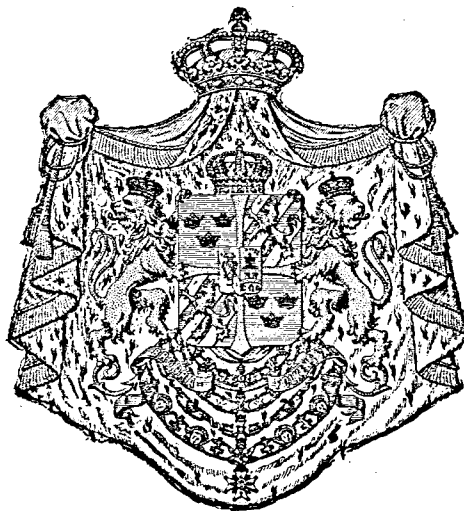

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

P) **UNDERVISNINGSVÄSENDET.** 24.

BERÄTTELSE
OM
STATENS ALLMÄNNA LÄROVERK FÖR GOSSAR
LÄSEÅRET 1893—94

UTARBETAD I KUNGL. ECKLESIASTIK-DEPARTEMENTET.

STOCKHOLM
TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET
1895.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. P. Undervisningsväsendet. – Stockholm : Centraltryckeriet, 1870-1910.

Täckningsår: 1868-1912.

Innehåll: Folkundervisningen den 31 december 1868 ; Berättelse om statens elementarläroverk för gossar läsåren 1876-77 – 1909-1910 ; Berättelse om statens allmänna läroverk läsåret 1910-1911 ; Berättelsen om folkskolorna för åren 1882-1910. Berättelserna är utarbetade av Ecklesiastikdepartementet.

I Berättelsen om folkskolorna för år 1882 ingår:

Kort öfversigt öfver det svenska folkskoleväsendets utveckling till år 1842, s. 2-8.

Primiäruppgifter och berättelser om folkskoleväsendet från och med år 1842, s. 8-10 och

Öfversigt af folkskoleväsendet under åren 1876-1881, s. 10-14.

Föregångare:

Kungl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... - Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

I femårsberättelserna finns länsvisa statistiska uppgifter om undervisning.

Efterföljare:

Folkskolorna / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. - Stockholm : Centraltryckeriet, 1914-1932. - (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1920/21, 1929/30.

Läroutbildningen / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. - Stockholm : Centraltryckeriet, 1919-1940. (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: Läsåret 1916/17 – 1921/22, 1927/28 ; läsåren 1928/29 t.o.m. 1938/39

Statens allmänna läroverk / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. – Stockholm : Centraltryckeriet, 1915-1921. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: Läsåret 1911/12 – 1919/20.

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 1887-204: Undervisning (Tab. 192-211).

Elever i icke-obligatoriska skolor 1864-1970 / [Statistiska centralbyrån ; utarb. av Margit Vinge]. - Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1977. - (Promemorior från SCB, ISSN 0347-3201 ; 1977:11).

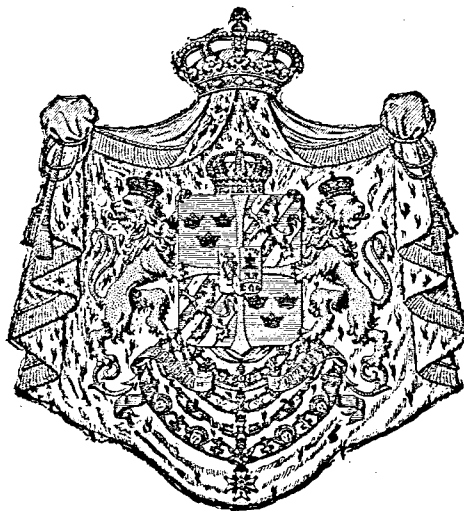
Elever i obligatoriska skolor 1847-1962. - Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1974. – (Promemorior från SCB, ISSN 0347-3201 ; 1974:5).

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

P) **UNDERVISNINGSVÄSENDET.** 24.

BERÄTTELSE
OM
STATENS ALLMÄNNA LÄROVERK FÖR GOSSAR
LÄSEÅRET 1893—94

UTARBETAD I KUNGL. ECKLESIASTIK-DEPARTEMENTET.

STOCKHOLM
TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET
1895.

Innehållsförteckning.

Text (sid. 1—40).

A. Undervisningen i allmänhet.

Kap.	Sid.
1. Läroverk.	1
2. Terminernas början och slut samt läsårets längd; tider på dagen för undervisning och öfningar; särskilda fridagar.	3
3. Normala antalet afdelningar; öferskjutande afdelningar vid vissa läroverk; antalet läraretimmar för vecka i läseämnena, deras normala antal enligt de särskilda läroverkens organisation samt öferskjutande eller understigande antal vid de särskilda läroverken, deras fördelning med hänsyn till olika bildningsstadier och linier samt deras medeltal för hvarje lärjunge efter stadier, linier och läroverksgrupper. (Tab. 1).....	5
4. Antal undervisningstimmar i veckan i de särskilda läseämnena; lärokurser i läseämnena; undervisning i välskrifning och öfningar; inspektioner.	10

B. Lärare.

5. De tjänstgörande lärarnes antal och fördelning; tjänstledigheter. (Tab. 2) ...	12
6. Lärares afgang, befordran och uppflyttning i högre lönegrad. (Tab. 3) 14	
7. Ordinarie lärarebefattningar.	17
8. Utbildningen af lärare i läse- och öfnings-ämnena.....	»

C. Lärjungar.

9. Lärjungarnes antal och fördelning efter läroverk, klasser och linier; antal lärjungar å helklassiska linien, hvilka deltagit i den frivilliga undervisningen i engelska och hebreiska; jemförande öfversigter öfver lärjungeantalen höstterminerna 1885—1893 samt öfver vitaliteten från undervisningens synpunkt hos den med läsåret 1893—94 utgående skolgenerationen; jemförelse för åren 1884—1893 mellan lärjungarnes antal och rikets folkmängd. (Tab. 4 o. 5)	21
10. Lärjungarnes kropps-konstitution och hellsotillstånd. (Tab. 6 o. 7)...	26
11. Lärjungarnes omsättning. (Tab. 8 o. 9).....	28
12. Mogenhets- och kompletterings-examina. (Tab. 10 o. 11).....	31
13. De afgångne lärjungarnes tillämnade lefnadsbanor närmast efter afgången, m. m. (Tab. 12)	36

D. Ekonomiska förhållanden.

14. Läroverkens särskilda kassar, m. m.	38
15. Omkostnaderna för läroverken.	39

Table des matières.

Texte (p. 1—40).

A. Enseignement.

Chap.	Page.
1. Etablissements scolaires.....	1
2. Commencement et clôture des semestres, durée de l'année scolaire; heures de la journée affectées à l'enseignement théorique et aux exercices pratiques (arts); jours de congé spéciaux.	3
3. Nombre normal des divisions; divisions excédantes à certains établissemens; nombre d'heures de professeurs d'enseignement théorique par semaine; nombre normal de ces heures selon l'organisation des établissemens, et nombre différent aux divers établissemens; répartition des dites heures sous le rapport des diverses classes et lignes de l'enseignement, et la moyenne par élève des mêmes heures d'après les classes et les lignes d'enseignement et d'après les groupes d'établissements. (Tabl. 1)	5
4. Nombre d'heures affectées par semaine à chaque matière; cours théoriques; enseignement de la calligraphie et des arts; inspections....	10

B. Corps enseignant.

5. Nombre et répartition des professeurs en service; congés temporaires. (Tabl. 2).....	12
6. Congé définitif, avancement, transfert dans une classe supérieure de traitement. (Tabl. 3)	14
7. Emplois ordinaires de professeurs.	17
8. Instruction des professeurs d'enseignement théorique et des maîtres d'arts et d'exercices pratiques.....	»

C. Elèves.

9. Nombre et répartition des élèves d'après les établissemens, les classes et les lignes; nombre des élèves de la ligne classique exclusive (grec et latin) qui ont pris part à l'enseignement facultatif de l'anglais et de l'hébreu; aperçus comparatifs du nombre des élèves aux semestres d'automne 1885—1893, et de la vitalité, sous le point de vue de l'enseignement, de la génération scolaire sortant avec l'année 1893—94; comparaison, pour les années 1884—1893, entre le nombre des élèves et la population du royaume. (Tabl. 4 et 5) 21	
10. Constitution physique et état sanitaire des élèves. (Tabl. 6 et 7)...	26
11. Mouvement des élèves. (Tabl. 8 et 9)	28
12. Examens de maturité et examens complémentaires. (Tabl. 10 et 11) 31	
13. Profession projetée des élèves sortis, immédiatement après leur départ de l'école, etc. (Tabl. 12)	36

D. Economie.

14. Caisses privées des établissemens scolaires, etc.	38
15. Frais de l'Etat pour les établissemens mentionnés.....	39

Tabell-bilagor (sid. 1*—31*).

Tab.	Sid.
1. Antalet läraretimmar för vecka i läseämnena (således utom väl-skrifning och öfningar) under höstterminen 1893 samt deras för-delning.	2*
2. De tjänstgörande lärarnes antal höstterminen 1893.....	4*
3. Fördelning efter ålder af de lärare, som inträdt i högre lönegrad från och med den 1 Juli 1893 till och med den 30 Juni 1894....	7*
4. Lärjungarnes antal höstterminen 1893.	8*
5. Antal lärjungar höstterminen 1893 i 7:e latinklassen, hvilka under-visats i grekiska och tillika deltagit i den frivilliga undervisningen i engelska och hebreiska.	12*
6. Antal lärjungar höstterminen 1893, som på grund af sjukdoms-or-saker m. m. icke deltagit i gymnastiköfningarna.	13*
7. Antal lärjungar höstterminen 1893, som på grund af sjukdoms-or-saker m. m. blifvit vid gymnastiköfningarna hänvisade till svagafdelning eller svagrote.	16*
8. Lärjungarnes flyttning år 1893 vid vårterminens slut och höstter-minens början.	19*
9. Lärjungarnes omsättning år 1893.	21*
10. Mogenhets- och kompletterings-examina vårterminen 1893.....	23*
11. Mogenhets- och kompletterings-examina höstterminen 1893.	27*
12. Antal lärjungar, som afgått år 1893, med fördelning efter tilläm-nad lefnadsbana närmast efter afgången.	30*

Tableaux annexés (p. 1*—31*).

Tabl.	Page.
1. Nombre d'heures de professeurs d'enseignement théorique par se-main (à l'exclusion de la calligraphie et des arts) pendant le semestre d'automne 1893, et la répartition de ces heures.....	2*
2. Nombre des professeurs en service pendant le semestre d'automne 1893.	4*
3. Répartition, d'après l'âge, des professeurs transférés dans une classe supérieure de traitement, dès le 1 ^{er} juillet 1893 jusqu'au 30 juin 1894.	7*
4. Nombre des élèves pendant le semestre d'automne 1893.	8*
5. Nombre, au semestre d'automne 1893, des élèves de 7 ^{me} latine (classe supérieure) ayant pris part aux leçons de grec et en outre aux leçons facultatives d'anglais et d'hébreu.	12*
6. Nombre, pendant le semestre d'automne 1893, des élèves qui n'ont pas assisté aux exercices de gymnastique par raison de maladie ou pour d'autres causes.	13*
7. Nombre, pendant le semestre d'automne 1893, des élèves qui, par raison de maladie ou pour d'autres causes, ont été renvoyés pendant les exercices de gymnastique aux divisions des faibles.	16*
8. Passage, en 1893, des élèves à une classe supérieure à la fin du semestre du printemps et au commencement du semestre d'automne.	19*
9. Mouvement des élèves en 1893.	21*
10. Examens de maturité et examens complémentaires du semestre du printemps 1893.....	23*
11. Examens de maturité et examens complémentaires du semestre d'automne 1893.....	27*
12. Elèves sortis pendant l'année 1893, répartis d'après la carrière à laquelle ils devaient se vouer immédiatement après leur sortie de l'école.	30*

TILL KONUNGEN.

Härmed öfverlemnas en inom E. K. M:ts Ecklesiastik-departement utarbetad berättelse om statens allmänna läroverk för gossar läsåret 1893—94.

Stockholm den 14 December 1895.

Underdånigst
G. F. GILLJAM.

Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Ecklesiastik-departementet.

Den berättelse om statens allmänna läroverk för gossar, som härmed öfverlemnas, är utarbetad efter samma hufvudgrunder, som de föregående, och det är därför tillräckligt att här nämna, att i denna berättelse hvarken varit att upptaga till behandling sådana ämnen, som endast efter vissa mellantider behöfva återkomma (se berättelsen för läseåret 1889—90), ej heller att af årligen behandlade ämnen intaga sådana fler-års-öfversigter, som likaledes endast efter vissa mellantider behöfva återkomma (se berättelsen för läseåret 1890—91), till följd hvaraf nu icke meddelas andra fler-års-öfversigter, än några årligen återkommande, bland hvilka må nämnas öfversigten öfver *vitaliteten* från undervisningens synpunkt hos den med detta läseår utgående skol-

generationen. Hvad angår tabellbilagorna, hafva de bland dessa förut upptagna tabellerna angående ämnena för arbetena vid den skriftliga mogenhetsexamen med här ifrågasvarande läseår uteslutits.

Slutligen må nämnas att med anledning af fel eller brister i läroverkens årsredogörelser eller andra primäruppgifter hafva för denna berättelse aflåtits 68 anmärkningskrifvelser. För dessa hafva i de flesta fall användts det redan i berättelsen för läseåret 1876—77 (sid. 2) omnämnda 2-spaltade formuläret, i hvilket frågor och anmärkningar skrivas i den ena spalten samt svar och upplysningar i den andra.

A. Undervisningsväsendet i allmänhet.

Kap. 1. Läroverk.

Läroverkens antal och deras fördelning i grupper hafva under den tid, denna berättelse omfattar, varit desamma som under det föregående läseåret, med undantag däraf att de treklassiga allmänna läroverken i Vernamo och Ronneby, tvåklassiga pedagogierna i Hjo, Hedemora, Grenna och Kungelf samt enklassiga pedagogierna i Ulricehamn, Lindesberg, Falkenberg och Mönsterås genom Kungl. bref af den 16 December 1892 blifvit indragna från och med den 1 Juli 1893. På de i berättelsen för läseåret 1888—89 angifna grunder är Ystads läroverk äfven detta läseår fördt till de högre läroverken.

Antalet läroverk utgjorde således för läseåret 1893—94 med nämnda öfverföring och för öfrigt enligt stat:

Allmänna läroverken 1893—94.

Högre allmänna läroverk	36
Femklassiga »	22
Treklassiga »	17
Tvåklassiga pedagogier	3
Enklassiga »	1
	<hr/>
	Summa 79.

Sedan stadsfullmäktige i Ystad åtagit sig att bestrida alla för ändamålet nödvändiga utgifter, medgafs genom Kungl. bref af den 14 April 1893 att vid läroverket där sammastädes under vissa vilkor undervisning finge under en tid af ytterligare fem år, räknadt från början af höstterminen 1893, meddelas till det omfång, som är bestämdt

för de högre läroverken. På grund häraf voro på stadens bekostnad under läseåret 1893—94 anställde fyra e. o. lektorer och två extra lärare (jfr berättelsen för läseåret 1888—89, sid. 1).

Likasom under det föregående läseåret hade Söderköpings, Alingsås, Falköpings, Sölvesborgs, Varbergs, Filipstads, Skellefteå och Örnsköldsviks läroverk äfven under läseåret 1893—94 ett större antal lärare och mera utsträckt undervisning än de treklassiga läroverken i allmänhet. Det samma var under sistnämnda läseår förhållandet äfven vid Sala och Åmåls läroverk. — Sedan stadsfullmäktige i Söderköping för läseåret 1893—94, på samma sätt som under de fem föregående läseåren, beredt medel till bestridande af lagligt arvode åt en extra lärare, medgafs genom Kungl. bref af den 25 Augusti 1893 undervisningens utsträckning till det omfång, som är föreskrifvet för fjärde klassen vid rikets allmänna läroverk; samma förhållande hade egt rum från och med läseåret 1888—89. Sedan å allmän rådstuga i Alingsås medel blifvit för läseåret 1893—94 anslagna till lagliga arvoden åt två extra lärare, gafs genom Kungl. bref af den 4 Augusti 1893 tillstånd till medlens användande för undervisningens utsträckning till det omfång, som är föreskrifvet för femte klassen vid rikets allmänna läroverk; samma förhållande hade äfven under det föregående läseåret egt rum, hvarjemte under läseåren 1890—91 och 1891—92 en extra lärare varit af staden aflönad samt undervisningen utsträckt till och med fjärde klassen. Sedan stadsfullmäktige i Falköping åtagit sig att för läseåret 1893—94 bestrida lagligt arvode till aflönande af en extra lärare samt i öfrigt de omkostnader, som i anledning af de högre klassernas tillkomst kunde pröfvas erforderliga, gafs genom Kungl. bref af den 9 Augusti 1893 tillstånd till medlens användande för undervisningens utsträckning till det omfång, som vid rikets allmänna läroverk är föreskrifvet för femte klassen å latinlinien; samma utsträckning hade egt rum från och med läseåret 1880—81. Sedan stadsfullmäktige i Sölvesborg för läseåret 1893—94 anvisat medel till lagliga arvoden åt erforderligt antal extra lärare, medgafs genom Kungl. bref af den 9 Augusti 1893 för nästföljande läseår undervisningens utsträckning till det omfång, som är föreskrifvet för femte klassen vid rikets allmänna läroverk; samma förhållande hade egt rum äfven under de två närmast föregående läseåren, hvarjemte under läseåren 1888—1889 medelst anslag af stadens sparbank en extra lärare var anställd och undervisningen utsträckt till och med fjärde klassen. Efter det Varbergs sparbank för läseåret 1893—94 anslagit nödiga medel till aflönande af en extra lärare, gafs genom Kungl. bref af den 18 Augusti 1893 tillstånd till medlens användande för undervisningens utsträckning till det omfång, som är föreskrifvet för femte klassen vid rikets allmänna läroverk; från och med läseåret 1887—88 hade samma förhållande egt rum och under läseåret 1886—87 var undervisningen på dylikt sätt utsträckt till det omfång, som är föreskrifvet för fjärde klassen. Vid Filipstads läroverk var enligt medgifvande i Kungl. brevet af den 18 Maj 1877 (se berättelsen för läseåret 1877—78, sid. 3) äfven

under detta läseår en extra lärare anställd på stadens bekostnad samt undervisningen utsträckt till det omfång, som är föreskrifvet för fjärde klassen vid de allmänna läroverken. Vid Skellefteå läroverk voro, enligt medgifvande i Kungl. brevet af den 18 Juli 1891 (se berättelsen för läseåret 1891—92, sid. 2) äfven under detta läseår två extra lärare anställde på stadens och enskildes bekostnad samt undervisningen utsträckt till det omfång, som vid rikets allmänna läroverk är föreskrifvet för femte klassen; samma förhållande hade egt rum från och med läseåret 1883—84. Sedan Örnsköldsviks stad anslagit för ändamålet nödiga medel, medgafs genom Kungl. bref af den 15 September 1893 anställandet för läseåret 1893—94 på stadens bekostnad af en extra lärare samt undervisningens utsträckning till det omfång, som vid rikets allmänna läroverk är föreskrifvet för fjärde klassen; samma förhållande hade egt rum under läseåren 1881—82, 1887—88, 1890—91 och 1892—93, hvarjemte under läseåren 1882—1883 samt 1891—92 undervisningen var utsträckt till det omfång, som är föreskrifvet för femte klassen; under läseåren 1888—89 och 1889—90 hade däremot ingen utsträckning af undervisningen egt rum. Efter det stadsfullmäktige i Sala för läseåret 1893—94 anslagit lagligt arvode åt en extra lärare, medgafs genom Kungl. bref af den 25 Augusti 1893, att undervisningen under nämnda läseår finge utsträckas till och med fjärde klassen. Under läseåret 1886—87 hade undervisningen, utan anställande af särskild extra lärare, varit utsträckt till fjärde latinklassen. Sedan af Åmåls stads sparbank medel blifvit anslagna till uppehållande af en fjärde klass vid läroverket i samma stad, medgafs genom Kungl. bref af den 4 Augusti 1893 anställandet för läseåret 1893—94 af en extra lärare och undervisningens utsträckning till det omfång, som vid rikets allmänna läroverk är föreskrifvet för nämnda klass. Vid ytterligare ett treklassigt läroverk, nemligen Engelholms, var äfven under detta läseår undervisningen utsträckt, ehuru utan tillökning i lärarnes antal, och omfattade fjärde realklassen; ett i viss mån dylikt förhållande hade därstädes egt rum under en längre årsföljd (åtminstone från och med läseåret 1876—77), hvarunder likväl *dels* undervisningens utsträckning vexlat, så att den somliga år omfattat både R. 4, L. 4, R. 5 och L. 5, men andra år endast 3, 2 eller 1 af dessa afdelningar, *dels* äfven lärarnes antal vexlat, i det att en af staden aflönad extra lärare var anställd vid läroverket under läseåren 1880—1881.

Äfven vid tre pedagogier, nemligen Södertelje och Köpings tvåklassiga samt Simrishamns enklassiga, har under läseåret 1893—94, likasom under åtskilliga föregående, på hvarterdera stället en extra lärare varit anställd, hvarigenom undervisningen kunnat utsträckas längre än för sådana läroverk i allmänhet. I Södertelje, där extra läraren från och med läseåret 1877—78 till och med läseåret 1886—87 varit aflönad af staden och enskilde, var han under detta läseår, likasom under de sex föregående, aflönad af staden ensam. Sedan Köpings stad för läseåret 1893—94 anslagit medel till extra lärarehjälp, medgafs genom Kungl.

breff af den 17 Juni 1893, att för nämnda läseår finge af statsmedel utgå 950 kr. att, jemte den summa staden åtagit sig att för ändamålet tillskjuta, användas till lärarekrafternas förstärkning. I följd häraf voro under läseåret en extra lärare och en timlärare anställda samt undervisningen utsträckt till fjärde och femte realklasserna. I Simrishamn, hvarest en extra lärare varit aflönad af en-

skilde från och med läseåret 1877—78 till och med läseåret 1881—82, ingen sådan anställd under läseåret 1882—83, men en extra lärare från och med läseåret 1883—84 till och med läseåret 1886—87 varit aflönad af staden, var han under detta läseår, likasom under de sex föregående, aflönad af stadens sparbank.

Kap. 2. Terminernas början och slut samt läseårets längd; tider på dagen för undervisning och öfningar; särskilda fridagar.

Läseåret börjades och afslöts vid samtliga allmänna läroverk och pedagogier inom de i läroverksstadgan föreskrifna tider, Augusti—Juni, med undantag för Åmåls läroverk, hvarest vårterminen afslöts den 31 Maj, då läseårets längd utgjordt 35 veckor och 5 dagar. Om man frånser nämnda undantag samt här nedan berörda förhållande vid Sölvesborgs läroverk, gäller om de båda terminernas början och slut följande. Tiden för höstterminens början vexlade mellan den 22 och 31 Augusti och för dess slut mellan den 14 och 21 December. Tiden för vårterminens början vexlade mellan den 13 och 26 Januari och för dess slut mellan den 1 och 14 Juni. På grund af en utbruten difteriepideemi afbröts vid Sölvesborgs läroverk undervisningen under höstterminen den 22 November, hvar emot vårterminen, som började redan den 8 Januari, förlängdes till den 22 Juni; härigenom erhöil läseåret sin vederbörliga längd af 36 veckor.

Om man för samtliga läroverken och pedagogierna sammanställer uppgiften om dagen för höstterminens början med uppgiften om dagen för den egentliga undervisningens början under samma termin, finner man, att mellan dessa två dagar, då en mellanliggande Söndag alltid frånräknats, förflutit: vid de högre läroverken i medeltal 3·7 dagar, vexlande mellan 1 till och med 6 dagar (det sednare vid Helsingborgs läroverk och Göteborgs Realläroverk); vid de femklassiga läroverken i medeltal 1·9 dagar, nemligen 0 vid 2 (Norrtelje och Eskilstuna läroverk) samt för öfrigt vexlande mellan 1 till och med 3½ dagar (det sednare vid Katarina läroverk i Stockholm); vid de treklassiga läroverken i medeltal 0·9 dagar, nemligen 0 vid 6 samt för öfrigt vexlande mellan 1 och 2 dagar; vid pedagogierna i medeltal 0·3 dagar, nemligen 0 vid 3 och 1 dag vid 1. Dylika mellandagar vid början af vårterminen hafva utgjort 0 vid 19 högre, 16 femklassiga, 13 treklassiga läroverk och 4 pedagogier samt för öfrigt vexlat från ½ till och med 3 dagar (det sednare vid Venersborg och Vexjö läroverk samt Göteborgs latinläroverk). — Beträffande de mellandagar, hvilka vid terminernas slut pläga förekomma mellan dagen för den egentliga undervisningens afslutande och hemförlofningsdagen, hafva dessa under höstterminen utgjort 0 vid 1 högre läroverk samt i öfrigt vexlat mellan

1—3 (det sednare antalet vid Falu läroverk). Under vårterminen har antalet dylika mellandagar varit 0 vid 1 treklassigt läroverk samt för öfrigt vexlat mellan 1—4 (det sednare vid Jönköpings läroverk).

Med afseende på den dagliga undervisningstidens fördelning hafva under detta läseår följande avvikelser egt rum från § 18 i gällande läroverksstadga, sådan denna § lyder enligt Kungl. kungörelsen af den 23 December 1880. Uppsala läroverk erhöil genom Kungl. bref af den 7 Juli 1893 rättighet att under det instundande läseåret af de två timmarnes ledighet efter morgonlektionerna använda ¾ timme för gymnastiköfningar, dock med villkor att dessa öfningar skedde i omedelbar anslutning till en föregående eller efterföljande undervisningstimme och icke följde efter tre sammanhängande lektionstimmar. Vid de flesta läroverken i Stockholm egde på grund af medgifvandet i Kungl. brefvet af den 15 Augusti 1879 (se berättelsen för läseåret 1879—80, sid. 3) fortfarande vissa inskränkningar rum i det s. k. frukostlofvets längd. Äfven vid ett par andra läroverk hafva dylika inskränkningar förekommit.

Uppgifter om *särskilda fridagar* hafva för detta läseår erhållits från alla allmänna läroverk och pedagogier. Bland de uppgifna fridagarne finner man på åtskilliga ställen 1 eller ½ dag för särskilda ändamål, hvilka kunna räknas till undervisningens område, såsom täffingsskjutning, militärisk utmarsch, naturvetenskaplig exkursion. Alla dylika dagar, på hvilka således ej full ledighet egde rum, äro i följande bearbetning frånräknade. Likaså äro äfven frånräknade sådana ledigheter, som gifvits på grund af eldsolyckor. Naturligtvis äro ej heller inräknade de redan förut omtalade mellandagarne vid terminernas början och slut. De återstående fridagarne uppgå i medeltal för de 79 läroverken till 4·8. Fördelade på läroverksgrupper uppgå fridagarnes antal i medeltal för högre läroverk till 4·8, för femklassiga till 5·0, för treklassiga till 4·6, samt för pedagogierna till 3·7. Om man för öfrigt jemför de särskilda läroverken sinsemellan, visa sig högst betydliga olikheter.

Så har antalet fridagar utgjort $9\frac{1}{2}$ vid ett femklassigt (Uddevalla); $7\frac{1}{2}$ vid ett femklassigt (Sköfde); 7 vid ett högre (Lund) och ett treklassigt (Örnsköldsvik); $6\frac{1}{2}$ eller 6 vid tio högre, fem femklassiga och tre treklassiga; $5\frac{1}{2}$ eller 5 vid sju högre, fyra femklassiga och fem treklassiga läroverk samt vid två pedagogier; $4\frac{1}{2}$ eller 4 vid elfva högre, fyra femklassiga och två treklassiga läroverk samt en pedagogi; $3\frac{1}{2}$ eller 3 vid fem högre, sju femklassiga och fyra treklassiga läroverk; $2\frac{1}{2}$ eller 2 vid ett högre och två treklassiga läroverk samt en pedagogi; $1\frac{1}{2}$ dag vid ett högre läroverk.

Af de i läroverksstadgan, § 19, mom. 2, nämnda anledningar till fridagar (»För hela läroverket gemensam ledighet från undervisningen under en eller flere timmar eller hel dag må, dock endast af eforus eller rektor, kunna medgifvas, när hård väderlek, marknad, allmän högtidlighet eller annan giltig anledning förekommer.») har den första — hård väderlek — omtalats vid 2 läroverk samt vid det ena omfattat delar af två dagar och vid det andra del af en dag. — Marknadslof omtalas vid 44 allmänna läroverk och pedagogier, d. v. s. vid mer än hälften. Dyligt lof synes, möjligen på några få undantag när, förekomma i alla de städer, där marknader hållas, hvarvid bör ihågkommas, att marknader kunna förekomma, ehuru ej upptagna i almanackan; vid åtskilliga läroverk har marknadslofet af häfd fortfarit, ehuru marknad ej längre finnes. Hvarje särskildt marknadslof, hvarunder här äfven innefattas lof på större torgdag, har i allmänhet omfattat 1 dag, men stundom äfven $\frac{1}{2}$ —2 dagar; vid ett femklassigt läroverk (Lidköpings) har förekommit marknadslof, som omfattat tre på hvarandra följande dagar. — Till fridagar på grund af allmän högtidlighet kunna räknas de ledigheter, hvilka vid 28 läroverk gifvits under en del af dagen eller hela dagen den 1 December (H. M. Konungens namnsdag), vid 1 läroverk del af en dag med anledning af H. M. Konungens besök, vid Uppsala läroverk 3 konsekutiva dagar med anledning af universitetets fest till minne af Uppsala möte samt vid 6 andra läroverk en hel dag för firande af samma minne, vid 12 läroverk en hel dag, del af en dag eller delar af två konsekutiva dagar med anledning af Gustaf-Adolfsdagen, vid Helsingborgs läroverk del af en dag till firande af Stenbocks minne.

Öfriga anledningar, på grund af hvilka ledighet beviljats, äro af mångahanda slag, men kunna delas i följande 6 grupper:

1) Majlof, den 1 Maj (vid några läroverk annan dag i Maj eller den 30 April). Sådan ledighet omtalas vid 65 läroverk och har vid 51 omfattat en hel dag, vid 2 delar af två dagar samt vid 12 mindre än en dag.

2) Fastlagslof, antingen på Fettisdagen eller (inom Skåne, Halland, Blekinge, på Gottland samt vid ett par andra läroverk) på Fastlags-måndagen eller vid en del läroverk på annan dag under fastan. Sådan ledighet omtalas vid 44 läroverk och har vid 2 omfattat en hel dag och del

af den följande, vid 37 läroverk en hel dag, vid 1 läroverk delar af två konsekutiva dagar samt vid 4 läroverk del af en dag.

3) Lof på Märten-Luthers-dagen eller vid några läroverk på någon af närmast föregående eller efterföljande dagar. Sådan ledighet omtalas vid 30 läroverk och har vid 1 (Helsingborgs) omfattat två konsekutiva dagar och del af en följande, vid 3 läroverk två konsekutiva dagar, vid 1 läroverk en hel dag samt del af den föregående och efterföljande, vid 3 läroverk en hel dag och del af den följande, vid 17 läroverk en hel dag, vid 1 delar af två konsekutiva dagar samt vid 4 del af en dag.

4) Lof för skridskoåkning, skidloppning, kälkåkning, bollslagning samt lekar i det fria. Sådan ledighet omtalas vid 47 läroverk och har, då för hvarje särskildt läroverk de olika tillfällena sammanslås, vid 1 (Eskilstuna läroverk) omfattat delar af fyra spridda dagar, vid 3 en hel dag samt delar af två spridda dagar, vid 4 delar af tre spridda dagar, vid 2 en hel dag och del af en annan, vid 3 en hel dag, vid 4 delar af två spridda dagar samt vid 30 del af en dag. Skridskoåkning ingår såsom anledning vid 37 läroverk, skidloppning vid 8, kälkåkning vid 4, bollslagning vid 2 samt lekar i det fria vid 1 läroverk.

5) Lof för skollokalernas skurning, för sotning och för insättning af innanfönster. Sådan ledighet omtalas vid 26 läroverk och har vid 1 (Strengnäs) omfattat en hel dag samt delar af den föregående och efterföljande, vid 5 läroverk (Gefle, Kristianstads, Uddevalla, Hernösands och Örnsköldsviks) två konsekutiva dagar, vid 16 läroverk en hel dag samt vid 7 del af en dag.

6) Diverse anledningar. Sådana ledigheter omtalas vid 35 läroverk och hafva vid 2 omfattat en hel dag vid hvartdera på grund af sjuklighet inom skolan; vid 1 en dag på grund af läroverkskollegiets granskning af läroverkets räkenskaper; vid 1 del af en dag med anledning af konfirmation; vid 1 delar af två spridda dagar för beivrande af passionspredikningar; vid 1 en hel dag och vid 5 del af en dag med anledning af begrafning (lärares, lärjunges o. a.); vid 3 del af en dag med anledning af riksdagsmannaval; vid 1 del af en dag med anledning af fosterländsk fest i skolan; vid 1 del af en dag »efter en fattigbazar»; vid 1 en dag för Oktoberflyttningen; vid 1 en dag på grund af en donation; vid 1 en dag och vid 3 del af en dag med anledning af Lucia-dagen; vid 1 en hel dag och del af den följande, vid 10 en hel dag och vid 2 del af en dag för gemensam utmarsch, utfärd eller skogsutflygt; vid 1 en dag och vid 1 fyra spridda dagar för »hvila och vederkvickelse»; vid 1 del af en dag såsom »belöning för flit och ordentlighet»; vid 1 en dag och vid 1 delar af två konsekutiva dagar enligt »gammalt bruk»; vid 1 en dag vid »midten af terminen»; vid 1 en dag och vid 1 två konsekutiva dagar såsom »höstlof»; vid 1 (Sköfde) delar af två spridda dagar såsom »månadslof».

Kap. 3. Normala antalet afdelningar; öfverskjutande afdelningar vid vissa läroverk; antalet lärare-timmar för vecka i läseämnena, deras normala antal enligt de särskilda läroverkens organisation samt öfverskjutande eller understigande antal vid de särskilda läroverken, deras fördelning med hänsyn till olika bildningsstadier och linier samt deras medeltal för hvarje lärjunge efter stadier, linier och läroverksgrupper.

Tab. 1.

Såsom i föregående berättelser anmärkts, uppgår vid ett å båda linierna fullständigt läroverk normala antalet årsafdelningar till 15 och vid ett femklassigt till 7.

Vid Stockholms Högre latinläroverk, där R. 4 och R. 5 finnas, utgör det normala antalet afdelningar 11, vid Stockholms Högre realläroverk samt vid Göteborgs Högre latinläroverk och Göteborgs Högre realläroverk 9 samt vid Stockholms Nya elementarskola, som har en i flera afseenden från statens öfriga läroverk afvikande organisation, 10¹⁾. Vid Vesterviks och Sundsvalls på reallinien fullständiga läroverk, där äfven L. 4 och L. 5 finnas, utgör normala antalet afdelningar 11.

På grund af Kungl. brefven af den 1 Juni 1877 (se berättelsen för läseåret 1877—78, sid. 2) om indragning af vissa klasser vid åtskilliga läroverk och Kungl. brefvet af den 12 September 1890 (jfr berättelsen för läseåret 1891—92, sid. 5) sänkades R. 6:1, R. 6:2, R. 7:1 och R. 7:2 vid Strengnäs, Vexjö, Halmstads och Hernösands läroverk samt R. 7:1 och R. 7:2 vid Hudiksvalls, Vesterås, Kristianstads, Östersunds och Luleå läroverk.

Samtliga femklassiga läroverk omfattade båda linierna, med undantag af Jakobs läroverk i Stockholm och Oskarshamns, hvilka äro realläroverk med 5 klasser.

Genom fullständig brist på lärjungar sänkades under höstterminen 1893 följande klasser vid de högre allmänna läroverken: R. 6:1 vid Kristianstads, R. 6:2 vid Ystads och Luleå samt R. 7:1 vid Visby läroverk. Därjemte är med afseende på latinliniens båda beståndsdelar (icke-greker och greker) inom klasserna 6 och 7 att nämna, att greker sänkades i 6:2 vid Östersunds och Luleå läroverk, i 7:1 vid Stockholms Nya elementarskola, Falu och Östersunds läroverk samt i 7:2 vid Stockholms Nya elementarskola, Strengnäs och Luleå läroverk. Genom fullständig brist på lärjungar sänkades vidare samma termin L. 4 vid Söderhamns, R. 5 vid Eksjö och L. 5 vid Vadstena femklassiga läroverk samt, då man äfven fäster afseende vid de högre klasserna i tre-

klassiga läroverk med utsträckt undervisning (jfr sid. 2), R. 4 vid Sala, L. 4 vid Örnsköldsviks samt L. 4 och L. 5 vid Sölvesborgs och Varbergs läroverk. — Under vårterminen voro förhållandena i detta hänseende oförändrade.

Med afseende på parallelafdelningarnas antal vid åtskilliga läroverk under läseåret 1893—94 må meddelas följande. I de särskilda Kungl. bref af den 9 Juni 1893, hvarigenom anställande af extra lärare under det kommande läseåret medgafs vid vissa allmänna läroverk, bestämdes med detsamma det antal afdelningar, hvari lärjungarne inom de 5 lägsta klasserna vid samtliga dessa läroverk, utom Stockholms Nya elementarskola, samt vid ett af dem (Stockholms Högre realläroverk) äfven inom nedre sjetten skulle för samma läseår vid undervisningen i läseämnena fördelas. Genom Kungl. cirkulär af samma dag till eforalstyrelserna förordnades, att det högsta antal lärjungar, som inom dessa läroverk (26 högre och 5 femklassiga) och klasser finge i hvarje särskild afdelning emottagas, skulle, där icke annorlunda särskildt föreskrefves, bestämmas enligt vissa grunder, hvilka öfverensstämma med dem, som bestämdes genom Kungl. cirkulären af den 10 Juni 1881 och den 23 Juni 1882 (se berättelsen för läseåret 1881—82, sid. 3, jemförd med berättelsen för läseåret 1882—83, sid. 3 och berättelsen för läseåret 1892—93, sid. 5). Dock tillades, dels att i andra klassen vid Högre allmänna läroverket å Södermalm i Stockholm inga lärjungar från Katarina läroverk darsammastädes finge emottagas, förr än plats beredts alla andra till inträde i nämnda klass berättigade, dels att, i fall vid Högre realläroverket i Stockholm antalet lärjungar i nedre sjetten skulle öfverstiga 90, det öfverskjutande antalet skulle hänvisas till Högre allmänna läroverket å Södermalm, till dess lärjungarnes antal i nedre sjetten realklassen därstädes uppgått till 30, samt att, därest det erforderliga antalet ej kunde förmås att frivilligt öfvergå, de båda läroverkens rektorer skulle i samråd bestämma, hvilka lärjungar med hänsyn till väglängd och andra möjligen ifrågakommande omständigheter lämpligast skulle öfverflyttas. — Slutligen meddelades äfven i 1893 års cirkulär vissa föreskrifter rörande rättighet för yngling, som anmält sig till intagning i någon hithörande klass vid berörda läroverk, men till följd af bristande utrymme icke kunnat där emottagas, att vinna

¹⁾ Härvid hafva Nya elementarskolans 5:e och 6:e klasser räknats innefatta hvardera endast en realafdelning och en latinafdelning. Emedan likväl 5:e klassen, som förut beräknats erfordra 1½ år för genomgåendet, från och med läseåret 1887—88 undergått den förändring (jfr här nedan Kap. 9), att tiden för genomgåendet beräknas till 2 år, likasom förhållandet redan förut varit för 6:e klassen, och klasserna 1—4 äro fasta och ett-åriga, så motsvaras den 5:e klassen af kl. 5 och 6:1 samt den 6:e af klasserna 6:2 och 7:1 vid de andra läroverken. Om man i enlighet härmed (såsom i själva verket äfven skett å Tab. 4) fördelar lärjungarne i läroverkets 5:e och 6:e klasser på tillsammans 4 ett-åriga klasser samt åtskiljer realister och latinare, så uppgår hela antalet afdelningar till 14.

inträde i motsvarande klass vid annat allmänt läroverk. Dessa föreskrifter öfverensstämman fullkomligt med motsvarande i 1881 års cirkulär, med undantag af hvad här ofvan är nämndt om Högre realläroverket i Stockholm.

Genom ett sednare särskildt Kungl. bref förordnades, att vid ännu ett högre läroverk ytterligare en extra lärare skulle anställas och i sammanhang därmed andra klassen delas i två afdelningar.

Om man sammanställer alla de läroverk, för hvilka det nämnda cirkulärets föreskrifter förklarats gälla, och man för hvarje läroverk utsätter siffror, som angifva de bestämda antalen afdelningar inom klasserna 1—5 eller vid Stockholms Realläroverk inom klasserna 1—6:1, så erhåller man följande förteckning.

A. Högre allmänna läroverk.

Stockholm:

Latinläroverket: 2, 3, 3, 3, 3;

Södermalms läroverk: 2, 2, 3, 3, 2;

Realläroverket: 1, 2, 2, 2, 2, 3;

Uppsala: 2, 2, 2, 2, 2;

Gefle: 2, 2, 2, 2, 2;

Linköping: 1, 2, 2, 2, 2;

Norrköping: 1, 2, 2, 2, 2;

Vestervik: 1, 1, 1, 1, 1;

Venersborg: 1, 2, 1, 1, 1;

Nyköping: 1, 1, 1, 1, 1;

Falun: 1, 2, 1, 1, 2;

Jönköping: 2, 2, 2, 2, 2;

Lund: 2, 2, 2, 2, 2;

Malmö: 3, 3, 3, 3, 3;

Karlskrona: 1, 2, 2, 2, 2;

Kristianstad: 1, 2, 2, 2, 2;

Helsingborg: 1, 2, 2, 2, 2;

Ystad: 1, 1, 1, 2, 1;

Göteborg:

Latinläroverket: 1, 2, 2, 2, 2;

Realläroverket: 3, 3, 3, 4, 3;

Halmstad: 1, 1, 1, 2, 2;

Karlstad: 1, 2, 2, 3, 3;

Hernösand: 1, 1, 1, 2, 1;

Umeå: 1, 1, 1, 1, 1;

Luleå: 1, 1, 1, 1, 1;

Sundsvall: 2, 2, 2, 1, 1.

B. Femklassiga allmänna läroverk.

Stockholm:

Jakob: 2, 2, 2, 2, 1;

Katarina: 2, 2, 2, 2, 1;

Östermalms: 2, 3, 3, 3, 2;

Karlshamn: 1, 1, 2, 2, 1;

Göteborg: 2, 2, 2, 2, 2.

I Tab. 1 meddelas en öfversigt af antalet läraretimmar för vecka i läseämnena under höstterminen 1893 samt deras fördelning dels med hänsyn till de tre olika bildningsstadierna, d. v. s. lägre stadiet (kl. 1—3), mellanstadiet (kl. 4 o. 5) och högre stadiet (kl. 6 o. 7), dels med hänsyn till sammanslagning eller åtskiljande af lärjungar från olika linier. Iuräknade äro icke de timmar, som användts för undervisningen i endast välskrifning och öfningsämnena; däremot hafva medräknats timmarne för den frivilliga undervisningen i engelska och hebreiska inom kl. 7. Genom denna tabell kan man visserligen icke för hvarje särskild klass bestämma antalet parallelafdelningar; men däremot är det möjligt att för hvar och ett af de tre stadierna afgöra, huruvida vid ett visst läroverk lärarekrafter tagits i anspråk mer eller mindre än hvad enligt den för läroverket gällande organisationen skulle skett under normala förhållanden. I förra fallet bör man med skäl kunna betrakta antalet afdelningar såsom öfverskjutande, i sednare fallet såsom understigande det normala, så vida nemligen icke tillvaron af parallelafdelningar å ett håll mer än motvägts genom sammanslagningar å annat. För att kunna anställa en jämförelse måste man således först fastställa det normala antalet läraretimmar i läseämnena för hvarje stadium.

Enligt gällande »Undervisningsplan» uppgår antalet timmar för vecka i läseämnena till 24 i kl. 1, 28 i kl. 2 och 28 i kl. 3, hvaraf följer att, om inga parallelafdelningar finnas och ingen sammanslagning af klasser eger rum, hela antalet läraretimmar för vecka i läseämnena utgör i kl. 1—3 tillsammans 80; detta tal kan således betraktas såsom normaltalet för det lägre stadiet. — Hvad angår kl. 4 och 5 blir antalet läraretimmar olika, allt efter som realister och latinare gemensamt undervisas i gemensamma ämnen eller icke. Men då § 7 af gällande läroverksstadga innehåller, att vid läroverk, där båda linierna finnas, undervisningen i fjärde och femte klasserna är dels gemensam för båda linierna, dels särskild för hvardera linien, torde gemensam undervisning i gemensamma ämnen böra betraktas såsom regel, och i sådant fall blir för hvarje klass normaltalet 37, hvaraf 22 timmar gemensamma, 7 särskildt för realister och 8 särskildt för latinare. För hela mellanstadiet blir således normaltalet 74 (= 44 gemens. + 14 för r. + 16 för l.). Dock må tilläggas att äfven utan tillvaro af parallelafdelningar antalet läraretimmar för hela mellanstadiet kan stiga till 96 (= 22 gemens. + 36 för r. + 38 för l.), då i endera klassen realister och latinare äro fullt skilda, och till 118 (= 0 gemens. + 58 för r. + 60 för l.), då det samma är förhållandet i båda klasserna. — Beträffande slutligen kl. 6 och 7 föreskrifver den nyss återopade paragrafen af läroverksstadgan, att i sjette och sjunde klasserna de lärjungar, som tillhöra hvardera linien [d. v. s. real- och latin-linien], skola åtnjuta skild undervisning; dock må, om vid något läroverk särskilda förhållanden efter efori pröfning sådant påkalla, lärjungar af olika bildningslinier inom dessa klasser kunna i vissa fall sammanföras till gemensamma lärotimmar. Enär alldeles skild under-

visning för de båda linierna således torde böra anses som regel, och enär antalet timmar för vecka i läseämnena utgör 29 inom hvarje årsafdelning af realklasserna 6 och 7, så blir detta antal äfven det normala antalet läraretimmar i hvar och en af realliniens 4 årsafdelningar inom detta stadium. I hvardera 6:e latinklassen (nedre och öfre) åter utgör det normala antalet läraretimmar i läseämnena, när i båda årsafdelningarna finnas både icke-greker och greker, för nedre klassen 37, hvaraf 25 timmar gemensamma, 5 särskildt för icke-greker och 7 särskildt för greker, och för öfre klassen 38, hvaraf 24 timmar gemensamma, 6 särskildt för icke-greker och 8 särskildt för greker (jfr kap. 4). I hvardera 7:e latinklassen (nedre och öfre) utgör det normala antalet läraretimmar i läseämnena, när i båda årsafdelningarna finnas både icke-greker och greker samt de sednare begagna sig af den frivilliga undervisningen i både engelska (2 timmar) och hebreiska (2 d:o), 38, hvaraf 24 timmar gemensamma, 4 särskildt för icke-greker och 10 särskildt för greker. Vid ett på båda linierna fullständigt läroverk blir således inom det högre stadiet det normala antalet läraretimmar 267. Vid de endast på latinlinien fullständiga läroverken blir normalantalet 209, när R. 7:1 och R. 7:2 saknas, samt endast 151, när äfven R. 6:1 och R. 6:2 saknas. Vid de endast på reallinien fullständiga läroverken, hvilka alldeles sakna latinklasser på det högre stadiet, blir normaltalet 116.

Resultaten af den nu lemnade utredningen äro sammanställda i följande tabell, i hvilken på särskild rad äfven

upptagits Stockholms Nya elementarskola, rörande hvilken följande anmärkningar må förutskickas. I 1:a klassen utgjorde antalet timmar för vecka i läseämnena 22, i 2:a 24 och i 3:e 28, således för klasserna 1—3 tillsammans 74. Inom mellanstadiet, som här omfattar 3 år, enär 5:e klassen är tvåårig, kan det normala antalet antagas vara 29 i 4:e klassen, som endast innefattar realister, samt 36, hvaraf 23 gemensamma, 6 särskildt för realister och 7 särskildt för latinare, i 5:e klassens hvardera årsafdelning; således för kl. 4 och 5 tillsammans 101, hvaraf 46 gemensamma, 41 särskildt för realister och 14 särskildt för latinare, eller vid fullkomligt skild undervisning för realister och latinare i öfre 5:e klassen 124, hvaraf 23 gemensamma, 64 särskildt för realister och 37 särskildt för latinare. Inom det högre stadiet, som således här omfattar endast 3 år, nemligen två i 6:e klassen och ett i den 7:e, kan det normala antalet antagas vara 60 i 6:e klassens hvardera årsafdelning, hvaraf 27½ för realister, 25½ gemensamma för icke-greker och greker, 3 särskildt för icke-greker och 4 särskildt för greker, samt 65½ i 7:e klassen, hvaraf 30½ för realister, 28 gemensamma för icke-greker och greker, 2 särskildt för icke-greker och 5 särskildt för greker; således för kl. 6 och 7 tillsammans, då man för grekernas frivilliga undervisning i engelska (hebreiska har ej förekommit sedan läsåret 1877—78) tillägger 1 timme, 186½, hvaraf 85½ för realister, 79 gemensamma för icke-greker och greker, 8 särskildt för icke-greker och 14 särskildt för greker.

Normala antalet läraretimmar för vecka i läseämnena enligt de särskilda högre läroverkens organisation.

Läroverkets organisation.	Klasser.			Summa.	Läroverkens	
	1—3.	4 o. 5.	6 o. 7.		Antal.	Namn.
a) Fullständigt på båda linierna	80	74	267	421	19	Södermalms läroverk, Uppsala, Gefle, Linköping, Norrköping, Skara, Venersborg, Örebro, Nyköping, Falun, Jönköping, Lund, Malmö, Karlskrona, Helsingborg, Kalmar, Karlstad, Umeå, Visby.
b) Fullständigt på latinlinien med R. 4—R. 6	80	74	209	363	6	Hudiksvall, Vesterås, Kristianstad, Ystad, Östersund, Luleå.
c) Fullständigt på latinlinien med R. 4 och R. 5	80	74	151	305	5	Stockholms Latinläroverk, Strengnäs, Vexjö, Halmstad, Hernösand.
d) Fullständigt på latinlinien, men utan realklasser ...	80	60	151	291	1	Göteborgs Latinläroverk.
e) Fullständigt på reallinien med L. 4 och L. 5.....	80	74	116	270	2	Vestervik, Sundsvall.
f) Fullständigt på reallinien, men utan latinklasser ...	80	58	116	254	2	Stockholms Realläroverk, Göteborgs d:o.
g) Fullständigt, men med afvikande organisation.....	74	101	186½	361½	1	Stockholms Nya elementarskola.

Anm. 1. Under vissa förutsättningar (jfr här ofvan sid. 6) kan äfven utan parallelafdelningar antalet läraretimmar för mellanstadiet växa med 22 eller 44.

Anm. 2. Bland de under a och c förda läroverken bör vid Stockholms Latinläroverk och Södermalms läroverk det här utsatta talet för det högre stadiet minskas med 3 (jfr Kap. 4).

Anm. 3. Vid Latinläroverket, Södermalms läroverk samt Realläroverket i Stockholm — likasom vid de tre femklassiga läroverken därstädes — bör för

mellanstadiet det här ofvan utsatta normaltalet ökas med 2 genom att — såsom å Tab. 1 skett — inräkna den i hvardera realklassen åt geometrisk teckning anslagna timmen (jfr Kap. 4).

Anm. 4. Vid Stockholms Nya el.-skola blir timantalet i kolumnen för kl. 4 o. 5, hvilken vid detta läroverk omfattar 3 år, höjdt till 124 samt således hela summan till 384½, om i öfre 5:e klassen (motsvarande nedre 6:e vid de andra läroverken) fullkomligt skild undervisning meddelas åt realister och latinare (jfr straxt här ofvan).

Beträffande normala antalet läraretimmar vid de lägre läroverken är det tillräckligt att hänvisa till hvad som yttrats om normala antalet inom det lägre stadiet och mel-

lanstadiet vid de högre, hvarjemte dock bör erinras dels om det i Anm. 3 under föregående tabell omnämnda förhållandet, dels därom, att vid Jakobs läroverk i Stockholm och

Oskarshamns, hvilka sakna latinklasser, normala antalet inom mellanstadiet är resp. 60 (af nyss berörda orsak) och 58.

Om man nu under ständig hänsyn till läroverkets organisation jemför antalen i Tab. 1 med de nu angifna normala antalen, så finner man bland annat följande. Inom det lägre stadiet hafva öfverskjutande antal timmar, tydligen beroende på tillvaron af parallelafdelningar, förekommit vid 24 högre och 5 femklassiga läroverk, normalt antal vid 12 högre, 15 femklassiga och 7 treklassiga samt understigande antal vid 2 femklassiga och 10 treklassiga läroverk. Enär — såsom Tab. 4 utvisar — ingenstädes någon af kl. 1—3 saknats, beror minskningen, som vexlar mellan 1—14, helt och hållet på sammanslagning af afdelningar. — Inom mellanstadiet hafva, om man tills vidare lemnar de treklassiga läroverken med utsträckt undervisning å sido, öfverskjutande antal förekommit vid 27 högre och 5 femklassiga läroverk, normala antal vid 7 högre och 4 femklassiga samt understigande antal vid 2 högre och 13 femklassiga läroverk. Öfverskotten hafva i en del fall berott på tillvaron af parallelafdelningar, men i andra på det i Anm. 1 under föregående tabell omnämnda förhållandet; minskningen, som i allmänhet ej är betydlig, har vid tre femklassiga läroverk berott på tillfällig saknad af en hithörande afdelning, men för öfrigt på sammanslagning af afdelningar. Med afseende på de 11 treklassiga läroverken med utsträckt undervisning¹⁾ torde det vara tillräckligt att hänvisa till Tab. 1. — Inom det högre stadiet slutligen hafva öfverskjutande antal läraretimmar förekommit vid 8 läroverk, normalt antal vid 1 och understigande antal vid 27. Öfverskotten hafva hufvudsakligen berott på tillvaron af parallelafdelningar; minskningen, som vid 6 läroverk utgjort 5 à 10 timmar och vid de öfriga 21 vexlat mellan 13 och 83 timmar samt vid ett enstaka läroverk förekommit samtidigt därmed, att en klass varit delad i parallelafdelningar, har berott dels på tillfällig saknad af någon hithörande afdelning, dels på sammanslagningar.

Betraktar man slutligen totala antalet läraretimmar för hvarje läroverk, finner man beträffande de högre läroverken, att öfverskjutande antal förekommit vid 25, normalt antal vid 1 och understigande vid 10. Afvikelserna från det för hvarje särskildt högre läroverk normala antalet äro angifna i följande efter de i föregående tabell upptagna läroverkstyperna ordnade förteckning, i hvilken öfverskott (+) eller brist (—) utsatts efter läroverkets namn.

- a) Södermalms läroverk + 180, Uppsala + 153, Gefle + 54, Linköping + 81, Norrköping + 67, Skara + 93, Venersborg — 28½, Örebro + 168, Nyköping — 60, Falun — 15, Jönköping + 139, Lund + 170, Malmö + 269½, Karlskrona + 69, Helsingborg + 86, Kalmar + 59, Karlstad + 137, Umeå — 69, Visby — 75.
- b) Hudiksvall — 74, Vesterås + 12, Kristianstad + 61, Ystad — 50, Östersund — 44, Luleå — 90.

¹⁾ Söderköpings, Åmåls och Filipstads med R. 4 och L. 4, Alingsås, Varbergs och Skellefteå med R. 4, L. 4, R. 5 och L. 5, Falköpings med L. 4 och L. 5, Sala med L. 4, Sölvesborgs med R. 4 och R. 5 samt Engelholms och Örnköldsviks med R. 4.

- c) Stockholms Latinläroverk + 446, Strengnäs — 17, Vexjö + 130, Halmstad + 32, Hernösand + 16.
- d) Göteborgs Latinläroverk + 224.
- e) Vestervik 0, Sundsvall + 68.
- f) Stockholms Realläroverk — 290, Göteborgs d:o + 363.
- g) Stockholms Nya elementarskola + 64½ eller (med annan beräkningsgrund, se Anm. 4 under föregående tabell) + 41½.

För samtliga högre läroverk utgör således öfverskottet 2,909½ eller 2,886½, allt efter som man vid Nya elementarskolan räknar 64½ eller 41½. — Beträffande totala antalet vid de femklassiga läroverken finner man öfverskjutande antal vid 5, nemligen vid Jakobs i Stockholm med 110, Katarina därstädes med 102, Östermalms därstädes med 218, Karlsbamns med 55 och Göteborgs med 137, normala antal vid 4 samt understigande antal af tillsammans 78 (20 vid ett och för öfrigt vexlande mellan 2 och 8) vid de öfriga 13 läroverken, om hvilka det under erinran därom, att normala antalet vid dem alla är 154, torde vara tillräckligt att hänvisa till Tab. 1. För samtliga femklassiga läroverk uppgår således öfverskottet till 544. — Bland de 6 treklassiga läroverk, som *icke* hade utsträckt undervisning, förekom normalt antal vid 5 och understigande vid 1. För samtliga treklassiga läroverk finner man genom Tab. 1 lätteligen ett öfverskott af 351 timmar utöfver det, som skulle förekommit, om hvart och ett haft det för treklassiga läroverk normala antalet af 80.

Här ofvan har blifvit anmärkt, att nu gällande läroverksstadga torde få anses hafva för mellanstadiet uppställt gemensam undervisning i gemensamma ämnen såsom regel. Också finner man af Tab. 1, att på detta stadium gemensam undervisning för realister och latinare förekommit åtminstone i några gemensamma ämnen vid alla högre och femklassiga läroverk, där båda linierna varit representerade, utom vid de högre läroverken i Gefle, Skara, Örebro, Jönköping, Lund, Karlskrona, Kalmar och Karlstad. Vid Gefle, Skara, Jönköpings, Lunds, Karlskrona och Kalmar läroverk voro båda klasserna 4 och 5 delade i två fullständigt skilda afdelningar, en för realister och en för latinare; vid Örebro läroverk funnos i de nämnda klasserna fem skilda afdelningar, nemligen tre för realister och två för latinare samt vid Karlstads läroverk sex afdelningar, nemligen fyra för realister och två för latinare.

Det har här ofvan (sid. 6) också blifvit påpekadt, att enligt läroverksstadgan realister och latinare skola på det högre stadiet åtnjuta skild undervisning, såvida icke särskilda förhållanden påkalla en annan anordning. Denna läroverksstadgans föreskrift står äfven i noggrann öfverensstämmelse med Kungl. cirkuläret af den 1 Juni 1877 till eforalstyrelserna angående undervisningen i sjetta och sjunde klasserna af rikets elementarläroverk, där vi betraktande af de fördelar, som en särskild undervisning för den reala och för den klassiska liniens lärjungar i läroverkens högre klasser medför, föreskrifves, att inom dessa klasser lärjungar af olika bildningslinier endast där särskilda förhållanden sådant påfordra böra hafva gemensamma lärotimmar

(jfr berättelsen för läsåret 1877—78, sid. 6). Betraktar man likväl talen i kol. 7—9 af Tab. 1, finner man, att för realister och latinare gemensamma lärotimmar förekommit vid alla de 26 läroverk, där båda linierna varit representerade inom det högre stadiet, utom vid Jönköpings läroverk. Antalet gemensamma lärotimmar har vexlat mellan 1 (Uppsala och Kristianstad) samt 67½ (Venersborg); medeltalet för de 26 läroverken har varit 23. Orsaken till detta förhållande är att söka, dels i lärjungarnes fåtalighet inom vissa afdelningar, dels i bristen på lärarekrafter vid vissa läroverk.

De i Tab. 1 upptagna läraretimmarne utgöra tillsammans 21,929, hvaraf 8,143 (37·1 %) falla på det lägre stadiet, 6,332 (28·9 %) på mellanstadiet och 7,454 (34·0 %) på det högre stadiet. Motsvarande procenttal höstterminen 1892 voro 37·8, 28·6 och 33·6. — Af mellanstadiets 6,332 timmar voro 1,822 (28·8 %) gemensamma för realister och latinare, 2,570 (40·6 %) anslagna åt realisterna ensamt och 1,940 (30·6 %) åt latinarne ensamt. Motsvarande procenttal höstterminen 1892 voro 29·9, 38·9 och 31·2. — På det högre stadiet hafva 604 timmar (8·1 %) varit gemensamma för realister och latinare, medan 2,400 (32·2 %) varit anslagna åt realisterna ensamt och 4,450 (59·7 %) åt latinarne ensamt. Under höstterminen 1892 voro de motsvarande procenttalen 7·3, 32·2 och 60·5.

Om man undersöker, huru många läraretimmar i veckan kommit på hvarje lärjunge, så finner man hufvudsakligen följande. Hela lärjungeantalet i allmänna läroverken uppgick höstterminen 1893 till 14,603, hvilka tagit i anspråk 21,929 läraretimmar, till följd hvaraf man får 1·50 timmar på hvarje lärjunge. Höstterminen 1892 utgjorde motsvarande tal 1·51. — Vid fördelning efter de olika stadierna har man höstterminen 1893 enligt Tab. 4 på det lägre stadiet 7,086 (48·5 %) lärjungar, på mellanstadiet 4,189

(28·7 %) och på det högre stadiet 3,328 (22·8 %), sedan man nemligen från högre stadiet till mellanstadiet öfverflyttat de 56 lärjungarne (31 realister och 25 latinare) i Stockholms Nya elementarskolas öfre 5:e klass, hvilkas läraretimmar i Tab. 1 måst föras till mellanstadiet. Enär de tre stadierna tagit i anspråk respektive 8,143, 6,332 och 7,454 läraretimmar, kommo på hvarje lärjunge respektive 1·15, 1·51 och 2·24. Höstterminen 1892 voro motsvarande tal 1·17, 1·50 och 2·29. — För dylik undersökning med afseende på de båda linierna inom mellanstadiet böra de för realister och latinare gemensamma timmarne fördelas på dem i förhållande till deras antal. Efter nyss angifna öfverflyttning af 31 realister och 25 latinare uppgår för höstterminen 1893 realisternas antal till 2,472 och latinarnes till 1,717. Af de 1,822 gemensamma timmarne böra således 1,075 föras på realisterna och 747 på latinarne, hvarigenom hela antalen timmar för de båda linierna blifva respektive 3,645 (= 1,075 + 2,570) och 2,687 (= 747 + 1,940). På hvarje realist kommer således 1·47 timme och på hvarje latinare 1·56. Motsvarande tal höstterminen 1892 voro 1·44 och 1·59. — Inom det högre stadiet har man efter nyss angifna grunder att först fördela 604 gemensamma timmar mellan de 1,155 realisterna och de 2,173 latinarne, hvarigenom hela antalet timmar för de båda linierna blifva respektive 2,610 (= 210 + 2,400) och 4,844 (= 394 + 4,450). På hvarje realist komma således 2·26 timmar och på hvarje latinare 2·23. Motsvarande tal under höstterminen 1892 voro 2·54 och 2·18.

Antalen läraretimmar i medeltal på hvarje lärjunge hafva i ofvanstående stycke beräknats efter fördelning af lärjungarne på stadier och linier. Om de i stället fördelas på de särskilda läroverksgrupperna, erhållas de resultat, som äro införda i följande tabell; denna omfattar äfven pedagogierna, hvilka ej blifvit berörda i föregående framställning.

Läroverk.	Höstterminen 1889.			Höstterminen 1890.			Höstterminen 1891.			Höstterminen 1892.			Höstterminen 1893.		
	Närvarande lärjungar.	Läraretimmar för vecka.		Närvarande lärjungar.	Läraretimmar för vecka.		Närvarande lärjungar.	Läraretimmar för vecka.		Närvarande lärjungar.	Läraretimmar för vecka.		Närvarande lärjungar.	Läraretimmar för vecka.	
		Hela antalet.	På hvarje lärjunge.		Hela antalet.	På hvarje lärjunge.		Hela antalet.	På hvarje lärjunge.		Hela antalet.	På hvarje lärjunge.		Hela antalet.	På hvarje lärjunge.
Högre allm. läroverk	10,795	15,697	1·45	10,902	15,775	1·45	10,978	16,098	1·47	11,095	16,276	1·47	11,296	16,312	1·44
Femkl. „	2,559	3,816	1·49	2,565	3,868	1·51	2,582	3,881	1·50	2,561	3,908	1·53	2,526	3,906	1·55
Trekl. „	731	1,703	2·33	757	1,710	2·26	798	1,787	2·24	816	1,741	2·13	781	1,711	2·19
Tvåkl. pedagogier ...	205	495	2·41	219	473	2·16	177	366	2·07	158	387	2·45	131	224	1·71
Enkl. „	151	262	1·74	148	264	1·78	92	161	1·75	108	162	1·50	53	51	0·96
Samtliga läroverk	14,441	21,973	1·52	14,591	22,090	1·51	14,627	22,293	1·52	14,738	22,474	1·52	14,787	22,204	1·50

Slutligen må erinras därom, att hvarken i Tab. 1 eller i föregående undersökningar afseende blifvit fäst vid de för undervisning i teckning anslagna lärotimmar (utom de få i Anm. 3 till tabellen å sid. 7 omnämnda). Skulle dessa timmar, hvilka för realisterna och icke-grekerna äro obli-

gatoriska och trädt i stället för vissa af latinarnes och grekernas timmar i läseämnen, hafva medräknats, så skulle naturligtvis åtskilliga både af de absoluta och relativa talen hafva undergått någon förändring.

Kap. 4. Antal undervisningstimmar i veckan i de särskilda läseämnena; lärokurser i läseämnena; undervisning i välskrifning och öfningar; inspektioner.

Med afseende på de under läseåret för läroverken i allmänhet (Stockholms Nya elementarskola undantagen) gällande undervisningsplaner är att anmärka, att genom Kungl. bref af den 11 Augusti 1893 ny undervisningsplan fastställdes för 6:e klassen att gälla under läseåret 1893—94. Den i nämnda bref upptagna timtabellen har följande utseende.

Undervisningsämnen.	Latinlinien.				Reallinien.		
	Afdelning A.		Afdelning B.		1	2	
	1	2	1	2			
Kristendom	2	2	2	2	2	2	
Modersmålet	2	2	2	2	2	2	
Latin	6	7	6	7	—	—	
Grekiska	6	7	—	—	—	—	
Tyska	2	2	1	1	1	1	
Franska	4	4	4	4	4	5	
Engelska	—	—	3	4	3	3	
Matematik	3	3	4	5	6	7	
Naturvetenskap	Naturlära	—	—	—	—	—	
	Naturalhistoria	—	1	1	1	1	
	Fysik	1	1	1	1	2	3
	Kemi	—	—	—	—	2	2
Historia och geografi	3	3	3	3	3	3	
Teckning	—	—	2	2	3	3	
Skrifning på lärorummet	3	—	3	—	3	—	
Summa	32	32	32	32	32	32	

Vid jemförelse mellan denna tabell och den förut gällande (se berättelsen för läseåret 1879—80, sid. 5) visa sig följande skiljaktigheter.

1) För *reallinien* har undervisningen i tyska språket för såväl nedre som öfre sjuette klassen inskränkts från 2 timmar till 1 timme i veckan; undervisningstiden för matematik har för nedre sjuette klassen inskränkts från 7 till 6 timmar i veckan; naturalhistoria har i nedre sjuette klassen åt sig anslagna 1 och fysik 2 timmar i veckan, under det att dessa båda ämnen förut hade sammanlagdt 4 timmar i veckan.

2) För *latinlinien, afdelningen B.* Undervisningstiden i latin har för nedre sjuette klassen inskränkts från 8 till 6 och för öfre sjuette klassen från 8 till 7 timmar i veckan; undervisningstiden för engelska språket har för nedre sjuette klassen minskats från 4 till 3, hvaremot undervisningstiden i matematik för öfre sjuette klassen ökats från 4 till 5 timmar i veckan; slutligen har för nedre sjuette klassen såsom en nyhet tillkommit skrifning på lärorummet under 3 timmar i veckan.

3) För *latinlinien, afdelningen A.* I afseende på undervisningen i latin samt skrifning på lärorummet gäller här

detsamma som för afdelningen B; dessutom är att märka, att undervisningstiden i grekiska språket för nedre sjuette klassen minskats från 7 till 6 och undervisningstiden i fysik för samma klass från 2 timmar (naturalhistoria och fysik) till 1 timme i veckan, hvarjemte undervisningstiden i tyska språket för såväl nedre som öfre sjuette klassen ökats från 1 timme till 2 timmar i veckan.

Slutligen torde böra anmärkas, att den för läseåret 1893—94 fastställda timplanen för öfre sjuette klassen är endast provisorisk.

I föregående berättelser har omnämnts, att, såsom en fortsättning af förhållanden, hvilka länge egt rum vid Stockholms Gymnasium (se berättelsen för läseåret 1876—77, sid. 10 och 13 samt Tab. 5), den afvikelse från den allmänna undervisningsplanen alltjemnt förekommit vid Högre latinläroverket och Södermalms högre läroverk i Stockholm, att timantalet inom 6:e latinklassen varit minskadt från 32 till 30. Detta förhållande stadfästades att tills vidare gälla genom Kungl. bref af den 5 Augusti 1887. På grund af den här ofvan nämnda förändringen i undervisningsplanen har emellertid under här ifrågavarande läseår sagda afvikelse egt rum endast i öfre sjuette klassen. Minskningen har, likasom förut, vid båda läroverken åstadkommits därigenom, att för grekerna 1 timme borttagits från grekiska språket och 1 timme från det franska samt för icke-grekerna 1 timme från engelska språket och 1 från det franska.

Genom Kungl. bref af den 28 Augusti 1891 medgäfvos för ytterligare tre följande läseår i sjuette och sjunde klasserna vid Stockholms Realläroverk samma förändrade anordningar i afseende på undervisningstiderna i naturalhistoria, filosofisk propedeutik och kemi, som första gången medgifvits genom Kungl. bref af den 3 September 1885 och hvarom närmare redogörelse är lemnad i berättelsen för läseåret 1885—86, sid. 6. Detta medgifvande har med afseende på undervisningen i naturalhistoria under läseåret kunnat användas endast i två af de tio parallelafdelningar, som klasserna 6 och 7 omfattade (se läroverkets årsredogörelse, sid. 4).

Den anordning af lärotimmarnes fördelning i 4:e och 5:e realklasserna vid Stockholms läroverk (med undantag af Nya elementarskolan), för hvilken redogöres i berättelsen för läseåret 1878—79 (sid. 4 och följ.), har äfven under detta läseår varit gällande.

Vid Vesterviks läroverk har under läseåret med Efori medgifvande af de i 5:e realklassen till engelska språket enligt undervisningsplanen anslagna 7 timmarne två varit använda till undervisning i franska språket.

Den fördelning af lärotimmarne i 3:e klassen vid Marstrands treklassiga läroverk, som egt rum från och med vårterminen 1890 och för hvilken redogöres i berättelsen

för läsåret 1889—90 (sid. 11), fortfor att tillämpas äfven under här ifrågasvarande läsåår. Likaledes har på grund af Kungl. brefvet af den 20 Juli 1883 vid Strömstads treklassiga läroverk äfven under detta läsåår tillämpats den fördelning af lärotimmarne i 3:e klassen, som omnämnes i berättelsen för läsåret 1880—81 (sid. 4).

Med afseende på de för läroverken gällande lärokurserna har under läsåret den förändring inträdt, att K. M:t i sammanhang med utfärdandet af ofvan nämnda undervisningsplan för 6:e klassen, äfven fastställt ny fördelning af lärokurserna för nämnda klass.

Angående undervisningen i *välskrifning och öfningar* har under detta läsåår ingen förändring inträdt, hvarken med afseende på de för undervisningen anslagna antalen timmar eller med afseende på andra allmänna föreskrifter om undervisningens anordning. — Med afseende på de *utsträckta* militäröfningarna (jfr berättelsen för läsåret 1876—77, sid. 37) är att anmärka, att, sedan den af Kungl. M:t den 19 Maj 1893 tillsatta skollagskomiténs militära ledamöter utarbetat två olika förslag till tidsindelning under de utsträckta militäröfningarne, af hvilka det ena upptog för hvarje lärjunge i sjetta och sjunde klasserna 29 timmar till exercis och fälttjänstöfningar jemte 16 timmar till skjutöfningar under September och Oktober månader, 20 timmar till exercis under Maj månad samt 12 timmar till instruktions- och skjutöfningar under månaderna Oktober—Maj, medan enligt det andra förslaget af hvarje lärjunge i sjetta och sjunde klasserna skulle under September och Oktober månader användas 36 timmar till exercis och fälttjänst och 24 timmar till skjutöfningar samt under månaderna Oktober—April 12 timmar till instruktions- och skjutöfningar, föreskrefs genom Chefens för Ecklesiastikdepartementet skrifvelse af den 30 Augusti 1893, att det förra af dessa förslag under här ifrågasvarande läsåår skulle försöksvis tillämpas vid allmänna läroverken i Kalmar och Karlstad samt det senare vid Stockholms högre realläroverk, högre allmänna läroverk å Södermalm samt allmänna läroverket i Örebro. Den anordning af dessa öfningar vid Stockholms Latinläroverk, Södermalms läroverk i Stockholm samt Realläroverket darsammastädes, som för dessa läroverk genom Kungl. bref af den 13 Juli 1883 medgafs att tills vidare gälla (se berättelsen för läsåret 1883—84, sid. 4 och 5), iakttogs äfven under detta läsåår.

Undervisning i *slöjd* meddelades äfven under detta läsåår — likasom under det föregående — åt lärjungar vid Högre latinläroverket och Södermalms högre läroverk i Stockholm samt Gefle, Skara, Nyköpings, Vexjö och Karlskrona högre läroverk, Göteborgs högre realläroverk, Norr-

telje, Enköpings, Borås, Lidköpings, Göteborgs och Kristinehamns femklassiga samt Falköpings, Sala, Marstrands (endast under höstterminen) och Strömstads treklassiga läroverk. Vid Strengnäs högre och Landskrona femklassiga läroverk meddelades detta läsåår ingen undervisning i slöjd. Däremot hade under detsamma bereds tillfälle för lärjungar vid Högre realläroverket i Stockholm att deltaga i den vid Högre latinläroverket darsammastädes anordnade slöjdundervisningen.

Med afseende på den af Chefen för Ecklesiastikdepartementets byrå för ärenden angående den högre undervisningen utöfvade inspektionen af läroverken (jfr berättelsen för läsåret 1882—83, sid. 5) är att nämna, att Kanslirådet Gustrin under vårterminen 1894 inspekterade de högre läroverken i Linköping och Vexjö, femklassiga läroverket i Karlshamn och treklassiga läroverket i Sala.

Genom Kungl. bref af den 24 Februari 1893 och den 2 Februari 1894 erhöi Rektorn vid tekniska skolan i Stockholm B. V. Adler uppdrag att under åren 1893 och 1894 »enligt den plan, som af Chefen för Ecklesiastikdepartementet bestämmes, inspektera lägre tekniska yrkesskolor, som åtnjuta statsunderstöd, äfvensom besöka allmänna läroverk, folkskolelärareseminarier och tekniska elementarskolor, i ändamål att vid dessa läroanstalter taga kännedom om undervisningen i teckning samt meddela råd och anvisningar rörande anskaffande af lämplig materiel och undervisningens ändamålsenliga anordning i berörda läroämne». På grund här af blefvo under höstterminen 1893, förutom folkskolelärare-seminarier och tekniska läroverk, inspekterade högre läroverken i Norrköping, Vestervik, Nyköping, Lund, Malmö, Helsingborg och Halmstad samt femklassiga läroverket i Landskrona.¹⁾

Angående den genom direktionen öfver Gymnastiska Centralinstitutet utöfvade inspektionen af gymnastiköfningarna (jfr berättelsen för läsåret 1877—78, sid. 10) må anföras, att den äfven under detta läsåår verkställdes af föreståndaren för institutet, Professor Törngren, som under höstterminen 1893 inspekterade högre läroverken i Linköping, Norrköping, Strengnäs och Nyköping, femklassiga läroverket i Eskilstuna och tvåklassiga pedagogien i Södertelje samt under vårterminen 1894 högre läroverken i Uppsala, Lund, Malmö, Kristianstad och Helsingborg samt femklassiga läroverket i Landskrona. — Med afseende på den genom Landtförsvarsdepartementet utöfvade årliga inspektionen af militäröfningarna (jfr berättelsen för läsåret 1877—78, sid. 10) är här endast att nämna, att samtliga högre allmänna läroverk och folkskolelärare-seminarier (äfvensom tekniska elementarskolan i Norrköping) inspekterades under höstterminen 1893.

¹⁾ Uppgift angående inspektionen år 1894 har ännu ej till Departementet inkommit.

B. Lärare.

Kap. 5. De tjänstgörande lärarnes antal och fördelning; tjänstledigheter.

Tab. 2.

Af Tab. 2 framgå antalen lärare af hvarje särskildt slag, hvilka under höstterminen 1893 tjänstgjort vid de särskilda läroverken. Därur erhålles följande sammandrag, uppställt efter samma grunder, som i berättelsen för läsåret 1877—78 (sid. 13) omnämnas. Således har skill-

nad ej gjorts mellan ordinarier och vikarier eller tillförordnade, och bland öfningslärarne äro biträdande eller extra sådana endast då inräknade, när på grund af läroverkets storlek särskilda medel varit anslagna för deras aflönande.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
L ä r o v e r k.	Rektorer och pedagoger.	Lektorer.	Adjunkter och kolleger.	Extra lärare.	L ä r a r e i			Öfrige.	S u m m a.
					Teckning.	Musik.	Gymnastik och militärföringar.		
Högre allmänna läroverk	36	200	362	126	40	36	42	3	845
Femklassiga » »	22	—	114	20	22	22	22	1	223
Treklassiga » »	17	—	34	12	17	17	17	—	114
Tvåklassiga pedagogier	3	—	3	2	2	3	3	—	16
Enklassiga »	1	—	—	1	—	1	—	—	3
Summa	79	200	513	161	81	79	84	4	1,201

Om detta sammandrag jämföres med det motsvarande för höstterminen 1892 (se förra berättelsen, sid. 11), finner man, att slutsumman minskats från 1,225 till 1,201, således med 24. Beträffande de särskilda olikheterna mellan de båda höstterminernas sammandragstabeller är följande att nämna. Genom indragning, jemlikt Kungl. bref af den 16 December 1892, från och med den 1 Juli 1893 af treklassiga läroverken i Vernamo och Ronneby, tvåklassiga pedagogierna i Hjo, Hedemora, Grenna och Kungelf samt enklassiga pedagogierna i Ulricehamn, Lindesberg, Falkenberg och Mönsterås har antalet rektorer och pedagoger minskats från 89 till 79. På grund af samma Kungl. bref nedgick vid de treklassiga läroverken kollegernas antal från 36 till 34 och öfningslärarnes antal för hvarje kategori från 19 till 17, hvarjemte vid de femklassiga läroverken, i följd därpå att den jemlikt Kungl. bref d. 3 Juni 1887 från Ronneby till Karlshamns läroverk öfverflyttade kollegabefattningen nu upphörde, de tjänstgörande kollegernas antal minskades från 115 till 114. Slutligen medförde ofvannämnda Kungl. bref äfven den förändringen, att vid de tvåklassiga pedagogierna kollegernas, musklärarnes och gymnastiklärarnes antal minskades, för kollegerna från 6 till 3 och för hvardera af de

båda öfriga kategorierna från 7 till 3. Minskningen för adjunkterna och kollegerna uppgick således i sin helhet till 6 eller från 519 till 513. Genom ökning vid såväl de högre, som de femklassiga och treklassiga läroverken höjdes extra lärarnes antal från 154 till 161. Minskningen i sin helhet för teckningslärarne uppgick till 1, för musklärarne till 6 och för gymnastiklärarne till 7.

Ofvanstående sammandrag afser, likasom Tab. 2, närmast höstterminen 1893, men gäller äfven för vårterminen 1894.

Bland de 161 i tabellen här ofvan upptagna extra lärarne, hvaraf 12 e. o. lektorer, voro 20 icke aflönade af statsmedel, nemligen 6 vid Ystads läroverk, hvaraf 4 e. o. lektorer, samt alla extra lärarne vid de treklassiga läroverken och pedagogierna.

I slutsumman 1,201 förekomma 24 dubbelräkningar, emedan dels särskilda lärarebefattningar vid samma läroverk, dels lärarebefattningar vid skilda läroverk (detta sednare dock blott i Stockholm) bestrids af samma person. Närmare upplysningar om dessa förhållanden, som alla afse lärarebefattningar i öfningsämnen eller i välskrifning, lemnas af Tab. 2.

De lärarebefattningar, hvilka under höstterminen 1893 bestridts af kvinnor, äro i Tab. 2 särskildt betecknade. Bland dessa är äfven en befattning såsom extra lärare, i anledning hvaraf må nämnas, att samma person äfven under läsåret 1890—91 tjänstgjorde såsom extra lärare och under läsåren 1891 och 1893 såsom t. f. adjunkt. Med åtskiljande af ordinarie och vikarier eller tillförordnade erhålles följande öfversigt.

L ä r o v e r k .	L ä r a r i n n o r i					Summa.
	Läse- ämnen.	Teckning.		Musik.		
	Extra lärare.	Ordinarie.	Vikarie eller t. f.	Ordinarie.	Vikarie eller t. f.	
Högre allmänna läroverk	1	4	3	—	—	8
Femklassiga »	—	5	5	1	1	12
Treklassiga »	—	1	4	—	—	5
Summa	1	10	12	1	1	25

Öfver det antal lärare, som under läsåret 1893—94 åtnjutit *tjenstledighet*, lemnas en summarisk öfversigt i nedanstående tabell, vid hvars utarbetande samma grundsatser följts som för motsvarande i föregående berättelser från och med berättelsen för läsåret 1877—78. Således hafva icke inräknats för det första de fall, då en lärare varit ledig från sin egen befattning för att uppehålla annan lärarebefattning vid samma läroverk (t. ex. då en adjunkt tjänstgjort såsom vikarierande lektor), för det andra de fall, då en lektor eller en adjunkt vid ett läroverk varit tillförordnad rektor vid ett annat, och för det tredje de fall, då en lärare haft *tjenstledighet* från ett läroverk för att uppehålla lärarebefattning vid ett annat (t. ex. af den anledningen, att han vunnit befordran till det förra och haft rätt att där tillträda sin nya befattning, men fortfarit att till läsårets slut tjänstgöra vid det sednare). Däremot hafva (såsom förut) inräknats både fullständiga *tjenstledigheter* och partiella, d. v. s. sådana då befrielse egt rum endast från en del af *tjensteåliggandena*, t. ex. från en del af undervisningstimmarne eller — för rektorer — från undervisningsskyldighet med bibehållande af rektorsgöromålen.

L ä r o v e r k .	Rektorer och pedagoger.	Lektorer.	Adjunkter och kolleger.	L ä r a r e i			Summa.
				Teckning.	Musik.	Gymn. o. mil- öfvingar.	
Högre allmänna läroverk	13	38	54	7	5	16	133
Femklassiga »	9	—	25	1	5	9	49
Treklassiga »	2	—	5	1	1	4	13
Tvåklassiga pedagogier	—	—	—	—	—	—	—
Enklassiga »	—	—	—	—	—	—	—
Summa	24	38	84	9	11	29	195

I slutsumman 195 ingår en dubbelräkning, emedan det i ett fall inträffat, att samma person varit *tjenstledig* från två befattningar.

Bland *tjenstledigheterna* förekomma 21 partiella och 178 fullständiga. Att summan af dessa tal med 4 öfverskjuter ofvanstående slutsumma beror därpå, att två rektorer, en lektor och en gymnastiklärare under läsåret haft såväl partiel som fullständig *tjenstledighet*.

Partiella *tjenstledigheter* hafva åtnjutits af 7 rektorer (4 vid högre och 3 vid femklassigt läroverk), 5 lektorer, 7 adjunkter eller kolleger (3 vid högre och 4 vid femklassigt läroverk), 1 teckningslärare och 1 gymnastiklärare (båda vid högre läroverk). För 1 rektor, 4 adjunkter eller kolleger och teckningsläraren omfattade ledigheten hela läsåret; för 3 lektorer och 1 adjunkt en hel termin eller en hel och del af den andra; för 6 rektorer, 2 lektorer, 1 adjunkt, 1 kollega och gymnastikläraren kortare tider än en termin.

Af fullständiga *tjenstledigheter*, hvilka omfattat hela läsåret, ingå i ofvanstående tabell följande antal: 13 lektorer, 26 adjunkter, 2 tecknings-, 4 musik- och 4 gymnastiklärare. Vid de femklassiga läroverken: 10 kolleger, 1 teck-

nings-, 4 musik- och 1 gymnastiklärare. Vid de treklassiga läroverken: 1 rektor, 1 kollega, 1 tecknings-, 1 musik- och 2 gymnastiklärare.

Af fullständiga *tjenstledigheter*, hvilka omfattat en hel termin eller hela den ena terminen och en del af den andra, ingå i tabellen följande antal. Vid de högre läroverken: 2 rektorer, 11 lektorer, 6 adjunkter, 1 tecknings-, 1 musik- och 2 gymnastiklärare. Vid de femklassiga läroverken: 3 rektorer, 3 kolleger och 1 gymnastiklärare. Vid de treklassiga läroverken: 3 kolleger.

Af fullständiga *tjenstledigheter*, hvilka omfattat kortare tider än en termin, ingå i tabellen följande antal. Vid de högre läroverken: 9 rektorer, 10 lektorer, 19 adjunkter, 3 tecknings- och 10 gymnastiklärare. Vid de femklassiga läroverken: 3 rektorer, 8 kolleger, 1 musik- och 7 gymnastiklärare. Vid de treklassiga läroverken: 1 rektor, 1 kollega och 2 gymnastiklärare.

Såsom orsak till *tjenstledigheten* är i 124 fall (62.3 %) sjukdom eller försvagad hellsa angifven. Om dessa fall fördelas efter läroverksgrupper och lärarekategorier samt man därjemte inom () angifver deras fördelning efter de tre ofvan använda tidsgrupperna (hela läsåret, en hel ter-

min eller hela den ena terminen och en del af den andra, kortare tider än en hel termin), så erhåller man följande resultat. Vid de högre läroverken: rektorer 6 (0, 1, 5), lektorer 16 (7, 1, 8), adjunkter 47 (23, 4, 20), teckningslärare 5 (2, 1, 2), musiklärare 5 (4, 1, 0), gymnastiklärare 4 (4, 0, 0). Vid de femklassiga läroverken: rektorer 4 (1, 0, 3), kolleger 23 (13, 2, 8), teckningslärare 1 (1, 0, 0), musiklärare 3 (3, 0, 0), gymnastiklärare 1 (1, 0, 0). Vid de treklassiga läroverken: kolleger 5 (1, 3, 1), teckningslärare

1 (1, 0, 0), musiklärare 1 (1, 0, 0), gymnastiklärare 2 (2, 0, 0). Bland öfriga anledningar äro uppgifna: annan civil tjänstgöring i statens tjänst (i 21 fall), ledamotskap af riksdag eller landsting (i 13 fall), vetenskapliga arbeten eller resor (i 5 fall), enskilda angelägenheter (i 9 fall). I några fall äro anledningarna ej uppgifna. För gymnastiklärarna har i en stor del af fallen angifvits såsom orsak militär tjänstgöring.

Kap. 6. Lärares afgang, befordran och uppflyttning i högre lönegrad.

Tab. 3.

Antalet af de fall, då en ordinarie lärare afgått från sin befattning under tiden från och med den 1 Maj 1893 till och med den 30 April 1894, finnes angifvet i följande tabellariska öfersigt, vid hvars utarbetande iakttagits de

i föregående berättelser följda grundsatser (jfr berättelsen för läsåret 1876—77, sid. 53 och 54, samt berättelsen för läsåret 1887—88, sid. 11 o. 12).

Antal ordinarie lärare, som afgått från sina befattningar från och med den 1 Maj 1893 till och med den 30 April 1894.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Läroverk.	Rektorer och pedagoger.			Lektorer.			Adjunkter.			Lärare i teckning.			Lärare i musik.			Lärare i gymn. o. mil.-öfningar.			Summa.
	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	Till annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Genom döden.	Öfrige.	
Högre allmänna läroverk	1	—	—	3	3	3	3	8	4	—	3	—	—	1	—	—	1	—	30
Femklassiga »	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Treklassiga »	1	—	2	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	7
Tvåklassiga pedagogier ...	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	6
Enklassiga » ...	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Summa	2	—	6	3	3	3	3	9	9	—	3	—	—	1	4	—	1	—	47

Ann. I hela detta kapitel äro för vinnande af bekvämlighet och reda kolleger äfven räknade såsom adjunkter.

Af dem, som afgått »Till annan ordinarie befattning vid hithörande läroverk», hafva:

- 1 rektor vid högre läroverk, sedan han på egen begäran entledigats från rektorsbefattningen, återgått till sitt lektorat vid läroverket,
- 1 d:o vid treklassigt läroverk på grund af erhållet nådigt förordnande tillträdt rektorsbefattningen vid ett femklassigt läroverk,
- 1 lektor på grund af erhållet nådigt förordnande tillträdt rektorsbefattningen vid sitt eget läroverk,
- 2 d:o utnämnts till lektorer vid andra läroverk,
- 1 adjunkt utnämnts till lektor vid sitt eget läroverk,
- 2 d:o utnämnts till adjunkter vid andra läroverk.

Summa 8.

Genom döden hafva 17 afgått, nemligen 3 lektorer, 9 adjunkter samt 3 tecknings-, 1 musik- och 1 gymnastiklärare, alla fem vid högre läroverk.

Af dem, som innefattas i kolumnerna under rubrik »Öfrige», hafva:

- 7 afgått efter erhållet afsked med pension, nemligen 2 lektorer och 5 adjunkter,
- 13 vid läroverkens indragning (jfr kap. 1) öfverflyttats på indragningsstat med full lön, nemligen 2 rektorer vid treklassigt läroverk, 2 d:o vid tvåklassig pedagogi, 2 pedagoger vid enklassig d:o, 1 kollega och 2 musiklärare vid treklassigt läroverk samt 2 kolleger och 2 musiklärare vid tvåklassig pedagogi,

1 lektor utnämns till domprost,
1 adjunkt utnämns till kyrkoherde.

Summa 22.

Antalet befordringar till ordinarie befattningar under tiden från och med den 1 Maj 1893 till och med den 30

April 1894 finnes angifvet i nedanstående tabellariska öfversigt, vid hvars utarbetande följts samma grundsatser som vid utarbetandet af föregående afgangstabell, ehuru befordringstabellen af anledning, som i berättelserna för läsåren 1883—84 (sid. 9) och 1892—93 (sid. 14) omnämns, omfattar endast de högre, femklassiga och treklassiga läroverken.

Antal befordringar från och med den 1 Maj 1893 till och med den 30 April 1894.

1	2	3	4	5	6	7	8						14
							Till lärarebefattningar i						
							Teckning.		Musik.		Gymn. o. mil.-öfnr.		
Läroverk.	Till rektorsbefattningar.	Till lektorsbefattningar.	Till adjunktsbefattningar.	Från annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Öfrige.	Från annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Öfrige.	Från annan ord. befattning vid hithörande läroverk.	Öfrige.	Summa.			
Högre allmänna läroverk.....	1	—	3	4	2	20	—	2	—	1	—	1	34
Femklassiga »	1	—	—	—	—	5	—	1	—	2	—	1	10
Treklassiga »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	2	—	3	4	2	25	—	3	—	3	—	2	44

¹⁾ Två af dessa enligt K. M:ts särskilda medgifvande (jfr berättelsen för läsåret 1883—84 sid. 9.)

I denna tabell förekommer en dubbelräkning, i det att en lärare är inräknad i både kol. 6 och kol. 7.

Af dem, som befordrats »Från annan ordinarie befattning vid hithörande läroverk», hafva:

1 rektor vid högre läroverket i Skara, förut lektor vid läroverket, förordnats från och med den 1 Juli 1893 till den 1 Juli 1898,

1 d:o vid femklassiga läroverket i Skövde, förut rektor i Filipstad, förordnats från och med den 1 Juli 1893 till den 1 Juli 1898,

2 lektorer befordrats från lektorsbefattningar vid andra läroverk,

1 d:o befordrats från adjunktsbefattning vid samma läroverk,

2 adjunkter befordrats från adjunktsbefattningar vid andra läroverk.

Summa 7.

Den skiljaktighet, som förefinnes mellan den sålunda erhållna summan och den motsvarande summan ur afgangstabellen, beror därpå, att bland de från sina befattningar afgångne lärarne finnes en, som ej ingår i tabellen öfver befordringarna, nemligen 1 rektor vid ett högre läroverk, hvilken, sedan han på egen begäran entledigats från rektorsbefattningen, återgick till sitt lektorat vid läroverket.

Om man med hänsyn till de 37 lärare, som äro inräknade i kolumnerna med öfverskrift »Öfrige», bearbetar uppgifterna om deras ålder och aflagda kunskapsprof, så erhåller man följande resultat.

Med hänsyn till åldern — beräknad efter födelseår och det år, då utnämningen vann laga kraft, men utan afseende på månad och dag — voro:

af de 4 lektorerna i kol. 5 en 25 år, en 33, en 35 och en 38: i medeltal 32,8 år;

af de 25 adjunkterna i kol. 7 två 31 år, en 32, en 33, en 34, tre 35, två 36, två 37, två 38, två 39, en 40, en 41, två 42, en 44 och fyra 47: i medeltal 38,5 år;

af de 3 teckningslärarne i kol. 9 en 27 år, en 33 och en 35: i medeltal 31,7 år;

af de 3 musiklärarne i kol. 11 en 24 år, en 25 och en 40: i medeltal 29,7 år;

af de 2 gymnastiklärarne i kol. 13 en 37 år och en 39: medeltal 38 år.

Alla 4 lektorerna voro filosofie doktorer (3 i Uppsala och 1 i Lund) efter 1870 års examensstadga; en af dem var därjemte teologie kandidat och prestvigd. Två voro docenter (båda i Uppsala). — Profår hade alla fullständigt genomgått enligt 1875 års förordning, 3 i Uppsala och 1 i Lund.

De 25 adjunkterna voro med afseende på akademiska kunskapsprof sålunda fördelade. Filosofie doktor enligt 1870 års stadga var 1 (i Lund); filosofie licentiat voro 3 (2 i Uppsala och 1 i Lund); filosofie kandidater voro 21, hvaraf 1 (i Uppsala) enligt 1853 års examensstadga samt 20 (10 i Uppsala och 10 i Lund) enligt 1870 års examensstadga. Af filosofie kandidaterna hade 1 aflagt teologisk-filosofisk examen. — Profår hade alla fullständigt genomgått, hvaraf 1 (i Kalmar) enligt 1865 års förordning och 24 enligt 1875 års förordning, nemligen 1 vid Maria läroverk och Stockholms Gymnasium, 6 vid Stockholms Latinläroverk, 5 vid Södermalms läroverk, 3 vid Stockholms Realläroverk, 3 i Uppsala och 6 i Lund.

De 3 teckningslärarne hade aflagt teckningslärare-examen vid Stockholms Tekniska skolas konstindustriela afdelning; en af dem var löjtnant.

Af de 3 musiklärarne hade en aflagt kyrkosångare-examen i Uppsala samt af K. M:t erhållit dispens från musiklärare-examen; de båda andra hade aflagt organist-, kyrkosångare- och musiklärare-examen vid Kungl. Musikaliska Akademiens konservatorium, hvarjemte den ene af dem redan förut aflagt organist- och kyrkosångare-examen i Lund.

Af de 2 gymnastiklärarne var den ene kaptén och den andre löjtnant; båda hade vid Gymnastiska Centralinstitutet aflagt militärinstruktörs-, gymnastiklärare- och sjukgymnast-examen.

I föregående afgang- och befordringstabeller är ej inräknadt ett tjenstebyte mellan en kollega i Borås och en i Falköping.

Förnyade rektorsförordnanden hafva under perioden från och med den 1 Juli 1893 till och med den 30 Juni 1894 vidtagit för rektorer vid följande 6 högre läroverk:

Stockholms Latinläroverk: från och med den 1 Juli 1893 till den 30 Juni 1898,

Linköping d:o d:o,

Vesterås d:o d:o,

Ystad d:o d:o,

Karlstad från och med den 1 Juli 1893 till den 30 Juni 1895,

Östersund från och med den 1 Juli 1893 till den 30 Juni 1898.

På grund af stadgandet i Kungl. kungörelsen af den 16 December 1892 (jfr föregående berättelse, sid. 14), hvaraf framgår att jemväl rektorer vid femklassiga läroverk hädanefter skola förordnas eller utnämnas af Kungl. Maj:t, hafva under ofvannämnda period förnyade, af Kungl. Maj:t meddelade rektorsförordnanden vidtagits för rektorer vid följande 8 femklassiga läroverk, hvarest rektorerna förut varit af vederbörande stifts eforus förordnade:

Jakob från och med den 1 Juli 1893 till den 30 Juni 1898,

Östermalm d:o d:o,

Norrtejlje d:o d:o,

Enköping d:o d:o,

Vadstena d:o d:o,

Mariestad d:o d:o,

Landskrona d:o d:o,

Haparanda d:o d:o.

Vid de öfriga femklassiga läroverken (ang. Sköfde, se ofvan) innehade de respektive rektorerna sina befattningar på grund af efori fullmakt.

Af Tab. 3 synes, huru många lärare, fördelade efter ålder, inträdt i högre lönegrad från och med den 1 Juli 1893 till och med den 30 Juni 1894. För samtliga i tabellen

upptagne egde inträdet rum från och med den 1 Januari 1894, med undantag för alla rektorerna, af hvilka 3 uppflyttades från och med den 1 Juli och 1 från och med den 1 Augusti 1893 samt 1 från och med den 1 Maj och 1 från och med den 1 Juni 1894, 1 till lektor, 11 till adjunkter och kolleger samt 1 till teckningslärare utnämnde, hvilka på grund af särskilda Kungl. bref börjat uppbära lön från och med tillträdet af sina respektive befattningar: lektorn i andra, 10 af adjunkterna i andra och 1 i tredje samt teckningsläraren i andra lönegraden. Åldern är utan vidare hänsyn till månad och dag beräknad såsom skillnad mellan födelseåret och det år, på hvilket inträdesdagen infallit. Bland de i högre lönegrad uppflyttade lektorerna äro äfven inräknade 3 rektorer vid högre läroverk, som under perioden blifvit i egenskap af lektorer uppflyttade, en i tredje, en i fjärde och en i femte lönegraden, och bland de i högre lönegrad uppflyttade adjunkterna och kollegerna 1 rektor vid treklassigt läroverk, som blifvit i egenskap af kollega uppflyttad i femte lönegraden.

Af följande tabell finner man de uppflyttades antal och deras medelålder (respektive: ålder) vid inträdet i den högre lönegraden.

Uppflyttade lärare.	Antal.	Medelålder (eller ålder).
Rektorer vid högre allmänna läroverk:		
i 2:a lönegraden.....	4	48·5
Rektorer vid femklassiga allmänna läroverk:		
i 2:a lönegraden.....	2	52·5
Lektorer:		
i 2:a lönegraden	14	37·6
» 3:e »	9	41·8
» 4:e »	6	46·0
» 5:e »	3	50·7
Adjunkter och kolleger:		
i 2:a lönegraden	15	40·5
» 3:e »	16	43·9
» 4:e »	28	48·5
» 5:e »	10	49·0
Teckningslärare vid högre allmänna läroverk:		
i 2:a lönegraden	3	35·7
» 3:e »	1	(43)
Gymnastiklärare vid högre allmänna läroverk:		
i 2:a lönegraden	1	(41)
» 3:e »	2	41·5

Kap. 7. Ordinarie lärarebefattningar.

Antalen ordinarie lärarebefattningar vårterminen 1894 enligt de för allmänna läroverken och pedagogierna gällande stater skilde sig i följande hänseenden från dem, som förefunnos vårterminen 1893.

Genom Kungl. bref af den 16 December 1892 indrogos från och med den 1 Juli 1893 treklassiga läroverken i Ver-namo och Ronneby, hvarigenom från staten för allmänna läroverken affördes två rektors-, fyra kollega- samt två

musiklärare-, två teckningslärare- och två gymnastiklärare-befattningar. Genom samma Kungl. bref indrogos jemväl från nyssnämnda tid tvåklassiga pedagogierna i Hjo, Hedemora, Grenna och Kungelf samt enklassiga pedagogierna i Ulricehamn, Lindesberg, Falkenberg och Mönsterås, hvarigenom från staten för pedagogierna affördes dels fyra rektors-, fyra kollega-, fyra musiklärare- och fyra gymnastiklärare-befattningar, dels fyra pedagogbefattningar.

Kap. 8. Utbildningen af lärare i läse- och öfnings-ämnena.

Beträffande utbildningen af lärare i läseämnena är följande att märka.

Under läseåret 1893—94 voro profärskurser, i likhet med hvad som varit förhållandet från och med läseåret 1881—82, anordnade i Stockholm vid Högre latinläroverket, Södermalms läroverk och Högre realläroverket samt vid läroverken i Uppsala och Lund.

Den praktiska profärskursen förestods vid samtliga läroverken af deras rektorer. Beträffande den teoretiska kursen, som i Stockholm är gemensam för alla dit hänvisade kandidater, förestods densamma därstädes, likasom de sju föregående läseåren, af föreståndaren för Lyceum för flickor, i Uppsala af samma akademiska lärare som de tre föregående läseåren och i Lund af samma akademiska lärare som de fem föregående läseåren.

Till påbörjande af profärskurserna med höstterminen 1893 hade anmält sig 56¹⁾, af hvilka 37 erhöilo hänvisning. Till påbörjande af profärskurserna med vårterminen 1894 hade anmält sig 31, af hvilka 16 erhöilo hänvisning.

Nedanstående tabell visar, huru många lärarekandidater tjenstgjort vid de särskilda läroverken läseåret 1893—94.

Läroverk.	Höst-t:n 1893.		Vår-t:n 1894.	
	Fortsätt-ning	Påbör-jande	Fortsätt-ning	Påbör-jande
	af profäret.		af profäret.	
Stockholm:				
Latinläroverket	2	7	6	4
Södermalms läroverk.....	1	9	8	2
Realläroverket	3	6	6	4
Uppsala	3	7	7	3
Lund	4	7	7	3
Summa	13	36	34	16

Af de 13 lärarekandidater, som genomgått profärets förra hälft vårterminen 1893 och således egde att fortsätta

¹⁾ Då man ej medräknar 6, som ej egde behörighet att genomgå profär, och 1, hvilkeus ansökning inkom efter den föreskrifna tiden.

höstterminen samma år, utblef ingen. — Af de 37, hvilka erhållit hänvisning att börja profäret höstterminen 1893, utblefvo efter anmält förbinder 4, hänvisade till Stockholm. På grund af de därigenom uppkomna ledigheterna meddelades hänvisning åt ytterligare 3 sökande. Bland dem, hvilka höstterminen 1893 påbörjade profäret äro inräknade 2, en vid Stockholms Latinläroverk och en vid Södermalms läroverk, hvilka erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd att avsluta profärskurserna på en termin.

Af de 34 lärarekandidater, hvilka genomgått profärets förra hälft höstterminen 1893 och således egde fortsätta vårterminen 1894, utblef ingen. — Af de 16, hvilka erhållit hänvisning att börja profäret vårterminen 1894, utblef ingen.

Samtliga lärarekandidater, hvilka endera terminen fortsatte sina profärskurser, hade genomgått deras förra hälft vid samma läroverk.

Af de 36 lärarekandidater, hvilka enligt föregående tabell började höstterminen 1893, voro 4 filosofie doktorer (bland hvilka 2 docenter), 16 filosofie licentiater, 14 filosofie kandidater och 2 teologie kandidater. Af de 16, hvilka började vårterminen 1894, voro 2 filosofie doktorer, 5 filosofie licentiater och 9 filosofie kandidater.

Höstterminen 1893 avslutades både den praktiska och den teoretiska kursen af 14 lärarekandidater, hvaribland 2, för hvilka, såsom redan är nämnt, profärstjenstgöringen inskränkts till en termin. Dessutom avslutades endast den praktiska kursen af 1 (vid Södermalms läroverk), som i följande specialförteckning och ämnestabell är förd till-sammans med dem, hvilka under höstterminen 1893 avslutade både den teoretiska och den praktiska kursen samt enligt särskildt medgifvande den teoretiska kursen af 1 lärarekandidat, hvilken vårterminen 1893 avslutat endast den praktiska kursen. — Vårterminen 1894 avslutades både den praktiska och den teoretiska profärskursen af 34 lärarekandidater.

I hvilka ämnen de lärarekandidater, som under de två terminerna avslutat båda profärskurserna eller åtminstone den praktiska (1 under höstterminen 1893, se ofvan), genom-

gått den praktiska kursen, utvisas af följande speciela förteckning, vid hvars upprättande hafva följts samma grundsatser, som vid upprättandet af motsvarande förteckningar i de förra berättelserna. Inom () hafva därför de ämnen blifvit satta, i hvilka endast auskultering egt rum och således hvarken öfnings- eller prof-undervisning. Dock hafva i en del fall ämnen blifvit ur förteckningen alldeles utslutna, i hvilka af mera tillfällig anledning auskultering egt rum under ett fåtal timmar; likaså har i denna förteckning afseende ej blifvit fäst vid den alla lärarekandidater åliggande skyldigheten att meddela uppgifter för skriftliga uppsatser på modersmålet samt att rätta och genomgå dessa sednare.

Höstterminen 1893.

Stockholm:

Latinläroverket:

- 1: kristendom, modersmålet, historia och geografi;
- 1: modersmålet, latin, tyska, franska;
- 1: modersmålet, latin, historia och geografi;

Södermalms läroverk:

- 1: modersmålet, latin, historia och geografi;
- 1: matematik, fysik, kemi;

Realläroverket:

- 1: modersmålet, tyska, franska, (engelska);
- 1: modersmålet, tyska, engelska, franska;
- 1: tyska, engelska, franska.

Uppsala:

- 1: modersmålet, tyska, engelska;
- 1: allmän naturlära, botanik och zoologi, fysik, kemi;
- 1: matematik, allmän naturlära, botanik och zoologi, kemi.

Lund:

- 1: kristendom, modersmålet, latin, grekiska;
- 1: modersmålet, tyska, engelska;
- 1: tyska, engelska, franska;
- 1: latin, grekiska, historia och geografi.

Vårterminen 1894.

Stockholm:

Latinläroverket:

- 1: kristendom, modersmålet, tyska, historia och geografi;
- 1: kristendom, modersmålet, latin, filosofisk propedeutik;

2: modersmålet, tyska, engelska, franska;

1: modersmålet, tyska, franska;

1: modersmålet, tyska, historia och geografi, filosofisk propedeutik;

Södermalms läroverk:

2: kristendom, modersmålet, latin, historia och geografi;

1: kristendom, modersmålet, historia och geografi;

1: kristendom, botanik och zoologi, historia och geografi;

1: modersmålet, tyska, historia och geografi;

1: modersmålet, tyska, engelska;

1: modersmålet, tyska, engelska, latin;

1: tyska, engelska, franska;

Realläroverket:

1: kristendom, modersmålet, matematik, historia och geografi;

1: modersmålet, tyska, engelska, franska;

1: modersmålet, tyska, matematik, historia och geografi;

1: tyska, matematik, fysik, kemi;

1: matematik, allmän naturlära, botanik och zoologi, kemi, (fysik);

1: matematik, fysik, kemi, (botanik).

Uppsala:

2: modersmålet, tyska, historia och geografi;

2: modersmålet, latin, grekiska;

1: modersmålet, latin, historia och geografi, (tyska);

1: tyska, matematik, fysik, kemi, (modersmålet);

1: matematik, fysik, kemi.

Lund:

1: kristendom, modersmålet, tyska;

1: kristendom, latin, grekiska;

1: modersmålet, engelska, franska;

1: modersmålet, historia och geografi, filosofisk propedeutik;

1: latin, grekiska, filosofisk propedeutik;

2: matematik, fysik, kemi.

Beräknar man enligt denna förteckning, huru många gånger hvart och ett af skolans läroämnen vid de särskilda läroverken förekommit bland de ämnen, i hvilka den praktiska kursen genomgått, så erhåller man — då de inom () satta ämnena ej medräknas — för de 49 lärarekandidater, hvilka under läsåret 1893—94 afslutat sin profårstjänstgöring eller åtminstone dess praktiska del (se ofvan), följande öfersigt.

Antal gånger, som de särskilda läroämnena förekommit bland de ämnen, hvori profåret genomgått.

Läroämnena.	Stockholm			Uppsala.	Lund.	Summa.
	Latinläro- verket.	Södermalms läroverk.	Realläroverket.			
Kristendom	3	4	1	—	3	11
Modersmålet	9	7	5	6	5	32
Tyska	6	4	6	4	3	23
Engelska	2	3	3	1	3	12
Franska	4	1	4	—	2	11
Latin	3	4	—	3	4	14
Grekiska	—	—	—	2	4	6
Hebreiska.....	—	—	—	—	—	—
Matematik	—	1	5	3	2	11
Allmän naturlära	—	—	1	2	—	3
Botanik och zoologi	—	1	1	2	—	4
Fysik	—	1	2	3	2	8
Kemi (med mineralogi och geologi)	—	1	3	4	2	10
Historia och geografi.....	4	6	2	3	2	17
Filosofisk propedeutik	2	—	—	—	2	4
Summa	33	33	33	33	34	166
Antal lärarekandidater	9	10	9	10	11	49
• ämnen på hvarje i medeltal	3.7	3.3	3.7	3.3	3.1	3.4

Beträffande de lärarekandidater, som höstterminen 1893 och vårterminen 1894 avslutade profåret, äro uppgifterna om de antal timmar, hvartill deras auskultering samt öfnings- och prof-undervisning uppgått, bearbetade och sammanfattade i följande tabellariska öfversigter. I den förra

af dessa har dock ej upptagits två kandidater (en vid Stockholms Latinläroverk och en vid Södermalms läroverk), för hvilka, såsom ofvan nämnts, den praktiska kursen inskränkts till en termin.

Antal timmar, hvartill den praktiska profårskursen i medeltal uppgått för de lärarekandidater, som avslutade densamma med höstterminen 1893.

Läroverk.	Vårterminen 1893.				Höstterminen 1893.				S:a för båda terminerna.			
	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.
Stockholm:												
Latinläroverket (medeltal för 2)...	153	37	9	199	126	38	11	175	279	75	20	374
Södermalms läroverk (endast för 1).....	56	15	7	78	108	26	12	146	164	41	19	224
Realläroverket(medeltal för 3)...	145	45	10	200	111	13	29	153	256	58	39	353
Uppsala (» » 3)...	138	25	7	170	121	32	8	161	259	57	15	331
Lund (» » 4)...	80	36	7	123	87	30	9	126	167	66	16	249

Antal timmar, hvartill den praktiska profärskursen i medeltal uppgått för de lärarekandidater, som afslutade densamma med vårterminen 1894.

L ä r o v e r k.	Höstterminen 1893.				Vårterminen 1894.				S:a för båda terminerna.			
	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.
Stockholm:												
Latinläroverket (medeltal för 6)...	118	29	7	154	145	39	12	196	263	68	19	350
Södermalms läroverk (» » 8)...	123	23	11	157	136	28	14	178	259	51	25	335
Realläroverket (» » 6)...	123	33	8	164	150	22	19	191	273	55	27	355
Uppsala (» » 7)...	142	36	9	187	120	32	10	162	262	68	19	349
Lund (» » 7)...	78	30	9	117	61	40	8	109	139	70	17	226

Det kan vid dessa tabeller anmärkas, att de till grund liggande primäruppgifterna ej torde vara i alla hänseenden fullt motsvariga. Särskildt torde de låga auskulteringstalen för Lunds läroverk till en del bero därpå, att de auskulteringstimmar, hvilka lärarekandidaterna fullgjort utöfver det antal, som i den vid terminens början uppgjorda planen blifvit dem ålagdt, icke inräknats i de insända primäruppgifterna. För närmare kännedom om anordningen af så väl den praktiska som den teoretiska kursen hänvisas till de af profärsföreståndarne till Ecklesiastik-departementet insända berättelserna, anmälda för Kungl. Maj:t den 26 Januari och den 29 Juni 1894.

Beträffande utbildningen af lärare i *välskrifning* och *teckning* må nämnas, att under läroåret 1893—94 undervisningen vid Tekniska skolans högre konstindustriela afdelning begagnades af 7 manliga och 19 kvinnliga teckningslärarekandidater. Af dessa 26 hade 22 (5 manliga och 17 kvinnliga) redan under förra läroåret varit teckningslärare-

kandidater. Fullständiga afgangsbetyg såsom teckningslärare tillerkändes 10 kandidater, hvaraf 2 manliga och 8 kvinnliga. 1 manlig och 6 af de kvinnliga erhöilo betyg gällande för högre allmänna läroverk; 1 manlig och 2 kvinnliga erhöilo betyg gällande för lägre allmänna läroverk. Betyg i välskrifningens metodik tilldelades alla de här ifrågavarande kandidaterna.

Beträffande utbildningen af lärare i *musik* är att nämna, att enligt Kungl. Musikkonservatoriets kataloger examen för behörighet till musikläraretjenst vid allmänt läroverk aflades höstterminen 1893 af 3 manliga och 2 kvinnliga lärarekandidater samt under vårterminen 1894 af 6 manliga och 3 kvinnliga.

Beträffande utbildningen af lärare i *gymnastik* och *militäröfningar* är att nämna, att vid slutet af undervisningsåret 1893—94 vid Gymnastiska Centralinstitutet godkända afgangsbetyg såsom gymnastiklärare tilldelades 10 militärer, hvaraf vid armén 3 löjtnanter och 6 underlöjtnanter och vid flottan 1 löjtnant, samt åt 5 civile.

C. Lärjungar.

Kap. 9. Lärjungarnes antal och fördelning efter läroverk, klasser och linier; antal lärjungar å helklassiska linien, hvilka deltagit i den frivilliga undervisningen i engelska och hebreiska; jemförande öfversigter öfver lärjungeantalen höstterminerna 1885—1893 samt öfver vitaliteten från undervisningens synpunkt hos den med läseåret 1893—94 utgående skolgenerationen; jemförelse för åren 1884—1893 mellan lärjungarnes antal och rikets folkmängd.

Tab. 4 och 5.

Lärjungarnes antal vid de särskilda allmänna läroverken och pedagogierna höstterminen 1893 finnas angifna i Tab. 4. Den motsvarande tabellen för vårterminen 1894 företer så obetydliga afvikelser, att det synes vara obehöfligt att offentliggöra densamma i dess helhet. Sammanställer man ur de båda tabellerna summorna för de särskilda slagen af läroverk, så erhåller man följande öfversigt, som närmast afser förhållandena den 15 September och den 1 Februari. I hithörande primäruppgifter skola nemligen jemlikt »Plan för allmänna läroverkens årsredogörelser» af den 23 Mars 1885 såsom närvarande upptagas alla de lärjungar, som dessa dagar anses komma att för terminen begagna sig af undervisningen vid läroverket, äfven om de till följd af tillfälligt förhinder då icke skulle vara tillstädes. Ehuru visserligen en och annan, som sagde dagar beräknats skola inställa sig, torde uteblifvit samt en och annan, som räknats till de frånvarande, måhända däremot inställt sig, kan detta likväl sannolikt icke hindra de särskilda talen att utan synnerlig afvikelse sammanfalla med antalen lärjungar, som under större delen af terminen verkligen deltagit i undervisningen. Större äro antagligen de afvikelser, som uppkommit däraf, att icke få lärjungar afgått under pågående termin; härför är närmare redogjordt i kapitlet om »Lärjungarnes omsättning».

Läroverkens		Antal lärjungar.			
		Höst-term:n 1893.		Vår-term:n 1894.	
Art.	Antal.	Närvarande.	Frånvarande.	Närvarande.	Frånvarande.
Högre allmänna läroverk	36	11,296	77	11,254	45
Femklassiga »	22	2,526	5	2,517	9
Treklassiga »	17	781	5	778	2
Summa	75	14,603	87	14,549	56
Tvåklassiga pedagogier.....	3	131	0	131	0
Enklassiga »	1	53	1	53	2
Summa	4	184	1	184	2
Summornas summa	79	14,787	88	14,733	58

Om man enligt Tab. 4 och motsvarande tabell för vårterminen jemför de närvarande lärjungarnes antal under de båda terminerna, så erhållas följande öfversigter.

Lärjungarnes antal vårterminen 1894, jemfördt med antalet höstterminen 1893.

Anm. Tillökning vårterminen är betecknad med +, minskning med — och oförändradt antal med 0.

1:o. Efter läroverk.

A. Högre allmänna läroverk.

Stockholm:			
Latinläroverket.....	— 11	Jönköping	— 2
Södermalms läroverk	— 4	Lund	0
Realläroverket	+ 3	Malmö	+ 2
Nya elementarskolan	— 7	Karlskrona	— 3
Uppsala	+ 7	Kristianstad	— 2
Gefle	— 2	Helsingborg	— 2
Hudiksvall.....	— 1	Ystad.....	— 2
Linköping	— 1	Göteborg: Latinläroverket	— 11
Norrköping	— 2	» Realläroverket	— 5
Vestervik	— 5	Halmstad	— 2
Skara	+ 2	Kalmar	— 1
Venersborg	+ 4	Karlstad	0
Strengnäs	— 2	Hernösand	+ 1
Örebro	— 1	Östersund	— 1
Nyköping	+ 1	Umeå	0
Vesterås	+ 4	Luleå	+ 2
Falun.....	+ 1	Sundsvall	— 2
Vexjö.....	+ 1	Visby.....	— 1

B. Femklassiga allmänna läroverk.

Stockholm:			
Jakob.....	+ 7	Sköfde	+ 1
Katarina	+ 3	Eskilstuna.....	+ 2
Östermalm	— 5	Arboga	+ 1
Norrtelje	+ 1	Karlshamn	— 9
Enköping	+ 1	Landskrona	0
Söderhamn	0	Uddevalla	0
Eksjö.....	0	Göteborg	— 6
Vadstena	0	Oskarshamn	+ 1
Mariestad	0	Kristinehamn	— 4
Borås.....	— 3	Piteå	0
Lidköping	+ 1	Haparanda.....	0

C. Treklassiga allmänna läroverk.

Söderköping	- 1	Varberg	0
Vimmerby	- 1	Marstrand	- 2
Alingsås	- 1	Strömstad	- 2
Falköping	- 4	Åmål	+ 3
Askersund	0	Filipstad	+ 1
Sala	0	Arvika	0
Sölvesborg	+ 4	Skellefteå	+ 2
Trelleborg	0	Örnsköldsvik	0
Engelholm	- 2		

D. Tvåklassiga pedagogier.

Södertelje	+ 1
Köping	- 1
Nora	0
E. Enklassig pedagogi.	
Simrishamn	0

2:o. Efter klasser och linier.

Läroverk.	1	2	3	4		5		6:1		6:2		7:1		7:2		Summa.			
	Gemensam linie.			R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	Gem. linie.	Real. linie.	Latin. linie.	S.a.
Högre allmänna läroverk	+ 63	+ 15	- 14	- 15	- 9	- 19	- 9	- 12	- 17	- 2	- 3	- 4	- 4	0	- 12	+ 64	- 52	- 54	- 42
Femklassiga »	+ 15	+ 6	- 2	- 17	- 4	- 5	- 2	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 19	- 22	- 6	- 9
Treklassiga »	+ 6	- 1	- 7	+ 1	- 2	0	0	—	—	—	—	—	—	—	—	- 2	+ 1	- 2	- 3
Tvåklassiga pedagogier	+ 1	0	- 1	0	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	0	—	0
Enklassiga »	+ 1	- 1	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	—	—	0
Summa	+ 86	+ 19	- 24	- 31	- 15	- 24	- 11	- 12	- 17	- 2	- 3	- 4	- 4	0	- 12	+ 81	- 73	- 62	- 54

På grund af Stockholms Nya elementarskolas från de öfriga läroverken afvikande organisation blefvo i föregående berättelser till och med läsåret 1886—87, för möjliggörande af en alla läroverken omfattande jämförelse mellan de olika årsklassernas samtliga styrka, dess lärjungar efter vissa angifna beräkningsgrunder fördelade i ett-års-afdelningar, hvilka kunde anses ungefärligen motsvara de öfriga läroverkens årsafdelningar. Men emedan från och med läsåret 1887—88 någon för 1½ år beräknad afdelning ej finnes vid läroverket, utan dess 5:e klass blifvit 2-årig (jfr berättelsen för läsåret 1887—88, sid. 19 noten), såsom förhållandet redan förut var med den 6:e, samt klasserna 1—4 äro fasta och ett-åriga, äro dylika beräkningar ej vidare af nöden, utan hafva i stället enligt särskilda uppgifter af rektor lärjungarne i 5:e klassen äfven detta läseår delats på två afdelningar, motsvarande kl. 5 och 6:1 vid de andra läroverken, samt lärjungarne i 6:e klassen på två afdelningar, motsvarande kl. 6:2 och 7:1, hvarjemte dess ett-åriga 7:e klass motsvarar kl. 7:2 vid de andra läroverken. Ofvan nämnda fördelning har egt rum redan vid upprättandet af Tab. 4. Med användande af där befintliga siffror kan man således anställa jämförelser dels mellan de olika årsklasserna, dels mellan de båda linier, hvori klasserna 4—7 äro delade, samt mellan latinliniens båda beståndsdelar (icke-greker och greker) inom klasserna 6 och 7. Man erhåller sålunda följande tre tabeller öfver den *samtliga frekvensen* inom de särskilda skolstadierna höstterminen 1893 vid samtliga allmänna läroverken och pedagogierna.

Årsklass.	Antal närvarande lärjungar.	Procent i förhållande till		
		hela summan.	antalet i föreg. klass.	antalet i 1:a klassen.
1	2,153	14·6	—	100
2	2,622	17·7	121·8	121·8
3	2,481	16·8	94·6	115·2
4	2,320	15·7	93·6	107·7
5	1,827	12·3	78·8	84·9
6:1	1,268	8·6	69·4	58·9
6:2	828	5·6	65·3	38·4
7:1	701	4·7	84·7	32·6
7:2	587	4·0	83·7	27·3
Summa	14,787	100	—	686·8

Årsklass.	Antal närvarande lärjungar.			Procent i förhållande till antalet i			
				hela årsklassen.		föreg. afdelning å samma linie.	
	R.	L.	S:a.	R.	L.	R.	L.
4	1,441	879	2,320	62·1	37·9	—	—
5	1,014	813	1,827	55·5	44·5	70·4	92·5
6:1	526	742	1,268	41·5	58·5	51·9	91·3
6:2	261	567	828	31·5	68·5	49·6	76·4
7:1	222	479	701	31·7	68·3	85·1	84·5
7:2	177	410	587	30·2	69·8	79·7	85·6
Summa	3,641	3,890	7,531	—	—	—	—
Procent	48·3	51·7	100	—	—	—	—

Latinafdelning.	Antal närvarande lärjungar.			Procent i förhållande till antalet i			
				hela latinafdel- ningen.		föreg. mot- svarande afdng.	
	I-G.	G.	S.a.	I-G.	G.	I-G.	G.
L. 6:1	527	215	742	71·0	29·0	—	—
L. 6:2	405	162	567	71·4	28·6	76·9	75·3
L. 7:1	338	141	479	70·6	29·4	83·5	87·0
L. 7:2	276	134	410	67·3	32·7	81·7	95·0
Summa	1,546	652	2,198	—	—	—	—
Procent	70·3	29·7	100	—	—	—	—

Förhållandet mellan realister och latinare, äfvensom mellan icke-greker och greker under höstterminerna 1884—1893 framgår af följande tabell.

Höstterminen.	Procent i förhållande till antalet lärjungar i klas- serna 4—7.		Procent i förhållande till antalet lärjungar i klas- serna L. 6—7.	
	R.	L.	I-G.	G.
	1884.....	29·9	70·1	62·3
1885.....	30·7	69·3	64·2	35·8
1886.....	32·5	67·5	65·4	34·6
1887.....	34·8	65·2	66·8	33·2
1888.....	37·9	62·1	66·6	33·4
1889.....	39·4	60·6	67·6	32·4
1890.....	41·1	58·9	68·8	31·2
1891.....	44·9	55·1	70·0	30·0
1892.....	46·9	53·1	71·6	28·4
1893.....	48·3	51·7	70·3	29·7

Af denna tabell finner man, att latinarnes öfvervigt öfver realisterna äfven detta år, likasom de nio föregående, minskats, hvaremot grekernas antal i jemförelse med icke-grekernas i kl. 6—7 visar ökning.

Tab. 5 utvisar, hurudant förhållandet varit under höstterminen 1893 med hänseende till de s. k. grekernas undervisning inom 7:e klassen i de enligt läroverksstadgans § 10 valfria ämnena engelska och hebreiska.

Ur nyss nämnda tabell erhåller man följande öfversigt.

Grekisk afdelning.	Lärjungar, som undervisats i				Hela antalet greker.
	både engelska och hebreiska.	endast engelska.	endast hebreiska.	båda språken eller ettdera.	
G. 7:1	15	81	16	112	141
G. 7:2	11	51	12	74	134
Summa	26	132	28	186	275
Procent af hela antalet	9·4	48·0	10·2	67·6	100

Häraf framgår, att antalet af de greker, hvilka höstterminen 1893 undervisats hvarken i engelska eller i hebreiska, utgjorde 29 af 141 inom 7:1 samt 60 af 134 inom 7:2.

Af nedanstående tabell visar det sig, huru många af grekerna i sjunde klassen i procent af hela antalet under hvar och en af höstterminerna 1884—1893 begagnat sig af den frivilliga undervisningen i engelska eller i hebreiska eller i båda språken, samt huru många som ej begagnade sig af denna undervisning.

Höstterminen.	Procent af greker i 7:1, hvilka undervisats i				Procent af greker i 7:2, hvilka undervisats i			
	både engelska och hebreiska.	endast engelska.	endast hebreiska.	hvarken engelska eller hebreiska.	både engelska och hebreiska.	endast engelska.	endast hebreiska.	hvarken engelska eller hebreiska.
1884.....	19·7	52·3	10·5	17·5	8·3	33·7	6·7	51·3
1885.....	19·7	51·9	10·2	18·2	4·1	35·5	8·3	52·1
1886.....	17·9	50·7	12·1	19·3	7·2	33·2	8·1	51·5
1887.....	21·7	51·8	6·4	20·1	7·5	42·5	8·4	41·6
1888.....	22·2	50·2	10·0	17·6	8·7	28·3	5·5	57·5
1889.....	18·3	47·5	9·9	24·3	6·6	32·5	11·2	49·7
1890.....	18·9	46·4	9·2	25·5	8·1	33·3	8·6	50·0
1891.....	21·0	48·6	11·6	18·8	6·3	36·9	4·5	52·3
1892.....	20·0	48·6	15·7	15·7	4·2	38·2	10·3	47·3
1893.....	10·6	57·4	11·4	20·6	8·2	38·1	8·9	44·8

Vid genomläsandet af denna tabell finner man, att inom hvarje skolgeneration antalet af dem, hvilka begagnat sig af ofvannämnda frivilliga undervisning, alltid varit mindre i 7:2 än i 7:1, ett förhållande som måste bero därpå, att lärjungarne i öfversta klassen hafva mindre tid

att i denna undervisning deltaga. Så finner man t. ex. att, då under höstterminen 1892 endast 15·7 % af grekerna i 7:1 ej deltog i den frivilliga undervisningen i någotdera språket, antalet höstterminen 1893 i 7:2 stigit till 44·8 %.

Såsom en fortsättning af den öfversigt öfver *förändringen i skolgenerationernas storlek*, som lemnats i föregående berättelser, meddelas nedanstående 3 tabeller, hvilka alla afse höstterminerna och äro upprättade efter samma grunder, som de motsvarande i berättelsen för läsåret 1885—

86 (sid. 27). I tabellerna, hvilka omfatta endast närvarande lärjungar, äro de tal, som afse den skolgeneration (jfr straxt nedan), hvilken höstterminen 1885 befann sig i första klassen, utmärkta genom ett därunder utsatt —.

Årsklass.	L ä r j u n g a r n e s a n t a l.								
	H. 1885.	H. 1886.	H. 1887.	H. 1888.	H. 1889.	H. 1890.	H. 1891.	H. 1892.	H. 1893.
1	2,052	2,139	2,143	2,209	2,182	2,255	2,264	2,173	2,153
2	2,494	2,469	2,432	2,539	2,658	2,614	2,614	2,616	2,622
3	2,331	2,341	2,306	2,320	2,405	2,566	2,508	2,547	2,481
4	2,078	2,159	2,067	2,086	2,154	2,178	2,348	2,287	2,320
5	1,753	1,661	1,678	1,636	1,552	1,662	1,667	1,857	1,827
6:1	1,248	1,286	1,184	1,188	1,161	1,064	1,096	1,164	1,268
6:2	1,102	992	959	858	881	876	751	786	828
7:1	846	933	850	820	763	744	745	660	701
7:2	713	728	790	729	685	632	634	648	587
Summa	14,617	14,708	14,409	14,385	14,441	14,591	14,627	14,738	14,787

Årsklass.	R e a l i s t e r.						L a t i n a r e.					
	H. 1888.	H. 1889.	H. 1890.	H. 1891.	H. 1892.	H. 1893.	H. 1888.	H. 1889.	H. 1890.	H. 1891.	H. 1892.	H. 1893.
4.....	1,185	1,225	1,246	1,481	1,421	1,441	901	929	932	867	866	879
5.....	715	728	794	827	1,024	1,014	921	824	868	840	833	813
6:1.....	330	354	360	376	410	526	858	807	704	720	754	742
6:2.....	195	220	240	228	242	261	663	661	636	523	544	567
7:1.....	192	157	167	207	203	222	628	606	577	538	457	479
7:2.....	154	153	132	135	170	177	575	532	500	499	478	410
Summa	2,771	2,837	2,939	3,254	3,470	3,641	4,546	4,359	4,217	3,987	3,932	3,890

Årsklass.	I c k e - g r e k e r.				G r e k e r.			
	H. 1890.	H. 1891.	H. 1892.	H. 1893.	H. 1890.	H. 1891.	H. 1892.	H. 1893.
L. 6:1	525	553	568	527	179	167	186	215
L. 6:2	430	362	400	405	206	161	144	162
L. 7:1	381	357	317	338	196	181	140	141
L. 7:2	326	323	313	276	174	176	165	134
Summa	1,662	1,595	1,598	1,546	755	685	635	652

Såsom redan i föregående berättelser anmärkts, kan det vara af intresse att följa hvar och en af de särskilda skolgenerationerna (årsklasserna) under deras gång genom läroverket (här taget i kollektiv mening) och se de antalsförändringar, som en sådan efter hand undergår. Dessa förändringar bero naturligtvis därpå, att lärjungar dels afgå från läroverket (antingen definitivt eller såsom tills vidare frånvarande), dels blifva efter sina kamrater eller skynda förut, medan dessa förluster i allmänhet endast till

en del ersättas genom mottagandet af andra lärjungar, som dels utifrån inkomma i läroverket (antingen såsom nyinskrifne eller såsom återvändande frånvarande), dels blifvit efter från en föregående generation eller skyndat framåt från en efterföljande. Då nu de föregående tre tabellerna, hvar och en inom sitt omfång, omfatta den normala tiden för en hel skolkurs, kan man därur erhålla en öfversigt öfver de antalsförändringar, som den skolgeneration undergått, hvilken höstterminen 1885 befann sig i första klassen och höstterminen 1893 i öfre sjunde klassen, äfvensom särskildt öfver antalsförändringarna i de grupper (realister och latinare, icke-greker och greker), hvori denna skolgeneration delat sig. I närmaste öfverensstämmelse med de tre tabeller, som äro intagna nedtill å sid. 22 och upp till å sid. 23 samt angifva *den samtida frekvensen* inom de särskilda skolstadierna höstterminen 1893, hafva därför upprättats följande tre tabeller, hvilka kunna betecknas såsom från undervisningens synpunkt angifvande *vitaliteten* (jfr berättelsen för läsåret 1884—85, sid. 20) hos den skolgeneration, som höstterminen 1885 befann sig i första klassen.

Klass, hvari skol- generationen befann sig.	År och termin.	Antal närvarande lärjungar.	Procent i förhållande till antalet i	
			föregående klass.	1:a klassen.
1	Höstterminen 1885	2,052	—	100
2	» 1886	2,469	120·3	120·3
3	» 1887	2,306	93·4	112·4
4	» 1888	2,086	90·5	101·7
5	» 1889	1,552	74·4	75·6
6:1	» 1890	1,064	68·6	51·9
6:2	» 1891	751	70·6	36·6
7:1	» 1892	660	87·9	32·2
7:2	» 1893	587	88·9	28·6

Klass, hvari skol- generationen befann sig.	År och termin.	Antal närvarande lärjungar.			Procent i förhål- lande till antalet i			
		R.	L.	S.a.	hela års- klassen.		föreg. aff. å samma linie.	
					R.	L.	R.	L.
4	Höstterminen 1888	1,185	901	2,086	56·3	43·2	—	—
5	» 1889	728	824	1,552	46·9	53·1	61·4	91·5
6:1	» 1890	360	704	1,064	33·3	66·2	49·5	85·4
6:2	» 1891	228	523	751	30·4	69·6	63·3	74·3
7:1	» 1892	203	457	660	30·3	69·2	89·0	87·4
7:2	» 1893	177	410	587	30·2	69·3	87·2	89·7

Klass, hvari skol- generationen befann sig.	År och termin.	Antal närvarande lärjungar.			Procent i förhål- lande till antalet i			
		I-G.	G.	S.a.	hela års- klassen.		föreg. motsvar. afdelning.	
					I-G.	G.	I-G.	G.
L. 6:1	Höstterminen 1890	525	179	704	74·6	25·4	—	—
» 6:2	» 1891	362	161	523	69·2	30·8	69·0	89·9
» 7:1	» 1892	317	140	457	69·4	30·6	87·6	87·0
» 7:2	» 1893	276	134	410	67·3	32·7	87·1	95·7

Dessa tabeller få naturligtvis ej så förstås, som om meningen vore, att af de h.-t:n 1885 i 1:a klassen befintliga 2,052 lärjungarne 587 (28·6 %) befunno sig i öfre sjunde h.-t:n 1893, eller att af de h.-t:n 1888 i 4:e klassen befintliga 1,185 realisterna och 901 latinarne resp. 177 och 410 befunno sig i öfre sjunde h.-t:n 1893, eller att af de h.-t:n 1890 i L. 6:1 befintliga 525 icke-grekerna och 179 grekerna resp. 276 och 134 befunno sig i öfre sjunde h.-t:n 1893, o. s. v. En sådan tolkning vore riktig endast under de förutsättningarna, att hvarken s. k. kvarsittare eller s. k. öfverhoppare förekomme, att i kl. 2—7 inga nya lärjungar utifrån inkomme (hvarken såsom nyinskrifne eller såsom återvändande frånvarande) samt att inga nya lärjungar mottoges vårterminerna. Men då motsatsen mot allt detta eger rum — och detta, såsom af dessa berättel-

ser (kap. om »Lärjungarnes omsättning») framgår, i ganska stor omfattning — så utvisa tabellerna endast, att mot ett visst antal lärjungar i en lägre klass svara 1, 2, 3 o. s. v. år sednare vissa antal i klasser, som äro 1, 2, 3 o. s. v. steg högre.

Man kan vid föregående tre tabeller anmärka bland annat, att då både 2:a, 3:e och 4:e klassen hafva större antal lärjungar än den 1:a, så skulle det vara af nästan större intresse att jemföra den öfre sjunde med dessa, än med den 1:a, samt att det äfven skulle vara af intresse att jemföra dels R. 7:2 och L. 7:2 resp. med den första real- och latin-klassen (d. v. s. med R. 4 och L. 4), dels I-G. 7:2 och G. 7:2 resp. med den första motsvarande afdelningen inom L. 6:1. Resultaten af dessa och andra dylika jemförelser finnas meddelade i följande öfversigt.

Mot 100 lärjungar i	Höstterminen 1893.
Kl. 1 höstterminen 1885 svara	28·6
» 2 » 1886 »	23·8
» 3 » 1887 »	25·5
» 4 » 1888 »	28·1
» 5 » 1889 »	37·8
» 6:1 » 1890 »	55·2
» 6:2 » 1891 »	78·2
» 7:1 » 1892 »	88·9
R. 4 » 1888 »	14·9
R. 5 » 1889 »	24·3
R. 6:1 » 1890 »	49·2
R. 6:2 » 1891 »	77·6
R. 7:1 » 1892 »	87·2
L. 4 » 1888 »	45·5
L. 5 » 1889 »	49·8
L. 6:1 » 1890 »	58·2
L. 6:2 » 1891 »	78·4
L. 7:1 » 1892 »	89·7
I-G. 6:1 » 1890 »	52·6
I-G. 6:2 » 1891 »	76·2
I-G. 7:1 » 1892 »	87·1
G. 6:1 » 1890 »	74·9
G. 6:2 » 1891 »	83·2
G. 7:1 » 1892 »	95·7

Om de närmast föregående tre tabellerna och ofvanstående sifferuppställningar jemföras med motsvarande i förra berättelsen (sid. 24), eller m. a. o. om man från undervisningens synpunkt jemför vitaliteten hos skolgenerationen af läsåren 188 $\frac{1}{4}$ —188 $\frac{3}{4}$ med vitaliteten hos skolgenerationen af läsåren 188 $\frac{2}{4}$ —188 $\frac{3}{4}$, så finner man vitaliteten hos den sednare vara något mindre såväl öfverhufvud taget som inom de särskilda grupperna, med undantag för grekerna, där vitaliteten visar sig något större.

Om för hvart och ett af åren 1884—1893 lärjungarnes antal i allmänna läroverken och pedagogierna jemföres med rikets folkmängd, så erhållas de resultat, som äro intagna i nedanstående tabellariska öfversigt, vid hvars utarbetande iakttagits samma grundsatser som vid motsvarande tabell i berättelsen för läsåret 1877—78 (sid. 26).

Jemförelse mellan de närvarande lärjungarnes antal och rikets folkmängd.

År.	Rikets folkmängd vid årets slut.			Lärjungarnes antal höstterminen.			
	Hela folkmängden.	Manliga.		Hela antalet.	På 10,000 af folkmängden.		
		Hela.	I ålder af 10—18 år.		Hela.	Manliga.	
						Hela.	I ålder af 10—18 år.
1884.....	4,644,448	2,252,938	399,531	14,756	31·8	65·5	369
1885.....	4,682,769	2,273,861	398,903	14,617	31·2	64·3	366
1886.....	4,717,189	2,290,340	401,840	14,708	31·2	64·2	366
1887.....	4,734,901	2,296,311	409,289	14,409	30·4	62·7	352
1888.....	4,748,257	2,301,104	412,800	14,385	30·1	62·5	348
1889.....	4,774,409	2,315,370	419,310	14,441	30·2	62·4	344
1890.....	4,784,981	2,317,187	424,560	14,591	30·5	63·0	344
1891.....	4,802,751	2,325,978	427,115	14,627	30·5	62·9	342
1892.....	4,806,865	2,327,883	429,510	14,738	30·7	63·3	343
1893.....	4,824,150	2,336,825	433,397	14,787	30·7	63·3	341

Af ofvanstående tabell och motsvarande i äldre berättelser framgår att efter år 1876 en fortgående minskning under en följd af år egde rum bland den manliga befolkningen i åldern 10—18 år. Detta förhållande upphörde år 1886, i det att den manliga befolkningen i nyssnämnda ålder då uppgick till 401,840 mot 398,903 under föregående år. Äfven under åren 1887—1893 visar sig den manliga be-

folkningen i åldern 10—18 år i tillväxt och uppgick, såsom af tabellen synes, sistnämnda år till 433,397 mot 429,510 år 1892. Det hithörande antalet lärjungar på 10,000 af den manliga folkmängden i åldern 10—18 år, hvilket 1881 uppnått sitt maximum med 380, uppgick år 1893 till 341 mot 343 närmast föregående år.

Kap. 10. Lärjungarnes kropps-konstitution och hellsotillstånd.

Tab. 6 och 7.

Någon bearbetning af årsredogörelsernas tabellariska uppgifter öfver lärjungarnes kropps-konstitution och allmänna hellsotillstånd samt å antalet sjuke och sjukdomar har ej heller för detta år egt rum. Genom Kungl. kung. den 16 December 1892 (Svensk författningssamling 1892, nr 124) stadgades visserligen, att vid hvarje högre och femklassigt läroverk skulle för viss tid utses en läkare, hvilken det bland annat ålåg, dels att senast en månad efter läse-terminens slut till rektor för intagande i årsberättelsen afgifva redogörelse enligt särskildt formulär för de hygieniska förhållandena vid läroverket, dels att biträda gymnastikläraren vid utarbetandet af de honom åliggande tabellerna, hvarjemte nya formulär fastställes för afgifvande af uppgifter angående såväl de hygieniska förhållandena vid läroverken, som för gymnastikbefrielsen (jfr föreg. berättelse, sid. 25). Men då i årsredogörelserna för läsåret 1893—94 de förstnämnde formulären af åtskilliga rektorer blifvit ej alls eller blott till en del följda och då det ej vore troligt att dessa rektorer åtminstone icke utan ganska drygt arbete skulle

kunna efteråt lemna fullt riktiga uppgifter enligt de nya formulären, har bearbetningen af uppgifterna angående de hygieniska förhållandena uppskjutits till en följande berättelse.

Däremot har nu fullständig bearbetning egt rum af årsredogörelsernas tabellariska uppgifter enligt de nya formulären angående antalet lärjungar, hvilka på grund af sjukdoms- eller andra orsaker icke deltagit i gymnastiköfningarna eller blifvit hänvisade till särskild afdelning eller rote för svagare lärjungar. Dylika uppgifter lemnas numera vid de flesta läroverken för kalenderår, men endast höstterminens uppgifter hafva, såsom förut, gjorts till föremål för bearbetning. För ett par läroverk, där äfven denna gång uppgifterna lemnats enligt de äldre formulären, hafva nya tabeller inforrats, hvarvid dock rektor vid Göteborgs högre latinläroverk förklarar sig ej kunna lemna dylika, enär hvarken läroverkets gymnastiklärare eller läkare egde i behåll sina anteckningar för läsåret 1893—94 angående lärjungarnes deltagande i gymnastiköfningarna. För nämnda

läroverk hafva således uppgifterna enligt de äldre formulären måst användas (jfr dock tabellbilagorna, sid. 15).

I Tab. 6 och 7 lemnas redogörelse för lärjungarnes fullständiga eller partiella befrielse från gymnastiköfningarne. Med afseende på den sednare af dessa tabeller må här lemnas den anmärkningen, att vid de läroverk, där endast ett mindre antal lärjungar äro partielt befriade, särskilda svagafdelningar ofta ej finnas upprättade. Vid bearbetningen hafva dock, för bättre öfverskådligheits skull, lärjungarne äfven vid dessa läroverk upptagits i de särskilda kolumnerna af Tab. 7. I stället för den i de äldre formulären använda fördelningen af lärjungarne i grupperna »under 15 år» samt »15 år eller däröfver» hafva lärjungarne nu blifvit fördelade efter klasser, hvarvid den lägre afdelningen omfattar klasserna 1—5 och den öfre klasserna 6 och 7. Af tabellerna erhåller man följande öfversigt.

Klassgrupper.	Närvarande lärjungar.	För sjukdomsorsaker			
		befriade.		till svagrote hänvisade.	
		Antal.	Procent af närvar. lärjungar.	Antal.	Procent af närvar. lärjungar.
Kl. 1—5	11,403	636	5·6	390	3·4
» 6 o. 7	3,384	356	10·5	147	4·3
Tillsammans	14,787	992	6·7	537	3·6

Om man sammanställer procenttalet *fullständigt* befriade vid samtliga läroverk med motsvarande procenttal under de sist förflutna 9 åren, erhåller man följande öfversigt.

Höstterminen 1884	8·3 %
» 1885	8·4 »
» 1886	8·4 »
» 1887	8·4 »
» 1888	7·6 »
» 1889	7·5 »
» 1890	7·3 »
» 1891	7·4 »
» 1892	7·2 »
» 1893	6·7 »

Af denna öfversigt finner man, att procenten för de på grund af sjukdomsorsaker från gymnastik befriade under de flesta åren af tioårsperiodens första del var densamma, hvaremot under periodens senare del, om man undantager året 1891, procenten varit i sjunkande.

I hvilken proportion de olika sjukdomsorsakerna medverkat under höstterminen 1893, utvisas af följande tabell, i hvilken för lättare jämförelse de särskilda raderna erhållit samma nummer, som motsvarande kolumner i Tab. 6 och 7.

Sjukdomsorsaker.	B e f r i a d e.						Till svagrote hänvisade.					
	Kl. 1—5.		Kl. 6 o. 7.		Tillsammans.		Kl. 1—5.		Kl. 6 o. 7.		Tillsammans.	
	Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.
Sjukdomar i:												
2. syn- och hörsel-organerna	9	1·4	7	2·0	16	1·6	—	—	1	0·7	1	0·2
3. nervsystemet	14	2·2	13	3·6	27	2·7	11	2·8	1	0·7	12	2·2
4. cirkulationsorganerna	93	14·6	104	29·2	197	19·9	83	21·3	49	33·2	132	24·6
5. andedräftsorganerna	45	7·1	27	7·6	72	7·3	24	6·1	8	5·4	32	6·0
6. matsmältningsorganerna	26	4·1	15	4·2	41	4·1	17	4·4	12	8·2	29	5·4
7. urin- och köns-organerna	28	4·4	17	4·8	45	4·5	11	2·8	3	2·0	14	2·6
8. rörelseorganerna och bensystemet	137	21·5	72	20·2	209	21·1	36	9·2	14	9·5	50	9·3
9. Medfödd missbildning	50	7·9	8	2·2	58	5·8	3	0·8	—	—	3	0·5
10. Tarmbräck	149	23·4	49	13·8	198	20·0	56	14·4	18	12·3	74	13·8
11. Allmän svaghet	70	11·0	31	8·7	101	10·2	131	33·6	35	23·8	166	30·9
12. Andra sjukdomar	15	2·4	13	3·7	28	2·8	18	4·6	6	4·1	24	4·5
13. Summa	636	100	356	100	992	100	390	100	147	100	537	100

Om man vid Tab. 6 och 7 tager i betraktande tabellernas första hufvudafdelningar, d. v. s. »Efter läroverk», så finner man högst betydliga skiljaktigheter. Så t. ex. äro i Tab. 6 såsom för sjukdomsorsaker befriade i kol. 13 uppförda vid Linköpings läroverk 8 af 375 (2·1 %) och vid Vexjö läroverk 8 af 280 (2·9 %), men vid Göteborgs Realläroverk 83 af 627 (13·2 %) och vid Stockholms Realläroverk 67 af 544 (12·3 %); vid de femklassiga läroverken i Eksjö, Arboga, Oskarshamn och Kristinehamn ingen af respektive 67, 47, 70 och 75, men vid Uddevalla 15 af 117 (12·8 %) och vid Haparanda 5 af 51 (9·8 %). Ett liknande förhållande möter en äfven i Tab. 7 med afseende på de till svagrote hän-

visade. Orsaken till dessa skiljaktigheter ligger utan tvifvel till en stor del däri, att olika principer vid de olika läroverken blifvit följda med afseende på meddelandet af befrielse.

Å Tab. 6 hafva, såsom af »andra orsaker» befriade, blifvit i kol. 14 upptagna 511 lärjungar. Af dessa falla 487 på de högre läroverkens öfre sjunde klass, i hvilken klass lärjungarne ej äro skyldiga att deltaga i de egentliga gymnastiköfningarna. Vid Luleå läroverk hafva dock, såsom af tabellen framgår, öfre sjunde klassens lärjungar frivilligt deltagit i dessa öfningar. — De öfriga 24 lärjungarne i kol. 14 hade, såsom Tab. 6 närmare utvisar, allesammans befriats på grund af lång skolväg.

Kap. 11. Lärjungarnes omsättning.

Tab. 8 och 9.

Redogörelsen för det ämne, som detta kapitel omfattar, afser här, likasom i föregående berättelser, kalenderår. Tabellerna äro uppställda enligt de grunder, som finnas närmare angifna i berättelsen för läsåret 1884—85 (sid. 30 och 31). Tab. 8 visar med fördelning efter läroverksgrupper, klasser och linier antalet vid vårterminens slut före flyttningen närvarande lärjungar i afdelning, hvarifrån flyttning kunde ske vid samma läroverk å samma linie, samt antalet under år 1893 vid vårterminens slut och höstterminens början flyttade. Tab. 9 behandlar med samma fördelning efter läroverksgrupper, klasser och linier lärjungarnes omsättning för vår- och höst-terminerna nämnda år jemte den på hvardera terminen följande mellanterminen. Beträffande dessa tabeller, hvori Ystads läroverk för båda terminerna förts till de högre, är hufvudsakligen följande att anföra.

Tab. 8 lemnar — såsom redan nämnts — en öfversigt öfver den stora flyttningen vid öfvergången från läsåret 1892—93 till läsåret 1893—94. Stockholms Nya elementarskola är likväl utesluten, emedan äfven halfva terminer där förekomma till följd af den fria flyttningen i de öfre klasserna. Likaså äro pedagogierna uteslutna, emedan där förekommande klasser ej kunna med afseende på den för deras genomgående behöfliga tiden lämpligen sammanställas med klasserna vid de andra läroverken. — Man finner af Tab. 8 för det första, huru många af dem, för hvilka *flyttning* kunde komma i fråga, äfven erhöles sådan; för det andra, huru många af de flyttade erhöles flyttningstillstånd redan vid vårterminens slut och huru många först vid höstterminens början; för det tredje, huru många vid de sagda tidpunkterna öfvergingo från en linie till en annan; samt för det fjärde, huru många terminer de utan öfvergång till annan linie flyttade tillhört den närmast lägre afdelningen.

För att erhålla antalet af dem, för hvilka flyttning vid vårterminens slut kunde komma i fråga, blef i gällande »Plan för allmänna läroverkens årsredogörelser» hithörande tabellformulär försedt med en särskild kolumn för antalet närvarande lärjungar vid vårterminens *slut* före flyttningen, hvarigenom således från hvarje afdelning de lärjungar uteslutits, som tillhörde afdelningen den 1 Februari, men afgingo före flyttningen. Vid bearbetningen af primäruppgifterna hafva för samma ändamål ytterligare uteslutits lärjungarne i alla slutafdelningar. Således hafva vid de högre läroverken uteslutits R. 7:2 och L. 7:2 samt dessutom vid Latinläroverket i Stockholm samt vid Strengnäs, Vexjö, Halmstads och Hernösands läroverk R. 5, vid Vesterviks och Sundsvalls läroverk L. 5 samt vid Hudiksvalls, Vesterås, Kristianstads, Ystads, Östersunds och Luleå läroverk R. 6:2. Vid de femklassiga läroverken hafva uteslutits R. 5 och L. 5. Vid de treklassiga läroverk, som under läsåret 1893—94

läst endast på tre klasser, har tredje klassen uteslutits; vid Söderköpings, Filipstads och Örnköldsviks läroverk R. 4 och L. 4, vid Alingsås, Sölvesborgs, Varbergs och Skellefteå läroverk R. 5 och L. 5, vid Falköpings läroverk L. 5 samt vid Engelholms läroverk L. 4. Vernamo och Ronneby läroverk hvilka indrogos från och med den 1 Juli 1893 (se ofvan, sid. 1) och för hvilka således inga redogörelser för läsåret 1893—94 kunnat lemnas, hafva på grund häraf alldeles utgått. Efter alla dessa uteslutningar återstå i klasserna 1—7:1 enligt kolumn 2 af tabellen 12,684 lärjungar, af hvilka 10,096 (79.6 %) enligt kol. 19 erhöles flyttning till kl. 2—7:2, hvarvid likväl förutsattes att äfven de vid höstterminens början flyttade allesammans voro vid föregående vårterminens slut före flyttningen närvarande. Det föregående året var det motsvarande procenttalet 80.2. — Med afseende på flyttningsresultaten inom särskilda läroverksgrupper eller klasser må hänvisas till tabellen samt erinras därom, att talet i kolumn 2 för en viss klass naturligtvis bör jämföras med talet i kol. 19 för den eller de klasser, hvartill flyttning sker från den förra klassen. Slutligen må nämnas, att efter frånräkning af lärjungarne i alla slutafdelningar (se ofvan), utgjorde de närvarande lärjungarnes antal den 1 Februari 12,909, af hvilka således 225 (12,909—12,684) afgingo före flyttningen. Det föregående året var det motsvarande afgangstalet 185.

Af de 10,096 enligt Tab. 8 vid öfvergången till det nya läsåret flyttade lärjungarne erhöles 7,608 (75.4 %) enligt kol. 10 flyttningstillstånd vid vårterminens slut samt 2,488 (24.6 %) enligt kol. 18 sådant tillstånd vid höstterminens början. Det föregående året voro de motsvarande procenttalen 74.1 och 25.9.

Af nämnda 10,096 flyttade öfvergingo 45 (0.4 %) från en linie till en annan, alla vid höstterminens början. Det föregående året var det motsvarande antalet af de från en linie till en annan öfvergångne 51 (0.5 %). Af de nämnda 45 lärjungarne öfvergingo 16 till R. 4, 2 till L. 4, 4 till R. 5, 2 till L. 5, 6 till R. 6:1, 4 till L. 6:1 B, 6 till L. 6:1 A, 2 till L. 6:2 A, 1 till R. 7:1, 1 till L. 7:1 A och 1 till R. 7:2. Vid Stockholms Nya elementarskola, som ej är inräknad i tabellen, öfvergick under läsåret 1893—94 ingen från en linie till en annan. — Det ofvannämnda talet 45 anger antalet från annan linie öfvergångne vid den stora flyttningen vid slutet af vårterminen och början af höstterminen 1893. För antalet af dem, hvilka å andra tider af samma kalenderår öfvergått från en linie till en annan, redovisas här nedan (sid. 29). Utan tvifvel skulle dessa tal vinna någon tillökning, om äfven de lärjungar kunnat inräknas, hvilka vid öfvergången till annat läroverk äfven öfvergått till annan linie.

Huru lång tid de lärjungar, som enligt Tab. 8 vid öfvergången till det nya läsåret flyttades utan att öfvergå

till annan linie, hade tillhört den närmast lägre afdelningen, utvisas af följande tabell, hvori talen för flyttningen vid

vårterminens slut (kol. 3—8) sammanslagits med motsvarande tal för flyttningen vid höstterminens början (kol. 11—16.)

K l a s s.	Lärjungar flyttade till klassen efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer.						Summa flyttade lärjungar.	Terminer öfver normaltiden.	
	0.	1.	2. (Normala tiden.)	3.	4.	5 (eller flere).		Summa.	Medeltal.
2	—	86	1,432	19	207	2	1,746	353	0·20
3	7	39	1,694	4	223	1	1,968	400	0·20
R. 4	5	14	949	4	148	—	1,120	276	0·25
L. »	6	18	644	—	60	—	728	90	0·12
R. 5	1	5	730	1	150	1	888	297	0·33
L. »	3	3	596	2	80	—	684	153	0·22
R. 6:1	—	6	383	—	39	—	428	72	0·17
L. »	2	4	469	2	65	—	542	124	0·23
R. 6:2	—	4	219	—	36	—	259	68	0·26
L. »	—	—	468	1	76	—	545	153	0·28
R. 7:1	—	3	173	—	15	—	191	27	0·14
L. »	1	3	386	1	29	—	420	54	0·13
R. 7:2	1	—	134	1	19	—	155	37	0·24
L. »	2	1	337	1	36	—	377	68	0·18
Klasserna 2—4	18	157	4,719	27	638	3	5,562	1,119	0·20
Realklasserna 5—7	2	18	1,639	2	259	1	1,921	501	0·26
Latin » »	8	11	2,256	7	286	—	2,568	552	0·21
Samtliga klasser	28	186	8,614	36	1,183	4	10,051	2,172	0·22

Om man för hvardera linien med inräknande af de gemensamma klasserna sammanlägger de 8 årsklassernas medeltal, så blir summan för reallinien 1·79 termin och för latinlinien 1·56 termin. De motsvarande talen i förra berättelsen voro 1·85 och 1·68, och utvisar således det nu erhållna resultatet en ej obetydlig minskning för båda linierne, men mest för latinlinien. — Om man förvandlar de i sista summeringsraden förekommande antalen flyttade lärjungar till procenttal, så finner man, att de, som tillhört närmast lägre klass

0 termin, d. v. s. öfverhoppats densamma, utgjorde	0·3 %
1 »	1·8 »
2 terminer, d. v. s. den normala tiden ...	85·7 »
3 »	0·4 »
4 »	11·8 »
5 » eller flere	0·0 »

Summa 100 %.

Mellan de nu erhållna procenttalen och motsvarande tal för föregående år råder ganska stor öfverensstämmelse.

På förut angifvet skäl ingå inga tal från Stockholms Nya elementarskola i Tab. 8 samt således icke heller i föregående tabell. Angående flyttningen inom Nya elementarskolan under kalenderåret 1893 hänvisas därför till läroverkets årsredogörelse för läsåret 1893—94.

Hela antalet af dem, som under kalenderåret 1893 flyttades på andra tider än de i Tab. 8 upptagna, uppgick för alla de i nämnda tabell ingående läroverken till 66, hvaraf 63 vid början af vårterminen, 2 under loppet af samma termin (enligt läroverksstadgans § 36, mom. 2) och

1 under höstterminen. Af nämnda 66 flyttades 48 från en lägre till en högre afdelning, under det att 18 öfvergingo från en linie till en annan. Efter att hafva tillhört närmast föregående klass *en* termin flyttades 35, nemligen 14 till 2:a klassen, 12 till 3:e, 1 till R. 4, 3 till L. 4, 1 till R. 5, 2 till L. 5 och 2 till R. 7:2; efter att hafva tillhört närmast föregående klass *nära två* terminer flyttades (*under* vårterminen) 2 till L. 6:2 B; efter att hafva tillhört närmast föregående klass *tre* terminer flyttades 10, nemligen 3 till 2:a klassen, 2 till 3:e, 1 till R. 6:1, 2 till R. 6:2, 1 till R. 7:2 och 1 till L. 7:2 B; efter att hafva tillhört närmast föregående klass *nära fyra* terminer flyttades 1 till R. 6:1. Af de 18 från annan linie öfvergångne flyttades 5 (hvaraf en *under* höstterminen) från L. 4 till R. 4, 4 från L. 5 till R. 5, 1 från R. 5 till L. 5, 1 från L. 6:1 B till R. 6:1, 5 från L. 6:1 A till L. 6:1 B, 1 från L. 6:1 B till L. 6:1 A samt 1 från L. 7:1 B till R. 7:1. — Om man till de enligt Tab. 8 från en linie till en annan öfvergångne 45 lärjungarne lägger nyssnämnda 18, så uppgår hela antalet till 63.

Tab. 9 lemnar — såsom redan nämnts — en öfersigt öfver lärjungarnes omsättning för vår- och höstterminerna 1893 jemte den på hvardera terminen följande mellanterminen. Därigenom att från rektor vid Stockholms Nya elementarskola erhållits särskilda uppgifter angående omsättningen, i hvilka de två-åriga 5:e och 6:e klasserna blifvit delade i ett-års-afdelningar (jfr här ofvan sid. 22), har det varit möjligt att denna gång i tabellen medräkna detta läroverk. På grund af den i dess högre klasser rådande fria flytt-

ningen är det dock gifvet, att rubrikerna till flyttningskolumnerna eller åtminstone till kol. 3 och 12 ej fullt motsvara förhållandena vid detta läroverk. I kol. 3 måste nemligen därvidlag innefattas de lärjungar, som flyttats från och med den 16 September föregående hösttermin till samma termins slut; i kol. 4 de, som flyttats från början af vårterminen till och med den 1 Februari; i kol. 12 de, som flyttats från och med den 2 Februari till vårterminens slut; i kol. 13 slutligen de, som flyttats från höstterminens början till och med den 15 September.

Såsom redan i föregående berättelser anmärkts, måste — såvida icke ett eller annat sällsynt undantagsförhållande (jfr berättelsen för läsåret 1876—77, sid. 129) inträffat — ett strängt samband ega rum mellan vissa under två på hvarandra följande terminer å omsättningstabellernas summationsrader stående tal. För hvarje särskildt läroverk och således äfven för *hela läroverket* (taget i kollektiv mening) måste nemligen antalet lärjungar, som en viss dag under en termin — vare sig såsom närvarande eller frånvarande — tillhörde läroverket, vara lika med den del af detta antal, som en viss dag följande termin var kvar vid läroverket, tillsammans med den del af samma antal, som under mellantiden afgått. Genom att uppställa denna grundsats i ekvationsform erhålles för hvarje öfvergång från en termin till den följande en s. k. kontrollekvation. Men de tal, hvilka behövas för denna, kunna icke erhållas uteslutande ur omsättningstabellerna, emedan i kolumnerna 2—6 och 11—15 af dessa tabeller ingå endast *närvarande* lärjungar. Antalen af *frånvarande* lärjungar erhållas däremot (ehuru måhända ej alldeles tillförlitligt) från de förut lemnade summariska texttabellerna öfver antalen lärjungar (se sid. 21). Om man nu tillämpar kontrollekvationen på höstterminen 1892 och vårterminen 1893 samt betecknar de ifrågavarande talen i den föregående terminens kolumner med A_{15} o. s. v. (se Tab. 8 i förra berättelsen), dem i den efterföljande terminens kolumner med B_1 o. s. v. (se Tab. 9 i denna berättelse), antalet frånvarande den föregående terminen (se förra berättelsen, sid. 20) med A_7 och antalet frånvarande den efterföljande terminen (se sist anf. st.) med B_5 , så erhåller ekvationen följande utseende:

$$(E_1) \quad \overline{A_{15} + A_7} = \overline{B_2 + B_3 + B_4 + B_7 + A_{17} + A_{18} + B_7}.$$

Om man åter tillämpar kontrollekvationen på vår- och höstterminerna 1893 samt likaledes betecknar talen i den föregående terminens kolumner med A_8 o. s. v., dem i den efterföljande terminens kolumner med B_{11} o. s. v. (ehuru båda dessa terminers tal nu hemtas ur Tab. 9 i denna berättelse) och antalen frånvarande (se förra berättelsen, sid. 20, och denna berättelse, sid. 21) på samma sätt som nyss, så erhåller ekvationen följande utseende:

$$(E_2) \quad \overline{A_8 + A_7} = \overline{B_{11} + B_{12} + B_{13} + B_7 + A_8 + A_9 + B_{16}}.$$

Insätts talvärdena i ekvationen E_1 , så får venstra membrum värdet 14,816 (= 14,738 + 78) och högra membrum värdet 14,827 (= 14,329 + 23 + 71 + 60 + 89 + 227 + 28). Insätts åter talvärdena i ekvationen E_2 , så får venstra membrum värdet 14,714 (= 14,654 + 60) och högra mem-

brum värdet 14,719 (= 1,784 + 7,287 + 2,507 + 88 + 234 + 2,705 + 114). I båda ekvationerna är således venstra membrum mindre än det högra; skillnaden utgör i den förra ekvationen 11 och i den sednare 5. Med afseende på denna olikhet är dock att märka, att i de båda ekvationernas högra membra kunna ingå lärjungar, som möjligen inskrifvits efter respektive den 15 September och den 1 Februari, hvilka lärjungar däremot ej ingå i ekvationernas venstra membra. Såvidt årsredogörelserna upplysa, uppgick antalet lärjungar, som inskrefvos under höstterminen 1892 efter den 15 September till 13 (jfr förra berättelsen, sid. 29) och under vårterminen 1893 efter den 1 Februari till 5. Efter tillägget af talet 13 till venstra membrum i ekvationen E_1 och talet 5 till venstra membrum i ekvationen E_2 , utgör skillnaden mellan ekvationens båda membra i förra fallet 2, hvaremot i den sednare ekvationen de båda membra blifva fullkomligt lika.

Inom hvardera terminsgruppen af Tab. 9 äro först (kol. 2—5 och 11—14) de den 1 Februari och den 15 September närvarande lärjungarne fördelade efter kvarvaro i sin afdelning från föregående termin, flyttning till eller inskrifning i densamma. Om man vid gruppen för höstterminen frånräknar Stockholms Nya elementarskola och pedagogierna, så uppgår antalet af dem, som vid öfvergången till det nya läsåret flyttades till klasserna 2—7:2 och den 15 September voro kvar vid sina respektive läroverk, till 9,492 samt antalet af dem, som ej erhållit flyttning och den 15 September sutto kvar i sina klasser, efter ytterligare frånräkning af kvarsittarne i alla slutafdelningar (jfr ofvan sid. 28 och för de treklassiga läroverken Tab. 4) till 1,606. Dessa två grupper utgöra tillsammans 11,098, af hvilka således 85.5 % erhållit flyttning. Vid den likartade undersökning, som här ofvan (sid. 28) grundades på Tab. 8, befanns att af 12,684 vid vårterminens slut före flyttningen befintliga lärjungar 79.6 % erhållit flyttning. Således finner man, att bland de lärjungar, som mellan vårterminens slut och den 15 September afgingo ur icke-slutafdelningar, ett jämförelsevis större antal utgjordes af dem, som icke erhållit flyttning.

Af kol. 3, 4, 12 och 13 i Tab. 9 finner man, att af de lärjungar, som den 1 Februari och den 15 September tillhörde läroverken, hade flyttats

23 (0.2 %)	enligt beslut vid slutet af höst-t:n 1892
71 (0.7 »)	» » » början » vår-t:n 1893
7,287 (73.7 »)	» » » slutet » » »
2,507 (25.4 »)	» » » början » höst-t:n »

Af de 23, hvilka upptagas såsom flyttade enligt beslut vid slutet af höstterminen 1892, tillhörde 22 Stockholms Nya elementarskola, hvilken, såsom redan är nämndt, i afseende på sin flyttning ej är likställd med de öfriga läroverken. — I de ofvan upptagna antalen flyttade äro ej de lärjungar inräknade, hvilkas öfvergång till annan klass skett i sammanhang med öfvergång till annat läroverk, samt naturligtvis ej heller de, hvilka eljest afgått med betyg på nöjaktigt genomgående af den lemnade klassen.

Om man från de nyss nämnda antalen vid vårterminens slut och höstterminens början flyttade frånräknar dem, som tillhörde Stockholms Nya elementarskola och pedagogierna, erhållas talen 7,061 och 2,431 eller tillsammans 9,492, utvisande, huru många af de vid öfvergången till det nya läsåret flyttade lärjungarne (med undantag af dem, som tillhörde Nya elementarskolan och pedagogierna) den 15 September 1893 voro närvarande vid sina respektive läroverk. Vid jernförelse med hela antalet af de enligt Tab. 8 flyttade, 10,096, finner man, att antalet af dem, hvilka erhöilo flyttning, öferskjuter antalet af de flyttade, hvilka voro närvarande den 15 September, med 604, af hvilket öfverskott 547 falla på vårterminen och 57 på höstterminen.

Antalet inskrifne till och med den 1 Februari under vårterminen och den 15 September under höstterminen 1893, uppgick vid samtliga allmänna läroverken och pedagogierna enligt kol. 5 och 14 i Tab. 9 till 3,440. Dessutom inskrefvos under vårterminen efter den 1 Februari 5 lärjungar (3 i kl. 1 och 2 i kl. 2) samt under höstterminen efter den 15 September 10 lärjungar (4 i kl. 1, 3 i kl. 2, 1 i kl. 3, 1 i R. 4 och 1 i R. 7:1). Hela antalet under kalenderåret inskrifne utgjorde således 3,455, af hvilka 236 (6.8 %) inskrefvos under vårterminen och 3,219 (93.2 %) under höstterminen. Om de inskrifne fördelas efter klasser, så finner man, att i 1:a klassen inskrefvos 2,022, i 2:a 561, i 3:e 229, i 4:e 215 (111 realister och 104 latinare), i 5:e 127 (77 r. och 50 l.), i nedre 6:e 225 (110 r. och 115 l.), i öfre 6:e 40 (17 r. och 23 l.), i nedre 7:e 30 (13 r. och 17 l.) samt i öfre 7:e 6 (alla l.). I dessa antal innefattas naturligtvis dels lärjungar, som före inskrifningen icke tillhört något af här ifrågavarande läroverk, dels lärjungar, som endast öfvergått från ett läroverk till ett annat.

Antalet afgångne utgjorde vid samtliga allmänna läroverken och pedagogierna enligt kol. 7—9 och 16—18 i Tab. 9:

från början af vår-t:n 1892 t. o. m. den 31 Jan. ...	28
fr. o. m. den 1 Febr. till vår-t:ns slut.....	234
under näst följande mellantermin	2,705
från början af höst-t:n t. o. m. den 14 Sept.....	114
fr. o. m. den 15 Sept. till höst-t:ns slut	81
under näst följande mellantermin	237

Summa 3,399.

Då det är önskvärdt, att i de tal, hvilka tillhöra andra och femte grupperna här ofvan, endast sådana lärjungar medräknas, hvilka i förtid under terminens lopp afbrutit sin skolgång, äro i kol. 9 och 18 af Tab. 9 inräknade såväl alla efter aflagd mogenhetsexamen afgångne lärjungar, äfven om mogenhetsexamen vid vissa läroverk inträffat före års-examen, som ock, såvidt vid bearbetningen af årsredogörelsernas uppgifter sig göra låtit, de lärjungar, hvilka i öfrigt afgått vid terminens slut. Det är således antagligt, att inom grupperna 2 och 5 här ofvan ej många ingå, hvilka egentligen borde tillhöra grupperna 3 och 6. — Genom sammanslagning af grupperna 3 och 4 erhålles antalet 2,819, utgörande 82.9 % af samtliga afgångne. Man kan således med säkerhet påstå, att åtminstone 82.9 % af hela antalet afgångne afgingo vid öfvergången till det nya läsåret.

Om de afgångne fördelas efter klasser, så finner man, att ur 1:a klassen afgingo 273, ur 2:a 311, ur 3:e 483, ur 4:e 484 (380 realister och 104 latinare), ur 5:e 757 (553 r. och 204 l.), ur nedre 6:e 277 (131 r. och 146 l.), ur öfre 6:e 144 (50 r. och 94 l.), ur nedre 7:e 54 (24 r. och 30 l.) samt ur öfre 7:e 616 (158 r. och 458 l.). — Bland de afgångne voro naturligtvis många, som endast öfvergingo till ett annat läroverk. Särskildt bero de höga talen för klasserna 3 och 5 till en del på detta förhållande. Af den första tabellen å sidan 24 framgår vid jernförelse mellan lärjungeantalen i kl. 3 och 5 höstterminen 1892 samt i kl. 4 och 6:1 höstterminen 1893, att den verkliga minskningen för »hela läroverket» utgjorde 227 vid öfvergången från 3:e till 4:e och 589 vid öfvergången från 5:e till 6:e klassen.

Här ofvan visades, att antalet inskrifne under kalenderåret 1893 uppgick till 3,455 samt antalet afgångne från början af vårterminen 1893 till samma tid 1894 till 3,399. Det förra antalet öferskjuter således det sednare med 56. Föregående året öfersköt antalet inskrifne antalet afgångne med 140.

Slutligen må erinras därom, att, emedan Tab. 8 och 9 tillkommit genom hopläggning af uppgifterna från de särskilda läroverken, så är det tydligt, att med hänsyn till läroverket såsom ett enda helt talen i kol. 3—19 af Tab. 8 och i kol. 12 och 13 af Tab. 9 sannolikt äro mycket för låga samt talen i kol. 14, 10 och 19 af Tab. 9 sannolikt ej obetydligt för höga.

Kap. 12. Mogenhets- och kompletterings-examina.

Tab. 10 och 11.

Med afseende på dessa examina gällde under år 1893 hufvudsakligen samma föreskrifter och allmänna anordningar, som under de närmast föregående åren (se berättelsen för läsåret 1886—87, sid. 26¹⁾). De vid primäruppgifternas

¹⁾ Med afseende på den skriftliga examen egde dock den förändring rum, att lösningen af de algebraiska uppgifterna, som förut varit förlagd till e. m. samma dag, då franska skrivits, nu erhöilt en särskild dag, hvarigenom skrivningsdagarnas antal för realisterna ökats från fyra till fem. Dessutom ökades tiden för verkställandet af det skriftliga översättningsprovet från svenska till franska språket från tre till fyra timmar (jfr Kungl. kung. af den 24 Mars 1893, Sv. Förf.-saml. 1893, n:r 15, sid. 2). — Den skriftliga examen var således båda terminerna ordnad på följande sätt:

Latinlinien: }	1:a dagen.
Reallinien: }	Uppsats på modersmålet kl. 7:30 f. m.—2 e. m.
	2:a dagen.
Latinlinien: }	Latinskt översättningsprof kl. 7:30 f. m.—2 e. m.
Reallinien: }	En uppgift af mekaniskt eller fysikaliskt innehåll kl. 7:30—11 f. m. samt en översättning till engelska eller tyska språket kl. 2:30—6 e. m.
	3:e dagen.
Latinlinien: }	En översättning till franska språket kl. 7:30 f. m.—12 midd.
	eller
Reallinien: }	En översättning till tyska språket kl. 7:30—11 f. m.
	4:e dagen.
Reallinien: }	Två geometriska uppgifter kl. 7:30 f. m.—1 e. m.
	5:e dagen.
Reallinien: }	Två algebraiska uppgifter kl. 7:30 f. m.—12 midd.

Vid hvar och en af dessa tidsbestämmelser är en half timma afsedd för ämnets afskrifning.

bearbetande följda grundsatzerna äro äfven oförändrade, till följd hvaraf det är tillräckligt att här erinra därom, att termen »underkände» blifvit för korthetens skull både i tabeller och text använd i st. för uttrycken »icke berättigade till muntlig examen» och »icke förklarade mogna». Härigenom hafva visserligen bland de underkände inräknats några lärjungar, på hvilka den använda termen ej egentligen passar, men om alla dessa fall lemnas detaljerade uppgifter i anmärkningarna till Tab. 10 och 11. — Likasom i de föregående berättelserna, från och med läsåret 1881—82, hafva äfven denna gång uppgifterna för de båda terminerna i allmänhet ej blifvit skilda, utan sammanarbetade till ett helt för kalenderåret.

Vårterminen 1893 anställdes mogenhetsexamen vid alla de 36 offentliga högre läroverken samt vid alla de 6 enskilda läroverk, som egde dimissionsrätt. Den skriftliga examen förrättades den 17, 18, 20, 21 och 22 April. Den muntliga examen, som förrättades på dagarne fr. o. m. den 15 Maj t. o. m. den 12 Juni, upptog 1 dag vid 9 offentliga och 3 enskilda läroverk, 2 dagar vid 19 offentliga och 3 enskilda läroverk samt 3 dagar vid 8 offentliga läroverk. Tillsammans åtgingo således för den muntliga examen 80 examensdagar. Med frånräknande af de alldeles uteblifne examinerades under dessa 80 dagar 709 i mogenhets- och 6 i kompletterings-examen. Antalet censorer utgjorde tillsammans 15. Med hänsyn till särskilda läroverk uppgick deras antal till 2 vid 17 offentliga och 2 enskilda läroverk, till 3 vid 16 offentliga och 4 enskilda, till 4 vid 1 offentligt samt till 5 vid 2 offentliga läroverk. Härvid har räknats det högsta antal, som förekommit någon af dagarne.

Höstterminen 1893 anställdes både skriftlig och muntlig mogenhetsexamen vid 7 offentliga och 1 enskildt läroverk samt endast skriftlig vid 4 offentliga och 1 enskildt. Den skriftliga examen förrättades den 17, 18, 20, 21 och 22 Nov. Den muntliga, som förrättades på dagarne fr. o. m. den 8 t. o. m. den 16 December, upptog 1 dag vid 3 offentliga och 1 enskildt läroverk samt 2 dagar vid 4 offentliga läroverk. Tillsammans åtgingo således för den muntliga examen 12 examensdagar. Med frånräknande af de alldeles uteblifne examinerades under dessa 12 dagar 60 i mogenhets- och 3 i kompletterings-examen. Antalet censorer utgjorde tillsammans 5. Med hänsyn till särskilda läroverk uppgick deras antal till 2 vid 4 offentliga och 1 enskildt läroverk samt till 3 vid 3 offentliga läroverk.

Af de å Tab. 10 och 11 meddelade »Sammandrag rörande mogenhetsexamen» erhåller man följande tabellariska öfversigt för hela kalenderåret.

I mogenhetsexamen år 1893 underkände och godkände.

Linier.	Underkände i		Godkände i muntliga examen.	Summa.
	skriftliga examen.	muntliga examen.		
1:o. Antal.				
A. Lärjungar vid offentliga läroverk.				
Realister	19	4	153	176
Latinare	29	15	448	492
Båda linierna	48	19	601	668

Linier.	Underkände i		Godkände i muntliga examen.	Summa.
	skriftliga examen.	muntliga examen.		
B. Lärjungar vid enskilda läroverk.				
Realister	6	—	21	27
Latinare	6	2	47	55
Båda linierna	12	2	68	82
C. Privatister.				
Realister	41	5	19	65
Latinare	51	32	36	119
Båda linierna	92	37	55	184
D. Samtliga.				
Realister	66	9	193	268
Latinare	86	49	531	666
Båda linierna	152	58	724	934
2:o. Procent.				
A. Lärjungar vid offentliga läroverk.				
Realister	11	2	87	100
Latinare	6	3	91	100
Båda linierna	7	3	90	100
B. Lärjungar vid enskilda läroverk.				
Realister	22	—	78	100
Latinare	11	4	85	100
Båda linierna	15	2	83	100
C. Privatister.				
Realister	63	8	29	100
Latinare	43	27	30	100
Båda linierna	50	20	30	100
D. Samtliga.				
Realister	25	3	72	100
Latinare	13	7	80	100
Båda linierna	16	6	78	100

Vid föregående tabell må anmärkas, att bland de absoluta talen förekomma dubbelräkningar, emedan många af de till höstterminens examen anmälde äfven voro anmälde redan till vårterminens.

Bland de till Tab. 10 och 11 fogade anmärkningarna kunna följande förtjena att särskildt framhållas. Den censorerna gifna rättigheten att i strid med examinerarnas uttalade mening förklara en examinerad vara icke mogen tillämpades i 17 fall, nemligen med afseende på 12 lärjungar vid offentliga läroverk, 1 vid enskildt och 4 privatister. Dessutom förekom i 18 fall, nemligen med afseende på 13 lärjungar vid offentliga läroverk, 3 vid enskilda och 2 privatister, att en examinerad, som af examinerarna förklarats mogen, underkändes af en bland censorerna, men godkändes

af den eller de andra och således vitsordades såsom mogen. — Bland de i muntliga examen godkände voro 36 flickor, hvaraf 10 realister och 26 latinare. — Såvidt utrönas kunnat, tillhörde alla i muntliga examen godkände statskyrkan utom 7 (6 vid offentliga läroverk och 1 bland privatisterna), hvilka tillhörde den mosaiska trosbekännelsen.

Enligt Tab. 9 funnos den 1 Februari 1893 i öfre sjunde klassen vid de offentliga läroverken 169 realister och 473 latinare, således tillsammans 642. Till mogenhetsexamen anmälde sig vårterminen från dessa läroverk 640 lärjungar, hvaraf 169 realister och 471 latinare. Bland dessa blefvo 578 förklarade mogne, hvaraf 147 realister och 431 latinare; bland de sednare tillhörde 281 latinlinien utan grekiska och

150 latinlinien med grekiska. — Af de offentliga läroverkens under höstterminen till examen anmälde 28 lärjungar, hvaraf 7 realister och 21 latinare, hade samtliga utom 2 (latinare vid Stockholms Nya elementarskola) anmält sig redan till vårterminens examen. Bland dessa blefvo 23 förklarade mogne, hvaraf 6 realister och 17 latinare; bland de sednare tillhörde 10 latinlinien utan grekiska och 7 latinlinien med grekiska. — Bland de offentliga läroverkens under året såsom mogne förklarade 601 lärjungar tillhörde således 153 (25·5 %) reallinien, 291 (48·4 %) latinlinien utan och 157 (26·1 %) latinlinien med grekiska.

De i mogenhetsexamen 1893 godkändes ålder utvisas af följande tabell.

Linier.	16 år.	17 år.	18 år. (Normal- åldern.)	19 år.	20 år.	21 år.	22 år.	23 år.	24 år.	25 år.	26 år.	27 år.	28 år.	29 år.	37 år.	Summa.
A. Lärjungar vid offentliga läroverk.																
Realister	1	12	45	41	29	17	7	1	—	—	—	—	—	—	—	153
Latinare.....	1	29	120	130	94	39	17	14	2	1	—	1	—	—	—	448
Summa	2	41	165	171	123	56	24	15	2	1	—	1	—	—	—	601
B. Lärjungar vid enskilda läroverk.																
Realister	—	—	2	6	3	5	3	—	2	—	—	—	—	—	—	21
Latinare.....	—	3	5	11	7	8	1	2	3	2	1	3	—	1	—	47
Summa	—	3	7	17	10	13	4	2	5	2	1	3	—	1	—	68
C. Privatister.																
Realister	1	—	2	4	4	4	2	—	1	—	—	—	—	—	1	19
Latinare	1	—	3	8	3	7	8	—	1	2	1	1	—	—	1	36
Summa	2	—	5	12	7	11	10	—	2	2	1	1	—	—	2	55

Om, likasom i föregående berättelser från och med läsåret 1889—90, 17 år räknas som normalålder i öfre sjunde klassen vid läsårets början (jfr berättelsen för läsåret 1889—90, sid. 64), böra 18 år räknas som normalålder i samma klass vid läsårets slut och således äfven som normalålder för dem, hvilka då eller före kalenderårets slut aflade mogenhetsexamen. Bland de godkände lärjungarne vid de offentliga läroverken voro enligt denna beräkning 43 under, 165 i och 393 öfver normalåldern. Motsvarande tal för lärjungarne vid de enskilda läroverken äro 3, 7 och 58 samt för privatisterna 2, 5 och 48. Dock må med afseende på lärjungarne vid de offentliga läroverken erinras därom, att till följd af läroverksstadgans föreskrifter om inträdesåldern icke få lärjungar måste komma att räknas till de öfverårige. Enligt de i berättelsen för läsåret 1889—90 (sid. 52) utvecklade grunder kan deras antal anses uppgå till $\frac{1}{3}$ af hela antalet 601. Men sättet att beräkna normalåldern är för öfrigt här af föga vigt och inverkar naturligtvis alldeles icke på storleken af lärjungarnes *medelålder*.

Af föregående tabell erbåller man följande öfversigt öfver de godkände lärjungarnes medelålder.

Lärjungar.	Realister.	Latinare.	Samtliga.
Vid offentliga läroverk	19·10	19·27	19·23
» enskilda »	20·43	20·94	20·78
Privatister	20·89	21·36	21·20

Följande tabell utvisar — med fördelning efter läroverk — antal och medelålder för de godkände lärjungar, som tillhörde de offentliga läroverken och de enskilda läroverken med dimissionsrätt.

Läroverk.	Antal lärjungar.	År öfver normalåldern.	Medelålder.
A. Offentliga.			
Stockholm:			
Latinläroverket	36	25	18·69
Södermalms läroverk.....	15	16	19·07
Realläroverket.....	33	39	19·18
Nya elementarskolan.....	21	10	18·48
Uppsala	29	24	18·83

Läroverk.	Antal lärjungar.	År öfver normalåldern.	Medelålder.
Gefle.....	13	22	19'69
Hudiksvall.....	4	6	19'50
Linköping.....	22	26	19'18
Norrköping.....	16	22	19'38
Vestervik.....	6	7	19'17
Skara.....	30	75	20'50
Venersborg.....	17	34	20'00
Strengnäs.....	9	11	19'22
Örebro.....	15	23	19'53
Nyköping.....	15	20	19'33
Vesterås.....	11	11	19'00
Falun.....	8	9	19'13
Vexjö.....	17	27	19'59
Jönköping.....	20	32	19'60
Lund.....	34	28	18'82
Malmö.....	25	30	19'20
Karlskrona.....	13	8	18'62
Kristianstad.....	13	16	19'23
Helsingborg.....	14	8	18'57
Ystad.....	7	9	19'29
Göteborg:			
Latinläroverket.....	34	41	19'21
Realläroverket.....	21	21	19'00
Halmstad.....	13	12	18'92
Kalmar.....	14	24	19'71
Karlstad.....	25	13	18'52
Hernösand.....	8	16	20'00
Östersund.....	14	20	19'43
Umeå.....	8	9	19'13
Luleå.....	8	16	20'00
Sundsvall.....	7	8	19'14
Visby.....	6	21	21'50
Samtliga	601	739	19'23
B. Enskilda.			
Stockholm:			
Beskowska skolan.....	15	22	19'47
Wallinska flickskolan.....	9	22	20'44
Lyceum för flickor.....	7	19	20'71
Praktiska arbetsskolan.....	7	12	19'71
Uppsala: Fjellstedtska skolan.....	11	77	25'00
Lunds privata elementarskola.....	19	37	19'95
Samtliga	68	189	20'78

Om man med ledning af de i föregående två tabeller lemnade uppgifterna beräknar medelålderns öfverskott öfver pen antagna normalåldern (18 år), bör man ihågkomma,

att vid de offentliga läroverken ingår i dessa öfverskott en icke alldeles obetydlig del (antagligen omkring 0·33 år, jfr här ofvan), som är en nödvändig följd af läroverksstadgans föreskrift, att för intagning i statens läroverk fordras att hafva uppnått 9 års ålder.

I följande betygstabeller äro de erhållna betygen betecknade på sedvanligt sätt, d. v. s. *A = Berömlig*, *AB = Med beröm godkänd*, *B = Godkänd* och *C = Icke godkänd*.

De *mogenhetsbetyg*, som utdelades åt de i examen godkände, voro följande.

Linier.	A.	AB.	B.	Summa.
A. Lärjungar vid offentliga läroverk.				
Realister.....	4	55	94	153
Latinare.....	25	154	269	448
Summa	29	209	363	601
B. Lärjungar vid enskilda läroverk.				
Realister.....	—	7	14	21
Latinare.....	3	22	22	47
Summa	3	29	36	68
C. Privatister.				
Realister.....	—	—	19	19
Latinare.....	—	5	31	36
Summa	—	5	50	55

För uppsatsen på *modersmålet* utdelades följande betyg.

Linier.	A.	AB.	B.	C.	Summa.
A. Lärjungar vid offentliga läroverk.					
Realister.....	2	27	142	5	176
Latinare.....	9	103	365	13	490
Summa	11	130	507	18	666
B. Lärjungar vid enskilda läroverk.					
Realister.....	—	3	23	—	26
Latinare.....	1	13	38	3	55
Summa	1	16	61	3	81
C. Privatister.					
Realister.....	—	2	44	16	62
Latinare.....	1	8	83	19	111
Summa	1	10	127	35	173

Vid jmförelse med Tab. 10 c och 11 c finner man, att hela antalet afgifna betyg är något lägre än hela antalet anmälde, hvilken skiljaktighet — likasom i följande betygstabeller — beror därpå, att åtskilliga af de anmälde af en eller annan anledning ej erhöilo betyg. — Slutligen må anmärkas, att antalet af dem, som erhöilo högre betyg än »Godkänd», utgjorde bland de offentliga läroverkens realister 16 % och bland samma läroverks latinare 23 %. Det föregående året voro motsvarande tal 19 och 21.

De censorernas berättelser öfver verkställda examina vår- och höst-terminen 1893 åtföljande tabellerna utvisa, huru många lärjungar hade skrivit öfver hvart och ett af de för uppsatsen på modersmålet gifna ämnena, och hvilka betyg blifvit vid hvarje särskildt ämne utdelade. Af dessa tabeller, som för hvardera terminen omfatta alla de läroverk, där skriftlig examen anstälts, har, efter vid bearbetningen gjorda rättelser, erhållits följande öfversigt¹⁾.

Ä m n e n.	A.	AB.	B.	C.	S:a.
Vårterminen 1893.					
1. Den romersk-katholska kyrkans lära om aflaten.....	—	21	81	2	104
2. Segrarne vid Marathon och Salamis, jemförda med segrarne vid Breitenfeld och Lützen.....	—	5	17	1	23
3. Julirevolutionen, dess orsaker och närmaste följder.	2	38	131	7	178
4. Reformationens betydelse för Sverige i politiskt afseende.	3	32	185	18	238
5. Vid aftäckningen af Stenbocksmonumentet i Helsingborg (Tal).	2	21	48	2	73
6. Georg Stjernhjelm, »Svenska skaldekonstens fader».	3	12	17	—	32
7. Norrlands natur, hjälpkällor och framtid.	2	17	126	8	153
8. Liten tufva stjelper ofta stort lass. (Ordspråk.)	1	4	13	6	24
Summa	13	150	618	44	825
Höstterminen 1893.					
1. Julhögtidens betydelse.....	—	1	4	2	7
2. Den olika gången af spanionernas och portugisernas upptäcktsfärder vid början af den nyare tiden.	—	—	21	1	22
3. Konung Henrik IV af Frankrike.	—	5	38	2	45
4. Huru vi vunno Finland och huru vi förlorade det.....	—	—	5	3	8
5. Atterboms dikt, »Lycksalighetens ö».	—	—	—	—	—
6. Familjen Conifera.....	—	—	1	1	2
7. Fotografien.....	—	—	5	—	5
8. Hvaruti består det sanna modet.	—	—	2	3	5
Summa	—	6	76	12	94

För de skriftliga arbeten, hvilka *realisterna* hade att utöfver uppsatsen på modersmålet verkställa, utdelades de betyg, som utvisas af följande tabell.

¹⁾ Om man efter nyss lemnade tabell, där betygen öfver uppsatsen på modersmålet äro fördelade efter lärjungegrupper, sammanlägger antalen inom de särskilda betygsgraderna, erhåller man respektive 13, 156, 695 och 56, eller tillsammans 920. Vid dylik sammanläggning enligt den nu lemnade ämnestabellen erhåller man åter respektive 13, 156, 694 och 56, eller tillsammans 919. Skillnaden beror därpå, att en lärjunge, som enligt protokollen aflade godkända skriftliga prof vid Sundsvalls läroverk, helt och hållet saknas i censorernas berättelser.

Skrifning.	A.	AB.	B.	C.	Summa.
A. Lärjungar vid offentliga läroverk.					
Tysk	—	2	3	—	5
Fransk	3	52	95	24	174
Engelsk	1	46	121	5	173
Matematisk	9	46	107	13	175
B. Lärjungar vid enskilda läroverk.					
Tysk	—	—	—	—	—
Fransk	—	7	15	4	26
Engelsk	—	10	16	—	26
Matematisk	—	4	17	5	26
C. Privatister.					
Tysk	1	—	1	—	2
Fransk	—	2	26	32	60
Engelsk	—	2	45	15	62
Matematisk	—	2	23	36	61

För de skriftliga arbeten, hvilka *latinerna* hade att utöfver uppsatsen på modersmålet verkställa, utdelades de betyg, som utvisas af följande tabell.

Skrifning.	A.	AB.	B.	C.	Summa.
A. Lärjungar vid offentliga läroverk.					
Latinsk	4	112	361	13	490
Tysk	1	2	—	—	3
Fransk	18	152	296	23	489
B. Lärjungar vid enskilda läroverk.					
Latinsk	—	9	43	3	55
Tysk	1	1	—	—	2
Fransk	2	11	34	5	52
C. Privatister.					
Latinsk	—	2	72	36	110
Tysk	—	—	—	—	—
Fransk	1	10	75	24	110

Med afseende på den muntliga examen är här endast att nämna följande. I hebreiska språket examinerades 16 lärjungar vid offentliga läroverk, 8 vid ett enskildt läroverk och 1 privatist. I engelska språket examinerades 53 bland de offentliga och 1 bland de enskilda läroverkens greker; bland de resp. läroverkens icke-greker blefvo naturligtvis alla, som i den muntliga examen deltog, häri examinerade, då för dessa lärjungar läsningen af engelska språket varit obligatorisk.

För de kompletteringsexamina, som anställdes i sammanhang med mogenhetsexamina vår- och höst-terminen 1893, finnes redogjort å Tab. 10 och 11. Ur där meddelade uppgifter erhålles följande sammandrag för hela kalenderåret.

Ä m n e n.	Anmälde.	Godkände.
Latin	7	5
Franska	1	—
Engelska	1	—
Matematik å reallinien	4	2
Summa	13	7

Häri äro inräknade 2 latinare (1 vid Lunds offentliga och 1 vid Umeå läroverk), hvilka sökt och erhållit Kungl.

Maj:ts tillstånd att samtidigt med mogenhetsexamen få undergå kompletteringsexamen i matematik å reallinien. Enär enligt den för skriftliga examen gällande anordningen (se ofvan, sid. 31), det realisterna åliggande och i det skriftliga matematiska proftet inräknade arbetet att behandla en uppgift af mekaniskt eller fysikaliskt innehåll är förlagdt till samma tid som det latinska översättningsproftet, må tilläggas, att de nämnda två kompletterarna af Kungl. Maj:t äfven befriats från sagde del af det skriftliga profvet.

Skillnaden mellan antalet anmälde och antalet godkände utgöres af 2 i skriftliga examen uteblifna samt 4 underkända (2 i skriftliga och 2 i muntliga examen).

Kap. 13. De afgangne lärjungarnes tillämnade lefnadsbanor närmast efter afgangen, m. m.

Tab. 12.

Tabellbilagan till detta kapitel är utarbetad efter samma grundsatser som den motsvarande i föregående berättelser. Emedan tidsgränserna för primäruppgifterna till denna tabell fullkomligt sammanfalla med tidsgränserna för primäruppgifterna till afgangskolumnerna i Tab. 9, hvarest de afgangne äro fördelade efter tiden för afgangen, borde i hvarje läroverks årsredogörelse full öfverensstämmelse klass för klass ega rum mellan uppgifterna i omsättningstabellernas afgangskolumner å ena sidan och de uppgifter å andra sidan, hvilka handla om de afgangne lärjungarnes tillämnade lefnadsbanor. Likväl förekomma i årsredogörelserna åtskilliga stridigheter; men dessa hafva vid bearbetningen kunnat undanröjas. Således förefinnes äfven full öfverensstämmelse mellan Tab. 9 och Tab. 12.

Hela antalet af de utan godkänd mogenhetsexamen afgangne lärjungarne uppgår enligt Tab. 13 till 2,798. Bland dessa afgingo 43 genom döden. På grund af primäruppgifternas ofullständighet eller obestämdhet hafva 567 eller 20 % (förra året 18 %) ej kunnat fördelas med afseende på tillämnade lefnadsbanor; dock har angående 28 (förra året 27) bland dessa uppgifvits, att de afgått till »näringarna» eller »yrkena» eller dylikt utan närmare bestämning. Om man från de 567 ej fördelade frånräknar de ofvannämnda 28, återstå 539, om hvilkas tillämnade lefnadsbanor alldeles inga uppgifter lemnats. Det ligger i sakens natur, att för ganska många lärjungar, i synnerhet då de afgå utan anmälan, årsredogörelserna ej kunna meddela några uppgifter om tillämnade lefnadsbanor. Likväl är det sannolikt, att förenämnda antal 539 är högre, än förhållandena gjort nödvändigt.

Beträffande de särskilda kolumnerna i tabellens första hufvudafdelning är för öfrigt följande att här nämna. Bland de 737 lärjungar, som äro uppförda i kolumn 2, ämnade 673 öfvergå från ett till ett annat af de till denna berättelse hörande läroverk samt således icke afgå från *läroverket* (taget i kollektiv mening). Endast i 64 af de till denna

kolumn hörande fallen omnämnas öfvergång till läroverk af andra slag (12 till folkskolelärare-seminarium, 15 till borgarskola, 35 till folkskola och 2 till utländskt läroverk). Hela antalet af de jemlikt kol. 3—13 afgangne utgör 167 i 1:a klassen, 216 i 2:a, 342 i 3:e, 359 i 4:e, 517 i 5:e, 236 i nedre 6:e, 121 i öfre 6:e, 46 i nedre 7:e och 14 i öfre 7:e, eller tillsammans 2,018. Dock bör erinras därom, att bland de 567 lärjungarne i kol. 13 äfven kunna finnas många, som i verkligheten äro likställda med dem i kol. 2, eller m. a. o. icke afgingo från *läroverket* (i kollektiv mening).

Bestämda uppgifter därom, att vissa af lärjungarne vid de lägre läroverken efter särskild afgangspröfning afgått med betyg att hafva nöjaktigt genomgått läroverkets högsta klass och således (jemlikt § 33, mom. 2, af läroverksstadgan) med rättighet att för intagning vid näst följande termins början i närmast högre klass inom högre läroverk njuta detta betyg till godo utan särskild inträdespröfning, hafva för detta läsåar, dels ur årsredogörelserna, dels genom särskild skriftvexling med rektorerna, erhållits för samtliga fem- och tre-klassiga läroverk. Af de från högsta klassen vid de femklassiga läroverken enligt kol. 9 af Tab. 9 vid slutet af läsåret 1892—93 afgangne 223 realisterna erhöles 142 (64 %; förra året 73 %) och af de från samma klass vid samma tid afgangne 92 latinare 74 (80 %; förra året 80 %) fullständigt afgangsbetyg. Af de från 3:e eller högre klass vid de treklassiga läroverken enligt nyss anförda ställe vid slutet af läsåret 1892—93 från slutafdelningar (se ofvan, sid. 28) 136 afgangne erhöles 89 (65 %; förra året 74 %) fullständigt afgangsbetyg. — Om 23 lärjungar finnes angifvet, att på dem tillämpats läroverksstadgans 34:e § (skilsmessa från läroverket på grund af för lång tid i klassen), om 12 att de afförts såsom afgangne på grund af läroverksstadgans 38:e § (frånvaro utan anmältd giltigt förfall), om 21 att de afgått för sjukdom eller sjuklighet, om 15 att de blifvit förvisade, om 35 att de rest utrikes eller emigrerat (däraf 2 till Norge, 1 till Danmark, 1 till England,

1 till Ryssland, 26 till Amerika, 1 till Afrika, 1 till Australien och 2 till ej uppgifven ort).

Hela antalet af de *med godkänd mogenhetsexamen* afgångne lärjungarne uppgår enligt Kap. 12 och Tab. 12 till 601. På grund af felande primäruppgifter hafva 33 (5 %; förra året 5 %) ej kunnat fördelas med afseende på tillämnade lefnadsbanor; dock har om 8 bland dessa (2 realister, 6 icke-greker) uppgifvits, att de ämnade gå till »praktisk verksamhet» eller dylikt, samt om 1 (realist) att han ämnade emigrera till Amerika.

Beträffande de särskilda kolumnerna i den hithörande afdelningen af Tab. 12 är för öfrigt följande att här nämna. Under kol. 2 innefattas följande uppgifter om tillämnad lefnadsbana: den i kolumnrubriken intagna uppgiften (1 realist, 18 icke-greker, 16 greker), teologiska studier (1 icke-gr., 37 gr.), juridiska d:o (4 r., 48 icke-gr., 14 gr.), medicinska d:o (2 r., 31 icke-gr., 16 gr.), filosofiska d:o (3 r., 34 icke-gr., 42 gr.), lärarebanan (1 r., 1 icke-gr.). I den första af dessa grupper är inräknad en (r.), om hvilken uppgifvits, att han ämnade öfvergå till Göteborgs högskola. Under kol. 3 innefattas: Tekniska högskolan (46 r., 7 icke-gr., 4 gr.), Chalmers' Tekniska läroanstalt (2 r.), tekniska studier (2 icke-gr.), ingenjör (2 r., 2 icke-gr.).

Under kol. 4: landtbruksinstitut (1 r.), landtbruksskola (1 icke-gr.), landtbruk (1 r., 4 icke-gr.), skogsinstitutet (3 icke-gr.), skogsskola (1 icke-gr.), skogshandtering (1 r.), jägeristaten (3 r., 2 icke-gr.).

Under kol. 5: brukskontor (2 gr.), sågverk (2 icke-gr.), skeppsbyggeri (1 r.), verkmästare (1 gr.).

Under kol. 6: handelsinstitut eller handelsskola (2 r., 7 icke-gr., 1 gr.), handelskontor (1 r., 2 icke-gr., 1 gr.), handelsyrket (5 r., 5 icke-gr., 1 gr.), bokhandel (1 r.), anställning

vid enskild bank (2 r., 6 icke-gr., 3 gr.), trävarurörelse (1 icke-gr.).

Under kol. 7: tullstaten (2 r., 1 icke-gr.), poststaten (3 r., 7 icke-gr., 3 gr.), telegrafstaten (4 r.), järnvägstjenst (6 r., 3 icke-gr.), riksbanken (2 icke-gr.), landtstaten (1 r., 2 icke-gr., 1 gr.), kronofogdekontor (1 gr.), häradsskrifvarekontor (1 r., 3 icke-gr.), landtmätare (1 r., 1 icke-gr., 1 gr.), lotsverket (1 icke-gr.), Stockholms stads embetsverk (2 icke-gr.), civil tjenstemannabana (3 r., 4 icke-gr.).

Under kol. 8, som på grund af fordringarna för inträde på den militäre sjömannens bana alldeles icke eller endast i något ytterst sällsynt undantagsfall kan afse annat än landtförsvaret, innefattas endera af de allmänna i kolumrubriken intagna uppgifterna eller därmed liktydiga.

Under kol. 10 innefattas: Veterinärinstitutet (1 icke-gr.), veterinäryrket (1 r., 1 icke-gr.), tandläkareyrket (2 r., 6 icke-gr.).

Under kol. 11: Gymnastiska centralinstitutet (2 icke-gr.), sjukgymnast (1 gr.), musikaliska studier i utlandet (1 r.), folkskolelärare-seminarium (1 r., 1 gr.), enskilda studier (1 r., 1 icke-gr.), dekorationsmålare (1 r.), tidningsmannayrket (1 icke-gr.), kommissionskontor (1 r.), sjömansyrket (1 r.). Under kol. 12 innefattas äfven sådana, hvilka på grund af sväfvande uppgifter ej kunnat fördelas på de öfriga kolumnerna (jfr här ofvan).

Slutligen må med afseende på de i Tab. 12 och i texten här ofvan meddelade uppgifterna om tillämnade lefnadsbanor — vare sig utan eller med godkänd mogenhetsexamen — erinras därom, att den verkliga lefnadsbanan väl i åtskilliga fall torde blifva en annan än den vid afgången tillämnade. Men sannolikt är likväl, att dessa afvikelser, som svårligen kunna gå i en bestämd riktning, ej väsentligen inverka på de hufvudsakliga resultaten.

D. Ekonomiska förhållanden.

Kap. 14. Läroverkens särskilda kassor, m. m.

Årsredogörelsernas uppgifter om nya donationer till läroverken äro sammanställda i nedanstående tabell. Vid utarbetandet af denna tabell och de motsvarande i föregående berättelser har iakttagits att endast medräkna de donationer, hvilkas afkastning anslagits till stipendier, premier eller understöd åt lärjungar vid hithörande läroverk, men icke sådana, som afse andra ändamål (t. ex. anskaffande af materiel), att vid beräkningen ej medtaga löften eller testamentariska förordnanden om framdeles utfallande donationsbelopp samt att ej medräkna tillfälliga gåfvor, afsedda att i sin helhet utdelas såsom premier eller understöd åt lärjungarne, och ej heller andra till premie- och fattigkassorna lemnade gåfvor, hvilka ej synas hafva blifvit kapitaliserade.

Läroverk.	Kapital.	Anmärkingar.
	Kronor.	
Stockholms Högre latinlärov.	500	Stipendiefond.
» » »	200	Till förökande af en premiefond.
Gefle.....	703	Premiefond.
Hudiksvall	55	Till förökande af en premiefond.
Linköping.....	2,099	Stipendiefond.
Vestervik.....	2,000	»
Skara	6,000	»
Sköfde	6,000	»
Vesterås	12,000	2 stipendiefonder.
Jönköping	65	Till förökande af en stipendiefond.
Lund	2,000	Stipendiefond.
Malmö	1,000	»
Karlskrona	10,000	»
»	4,731	Till förökande af en stipendiefond.
Karlshamn	150	Premiefond.
Kristianstad	1,065	Stipendiefond.
Oskarshamn	100	»
Summa	48,668	

Härtill torde böra läggas, att Karlskrona läroverk, utom här upptagna två donationer, erhöill ännu en på 10,000 kronor, hvars ränteafkastning skall tilldelas någon

af läroverkets ordinarie lärare till företagande af utländsk studieresa.

Om man sammanställer slutsumman i den å motstående spalt befintliga tabellen med de motsvarande i föregående berättelser, erhåller man följande öfversigt öfver de donationsmedel, hvilka för de angifna ändamålen under de i dessa berättelser behandlade perioderna kommit läroverken till godo:

1876—1880	Kronor 294,133
1881—1885	» 282,105
1886—1890	» 200,111
1891—92	» 50,685
1892—93	» 33,474
1893—94	» 48,668

Summa Kronor 909,176.

Denna slutsumma, ehuru betydlig, är likväl att anse som ett minimivärde af hithörande belopp. Det har nemligen vid rådfrågandet af de till Kammarrätten insända räkenskaperna en eller annan gång befunnits, att donationer af hithörande art kommit läroverken till godo utan att vara i årsredogörelserna omnämnda. Ett fullständigt genomgående, år för år, af samtliga stiftsstyrelsernas och läroverkens räkenskaper, hvilket likväl blefve allt för tidsödande, skulle måhända medföra uppdagandet af flera sådana fall. Dock skulle därigenom ingen kännedom vinnas om sådana i årsredogörelserna möjligen förbigångna donationer, som ej förvaltas af stiftsstyrelserna eller läroverken.

Ställningen under år 1893 i den »Kungl. och Hvitfeldtska stipendie-inrättningen» (jfr förra berättelsen, sid. 43) utvisas af följande räkenskapsammandrag, i hvilket såsom behållning räknats utlånade medel, fordringar och kontanter, men icke värdet på inrättningens säterier, hemman m. m. Behållning vid årets början: 317,264 kr. 6 öre; inkomster: 39,479 kr. 84 öre; utgifter: 27,697 kr. 37 öre; behållning vid årets slut: 329,046 kr. 53 öre.

Inkomstsumman innefattar följande poster:

	Kronor.
Räntor å utlånade medel, m. m.	14,662·86
Arrenden m. m.	25,530·85
Afgår: Afkortning för fattigdom m. m.	713·87
	24,816·98
	Summa 39,479·84.

I den första inkomsttiteln ingår ett belopp af 90 kr., utgörande vinst genom inlösen af en utlottad obligation. Om utgiftssumman — likasom i föregående berättelser — fördelas under tre hufvudtitlar, nemligen för det första utgifter till diverse med stiftelsen afsedda ändamål (»Stipendier m. m.»), för det andra utgifter, som äfven vanliga egare få vidkännas vid brukandet af jordegendom (»Diverse

afbränningar»), och för det tredje utgifter, som inrättningen har att bestrida i sin egenskap af förvaltande embetsverk, såsom löner, arvoden och pensioner m. m. (»Diverse förvaltningskostnader»), så erhåller man följande poster:

	Kronor.
Stipendier m. m.	17,560·10
Diverse afbränningar	2,963·—
Diverse förvaltningskostnader	7,174·27
	Summa 27,697·37.

I den andra utgiftsposten ingår ett belopp af 4 kr. 17 öre, utgörande ersättning för år 1892 till en åbo för afsöndradt jordområde.

Kap. 15. Omkostnaderna för läroverken.

Med afseende på de anslag, som äro upptagna i den vid 1892 års Riksdag upprättade riksstaten för år 1893 är följande att här nämna.

Såsom *Reservationsanslag* till de allmänna läroverken var förut å ordinarie stat under titeln »Anvisning i kontant» uppfördt ett belopp af 2,902,453 kr. 36 öre. Härtill lades i riksstaten för år 1893 ett belopp af 6,950 kr. 64 öre. Denna tillökning uppkom sålunda att, med anledning af Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, 7,550 kronor af riksdagen anslogos till arvoden åt skolläkare, hvaremot, jemväl på Kungl. Maj:ts förslag om indragning af gymnastiklärarebefattningen vid Jakobs femklassiga läroverk i Stockholm, 600 kronor affördes från reservationsanslaget. För vinnande af en jämn slutsumma å anslagstiteln bestämdes slutligen ökningen till 6,950 kr. 64 öre. Hela reservationsanslaget enligt riksstaten för år 1893 uppgick således till 2,909,404 kronor.

I detta reservationsanslag ingå (jfr berättelsen för läseåret 1891—92, sid. 44) tre belopp, för hvilka, såsom fortsättning af förut meddelade uppgifter, här må närmare redogöras. För det första ingå däri 20,500 kr. »till praktisk utbildning af blifvande lärare vid de allmänna läroverken». Genom Kungl. bref af den 30 Juni 1893 anordnades af detta belopp 10,060 kr. till arvoden åt profärsföreståndare och biträdande lärare och 500 kr. till inköp af undervisningsmateriel för profärskurserna samt genom Kungl. bref af den 26 Januari 1894 10,120 kr. för det förstnämnda ändamålet och 400 kr. för det sistnämnda. Utgifterna för år 1893 utgjorde således tillsammans 21,080 kronor. — För det andra ingå i reservationsanslaget 6,000 kr. »till resestipendier åt lärare i främmande lefvande språk», hvilken summa, jemte ett å detta anslag för år 1892 besparadt belopp, genom Kungl. bref af den 10 Mars 1893 fördelades i ett större resestipendium å 1,500 kr. samt sju mindre resestipendier å 750 kr. hvarterdera. — För det tredje ingå i reservationsanslaget 4,000 kr. »till reseunderstöd åt

lärare vid de allmänna läroverken, särskildt vid de läroverk, där profärskurs är anordnad», af hvilket belopp genom ofvannämnda Kungl. bref anordnades ett resestipendium å 1,500 kronor, två af 750 kr. hvarterdera samt två å 500 kr. hvarterdera.

Såsom i förra berättelsen (sid. 38) är omnämndt, föredde allmänna läroverkens ordinarie anslag vid 1892 års slut en reservation af 308,057 kr. 27 öre; vid 1893 års slut hade den minskats till 274,479 kr. 78 öre. Beträffande denna reservation är att märka, att jemlikt Kungl. bref den 2 Juni 1893 skall för hvar och ett af läseåren 1893—94, 1894—95 och 1895—96 af densamma tilldelas Beskowska skolan i Stockholm 6,000 kr., Palmgrenska samskolan därsammastädes 8,000 kr. samt Fjellstedtska skolan i Uppsala 6,000 kr. (jfr berättelsen för läseåret 1891—92, sid. 45—46).

Riksstaten för 1893 upptager såsom extra ordinarie anslag till allmänna läroverken och pedagogierna:

- 1) Till löneförbättring åt lärarne vid allmänna läroverken och pedagogierna Kr. 345,725
- 2) Till arvoden åt extra lärare vid de allmänna läroverken » 40,000
- 3) Till arvodesförhöjning åt extra ordinarie ämneslärare vid de allmänna läroverken ... » 60,000

Summa Kr. 445,725.

Det förstnämnda anslaget utgör en i enlighet med Kungl. Maj:ts framställning vid 1891 års riksdag gjord sammanslagning af de två särskilda belopp (respektive 336,975 kr. och 8,750 kr.), som förut voro för ändamålet uppförda å extra ordinarie stat för allmänna läroverken och å d:o för pedagogierna. — Det andra anslaget, som åren 1882—1892 utgick med lika storlek, utgör en förstärkning af de medel, hvilka äro för samma ändamål anvisade på ordinarie stat under den 7:e posten i förutnämnda reservationsanslag (se specifikationen i berättelsen för läse-

året 1891—92, sid. 44). — Det tredje anslaget blef med anledning af ett vid 1891 års riksdag väckt förslag beviljadt, för att vikarierande ämneslärare och extra lärare vid de allmänna läroverken, hvilka genom aflagd akademisk examen och genomgången profärskurs förvärfvat kompetens att söka ordinarie lektors-, adjunks- eller kollega-befattning vid allmänt läroverk, måtte kunna från och med år 1892 erhålla arvode efter 1,800 [förut 1,500] kr. för år räknadt. Äfven detta anslag utgör således en förstärkning af den 7:e posten i förutnämnda reservationsanslag.

Det första af förenämnda extra ordinarie anslag föredde vid 1892 års slut ingen reservation, hvaremot vid 1893 års slut fanns en sådan, uppgående till 19,302 kr. 10 öre.

Ställningen i den utom statsregleringen och Rikshufvudboken stående räkning, som i Statskontoret föres öfver influtna examensavgifter och öfver därmed bestridda utgifter, utvisas för 1893 af följande sammandrag.

	Kronor.	öre.
Debet.		
Behållning vid årets början	18,120	25
Influtna examensavgifter	18,820	—
Summa	36,940	25
Kredit.		
Utgifter	19,143	80
Behållning vid årets slut	17,796	45
Summa	36,940	25

Bland utgifterna ingår ett belopp af 30 kr. till en censor för examensåret 1892, men inkomsterna tillhöra endast examensåret 1893. De sistnämnda, hvilka böra inflyta efter 20 kr. för hvar och en till mogenhetsexamen anmäld och 10 kr. för hvarje ämne för hvar och en till kompletteringsexamen anmäld (jfr berättelsen för läseåret 1876—77, sid. 190), motsvara alldeles antalet af de enligt Tab. 10

och 11 till mogenhetsexamen anmälde (935), hvaremot för kompletteringsexamen (13 anmälde) influtit endast 120 kr., sedan nemligen afdrag skett för en kompletterant, hvilken anmält sig till undergående af kompletteringsexamen samtidigt med mogenhetsexamen. Af utgiftssumman åtgingo 19,117 kr. 80 öre till rese- och traktaments-ersättning åt censorerna och 6 kr. till arvoden åt lärare för kompletteringsexamen, hvarjemte en af en lärjunge under höstterminen erlagd afgift för mogenhetsexamen blef till honom återställd, sedan han, som under vårterminen erlagt stadgad afgift, men af sjukdom hindrats att deltaga i den skriftliga examen, af Kungl. Maj:t befriats från förnyad afgift.

Det å ordinarie stat stående anslaget till »Pedagogier och folkskolor», af hvilket — såsom i berättelsen för läseåret 1876—77 (sid. 191 och följ.) närmare visats — en mindre del utgår till andra läroverk, än de egentliga pedagogierna, är i riksstaten för 1893 upptaget till samma belopp som i riksstaten för 1892 och var till följd däraf sålunda sammansatt.

	Kronor.	öre.
Anvisning i kontant	24,417	—
Indelning och därmed jemförlig anvisning, på <i>förslag</i> :		
Friheter och kyrkotionde.....	1,010	—
Ersättningar	1,100	—
Summa	26,527	—

Med afseende på fördelningen af ofvanstående ordinarie anslag är att nämna att på de egentliga pedagogierna är för år 1893 enligt Statskontorets s. k. Statsliggare uppförd hela »Anvisning i kontant» utom 5,035 kr. 56 öre, men ingen del af de två andra posterna. Det belopp, som jemlikt Kungl. brefvet af den 9 Juni 1871 (jfr berättelsen för läseåret 1876—77, sid. 192) blef till detta anslag under år 1892 öfverfördt från reservationsanslaget för allmänna läroverken, utgjorde 872 kr. 48 öre.

Stockholm den 9 December 1895.

Clas Gustafsson.

TABELL-BILAGOR.

Tab. 1. Antalet läraretimmar för vecka i läseämnen (således utom välskrifning och öfningar) under höstterminen 1893 samt deras fördelning.

A. Högre allmänna läroverk.

Ann. Ystads läroverk, ehuru enligt stat tillhörande de femklassiga läroverken, är här och i följande tabeller fördt till de högre; om anledningen se texten.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
L ä r o v e r k .	Klass 1—3.	Klass 4 och 5.				Klass 6 och 7.				Summa.
		Realister och Latinare femensamt.	Realister särskildt.	Latinare särskildt.	Tillsammans.	Realister och Latinare femensamt.	Realister särskildt.	Latinare särskildt.	Tillsammans.	
Stockholm: Latinläroverket	216	22	68	98	188	—	—	346	346	750
» Södermalms läroverk	188	22	98	38	158	6	110	138	254	600
» Realläroverket	136	—	120	—	120	—	290	—	290	546
» Nya elementarskolan	126	58	87	20	165	59½	33½	42	135	426
Uppsala	160	44	43	38	125	1	113	175	289	574
Gefle	160	—	58	60	118	40	38	119	197	475
Hudiksvall	80	44	11	16	71	27	16	95	138	289
Linköping	136	22	36	68	126	14	93	133	240	502
Norrköping	136	22	58	38	118	18	89	127	234	488
Vestervik	80	44	14	16	74	—	116	—	116	270
Skara	136	—	58	60	118	17	96	147	260	514
Venersborg	108	44	14	16	74	67½	48½	94½	210½	392½
Strengnäs	80	44	14	16	74	—	—	134	134	288
Örebro	188	—	87	60	147	8	108	138	254	589
Nyköping	80	44	14	16	74	39	66	102	207	361
Vesterås	80	2	56	58	116	17	33	129	179	375
Falun	108	23	35	37	95	32	75	96	203	406
Vexjö	136	44	14	76	134	—	—	165	165	435
Jönköping	160	—	58	60	118	—	111	171	282	560
Lund	160	—	58	60	118	32	69	212	313	591
Malmö	240	88	72	32	192	6	79	173½	258½	690½
Karlskrona	131	—	58	60	118	19	97	125	241	490
Kristianstad	136	44	14	60	118	1	28	141	170	424
Helsingborg	136	22	60	38	120	3	108	140	251	507
Ystad	80	22	36	38	96	24	5	108	137	313
Göteborg: Latinläroverket	136	—	—	120	120	—	—	259	259	515
» Realläroverket	240	—	203	—	203	—	174	—	174	617
Halmstad	80	7	51	53	111	—	—	146	146	337
Kalmar	160	—	58	60	118	31	59	112	202	480
Karlstad	136	—	116	60	176	14	95	137	246	558
Hernösand	80	22	36	38	96	—	—	145	145	321
Östersund	80	31	27	29	87	25	27	100	152	319
Umeå	80	44	14	16	74	44	56	98	193	352
Luleå	80	44	7	16	67	24	5	97	126	273
Sundsvall	154	44	14	16	74	—	110	—	110	338
Visby	80	44	14	16	74	35	52	105	192	346
Summa	4,693	891	1,781	1,503	4,175	604	2,400	4,450	7,454	16,312

Stockholms Nya elementarskola: Kol. 3—6: Hit hafva äfven måst föras läraretimmarne för läroverkets öfre 5:e klass, ehuru denna motsvarar de andra läroverkens nedre 6:e klass.

Hudiksvall: Kol. 10: Dessutom I-G. (icke-greker) 6:1 undervisade (i engelska) 3 t:r tillsammans med R. 4 och I-G. 6:2 4 t:r (likaledes i engelska) tillsammans med R. 5; dessa 7 t:r äro förda till kol. 4.

Tab. 1 (forts.). Antalet läraretimmar för vecka i läseämnena (således utom välskrifning och öfningar) under höstterminen 1893 samt deras fördelning.

B. Femklassiga allmänna läroverk.

Läroverk.	Klass 1—3.	Klass 4 och 5.				Summa.
		Realister och Latinare särskildt. kemensamt.	Realister särskildt.	Latinare särskildt.	Tillsammans.	
Stockholm:						
Jakob	160	—	90	—	90	250
Katarina	160	44	38	16	98	258
Östermalm	216	22	98	38	158	374
Norrteije	80	44	14	16	74	154
Enköping	80	42	12	16	70	150
Söderhamn	80	44	14	8	66	146
Eksjö	80	22	7	38	67	147
Vadstena	80	22	36	8	66	146
Mariestad	80	44	12	14	70	150
Borås	80	44	12	14	70	150
Lidköping	78	42	14	16	72	150
Sköfde	80	44	13	14	71	151
Eskilstuna	80	44	14	16	74	154
Arboga	80	44	13	12	69	149
Karlshamn	108	44	42	15	101	209
Landskrona	80	44	14	16	74	154
Uddevalla	80	44	13	13	70	150
Göteborg	160	44	72	15	131	291
Oskarshamn	80	—	58	—	58	138
Kristinehamn	80	44	14	14	72	152
Piteå	80	44	12	13	69	149
Haparanda	79	40	7	8	55	134
Summa	2,161	806	619	320	1,745	3,906

C. Treklassiga allmänna läroverk.

Läroverk.	Klass 1—3.	Klass 4 och 5.				Summa.
		Realister och Latinare särskildt. kemensamt.	Realister särskildt.	Latinare särskildt.	Tillsammans.	
Söderköping	73	21	7	8	36	109
Vimmerby	80	—	—	—	—	80
Alingsås	74	39	12	11	62	136
Falköping	69	—	—	46	46	115
Askersund	80	—	—	—	—	80
Sala	78	—	—	30	30	108
Sölvesborg	66	—	39	—	39	105
Trelleborg	80	—	—	—	—	80
Engelholm	70	—	10	—	10	80
Varberg	76	—	31	—	31	107
Marstrand	79	—	—	—	—	79
Strömstad	80	—	—	—	—	80
Åmål	80	22	7	8	37	117
Filipstad	78	—	28	5	33	111
Arvika	80	—	—	—	—	80
Skellefteå	76	43	7	9	59	135
Örnsköldsvik	80	—	29	—	29	109
Summa	1,299	125	170	117	412	1,711

Söderköping: Kol. 6: Dessutom 4:e klassen undervisad 1 timme tillsammans med kl. 3; denna timme är förd till kol. 2.

Alingsås: Kol. 6: Dessutom 4:e klassen undervisad 2 timmar tillsammans med kl. 3; dessa timmar äro förda till kol. 2.

Falköping: Kol. 6: Dessutom L. 4 undervisad 2 tr tillsammans med kl. 2 och L. 5 likaledes 2 tr tillsammans med kl. 3; dessa 4 tr äro förda till kol. 2.

Sölvesborg: Kol. 6: Dessutom 4:e klassen undervisad 1 t:e tillsammans med kl. 3; denna timme är förd till kol. 2.

Engelholm: Kol. 6: Dessutom 4:e klassen undervisad 3 tr tillsammans med kl. 1, 4 tr tillsammans med kl. 2 och 12 tr tillsammans med kl. 3; dessa 19 tr äro förda till kol. 2.

Filipstad: Kol. 6: Dessutom 4:e klassen undervisad 1 t:e tillsammans med kl. 3 och L. 4 särskildt 3 tr tillsammans med kl. 3; dessa 4 tr äro förda till kol. 2.

Tab. 2. De tjenstgörande lärarnes antal höstterminen 1893.

Ann. 1. Ordinarie och vikarierande eller t. f. lärare äro ej i sifferkolumnerna skilda.

2. Tecknet * (i kolumnerna för extra lärare samt för lärare i teckning och musik) utmärker, att undervisningen bestrids af en kvinna.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Läroverk.	Rektorer.	Lektorer.	Adjunkter.	Extra lärare.	Öfningslärare i			Öfrige.	Summa.	Anmärkingar.
					Teckning.	Musik.	Gymn. o. mil.-öfnr.			
A. Högre allmänna läroverk.										
Stockholm:										
Latinläroverket	1	7	12	{ 3 11	2	1	2	1	40	Kol. 4: En af dessa genom K. Br. af den 15 April 1887 tills vidare hit förflyttad från Katarina läroverk. — Kol. 5: Öfre raden afser e. o. lektorer. — Kol. 6: En ord. o. en bitr., afönad af statsmedel. — Kol. 8: En ord. o. en bitr., afönad af statsmedel. — Kol. 9: Särskild skrifflärare.
Södermalms läroverk.....	1	7	7	12	1	1	2	1	32	Kol. 5: Där af en med tjänstgöringsskyldigheten delad mellan Södermalms och Katarina läroverk. — Kol. 8: En ord. o. en bitr., afönad af statsmedel. — Kol. 9: Särskild skrifflärare.
Realläroverket	1	4	11	{ 3 6 *1	2	1	1	—	30	Kol. 3: En lektor med minskad tjänstgöring och hans vikarie äro här räknade som 1. — Kol. 5: Öfversta raden afser e. o. lektorer. — Kol. 6: En ord. och en bitr., afönad af statsmedel. — Kol. 7: Läraren (ord.) därjemte vik. vid Latinläroverket.
Nya elementarskolan ...	1	7	11	1	1	1	2	—	24	Kol. 5: E. o. lektor. — Kol. 6: Läraren (ord.) därjemte skrifflärare vid Latinläroverket. — Kol. 8: Undervisningen har bestrids af Gymn. Centr.-institutet; en hufvudlärare (därjemte ord. vid Latinläroverket) och en biträdande.
Uppsala	1	7	16	2	1	1	2	—	30	Kol. 8: En ordinarie och en biträdande, afönad af statsmedel.
Gelle	1	7	9	4	*1	1	1	—	24	
Hudiksvall	1	4	7	—	1	1	1	—	15	
Linköping	1	7	14	1	1	1	1	—	26	
Norrköping	1	6	10	4	1	1	1	—	24	
Vestervik	1	3	7	1	*1	1	1	—	15	
Skara	1	7	15	—	1	1	1	—	26	
Venersborg.....	1	5	10	1	*1	1	1	—	20	
Strengnäs	1	5	7	—	*1	1	1	—	16	
Örebro.....	1	7	17	—	1	1	1	—	28	
Nyköping.....	1	5	8	2	*1	1	1	—	19	
Vesterås	1	7	9	—	1	1	1	—	20	Kol. 4: Enligt stat 10 adjunkter, men en ledig plats var jemlikt K. Br. af den 30 Maj och den 31 Dec. 1890, likasom under de tre föregående läsåren, ej uppehållen af vikarie.
Falun	1	5	11	1	1	1	1	—	21	Kol. 8: En ordinarie och en biträdande, afönad af statsmedel.
Vexjö	1	7	12	—	1	1	2	—	24	Kol. 8: En ordinarie och en biträdande, afönad af statsmedel.
Jönköping	1	7	13	4	1	1	2	—	29	Kol. 7: En af adjunkterna ordinarie musiklärare.
Lund	1	7	15	4	1	1	1	—	30	Kol. 4: En af adjunkterna med minskad tjänstgöring och hans vikarie äro här räknade som 1. — Kol. 6: En ord. och en bitr., afönad af statsmedel. — Kol. 7: En af adjunkterna t. f. musiklärare.
Malmö.....	1	6	14	9	2	1	1	—	34	Kol. 7: En af adjunkterna vik. musiklärare; dessutom två biträdande afönade af den vikarierande.
Karlskrona	1	6	10	4	1	1	1	—	24	Kol. 8: Dessutom en biträdande, afönad af den ordinarie.
Kristianstad	1	5	10	2	1	1	1	—	21	
Helsingborg.....	1	4	7	9	1	1	1	—	24	
Ystad	1	—	5	{ 4 3	1	1	1	—	16	Kol. 5: Öfre raden afser e. o. lektorer. E. o. lektorerna och två af extra lärarne afönade af staden.
Göteborg:										
Latinläroverket	1	7	11	4	1	1	1	—	26	
Realläroverket	1	4	9	{ 1 12	2	1	1	1	32	Kol. 5: Öfre raden afser en e. o. lektor. — Kol. 6: En ordinarie och en biträdande, afönad af statsmedel. — Kol. 9: Särskild skrifflärare.
Halmstad	1	4	7	3	1	1	1	—	18	Kol. 6: Dessutom en biträdande, afönad dels af den ordinarie och dels af statsmedel.
Kalmar	1	7	14	—	1	1	1	—	25	
Karlstad	1	7	9	8	1	1	1	—	28	
Hernösand	1	6	7	1	1	1	1	—	18	
Östersund	1	5	8	—	1	1	1	—	17	
Umeå	1	5	8	1	1	1	1	—	18	Kol. 6: En af lektorerna ordinarie teckningslärare.
Luleå	1	4	6	1	*1	1	1	—	15	
Sundsvall	1	4	6	3	1	1	1	—	17	
Visby	1	5	10	—	*1	1	1	—	19	
Summa	35	209	362	125	40	35	42	3	845	

Tab. 2 (forts.). De tjänstgörande lärarnes antal höstterminen 1893.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Läroverk.	Rektorer.	Kolleger.	Extra lärare.	Öfningslärare i			Öfrige.	Summa.	Anmärkingar.
				Teckning.	Musik.	Gymn. o. ml.-öfr.			
B. Femklassiga allmänna läroverk.									
Stockholm:									
Jakob.....	1	6	3	1	1	1	—	13	Kol. 7: Gymnastiska Central-institutet.
Katarina	1	6	3	1	1	1	—	13	Kol. 3: Enligt stat 7 kolleger, men en var jemlikt K. Br. af den 15 April 1887 fördyttad att tills vidare tjänstgöra vid Latinläroverket. — Kol. 4: Dessutom en med inskränkt tjänstgöringskyldighet (13 timmar); jfr anm. vid Södermalms läroverk. Kol. 5: Samma lärare som vid Jakobs läroverk, på båda ställena tillförordnad.
Östermalm	1	7	7	1	1	1	—	18	
Norrtelje	1	5	—	1	*1	1	—	9	Kol. 5 o. 7: Ord. gymnastikläraren t. f. teckningslärare.
Enköping	1	5	—	*1	1	1	—	9	
Söderhamn	1	5	—	*1	1	1	—	9	
Eksjö	1	5	—	1	1	1	—	9	Kol. 7: En af kollegerna ordinarie gymnastiklärare.
Vadstena	1	5	—	1	1	1	—	9	
Mariestad	1	5	—	*1	1	1	—	9	
Borås.....	1	5	—	1	1	1	—	9	
Lidköping	1	5	—	1	1	1	—	9	
Skövde	1	5	—	*1	1	1	—	9	
Eskilstuna.....	1	5	—	*1	1	1	—	9	
Arboga	1	5	—	*1	1	1	—	9	
Karlshamn	1	5	2	1	1	1	—	11	
Landskrona	1	5	—	1	1	1	—	9	Kol. 3: En kollega med minskad tjänstgöring och hans vikarie äro här räknade som 1.
Eddevalla	1	5	—	*1	*1	1	—	9	Kol. 6: Tveene vik. musiklärarinnor, en i sång och en i instrumentalmusik, äro här räknade som 1.
Göteborg	1	6	5	*1	1	1	1	16	Kol. 2: Rektor med minskad tjänstgöring och hans vikarie äro här räknade som 1. — Kol. 8: Särskild skriffförare.
Oskarshamn	1	5	—	*1	1	1	—	9	
Kristinehamn	1	5	—	1	1	1	—	9	Kol. 3: Två kolleger med minskad tjänstgöring och deras vikarie äro här räknade som 2.
Piteå	1	5	—	1	1	1	—	9	
Haparanda	1	4	—	*1	1	1	—	8	
Summa	22	114	20	22	22	22	1	223	

Tab. 2 (forts.). De tjänstgörande lärarnes antal höstterminen 1893.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Läroverk.	Rektorer.	Kolleger.	Extra lärare.	Öfning-lärare i			Öfrige.	Summa.	Anmärkingar.
				Teckning.	Musik.	Gymn. o. mil.-öfrar.			
C. Treklassiga allmänna läroverk.									
Söderköping	1	2	1	*1	1	1	—	7	Kol. 4: Afönad af donationsmedel och staden. — Kol. 6: T. f. rektor t. f. musiklärare.
Vimmerby	1	2	—	*1	1	1	—	6	
Alingsås	1	2	2	*1	1	1	—	8	Kol. 4: Afönade af staden. — Kol. 7: T. f. rektor ord. gymnastiklärare; dessutom en biträdande.
Falköping	1	2	1	1	1	1	—	7	Kol. 4: Afönad af staden.
Askersund.....	1	2	—	1	1	1	—	6	Kol. 5 o. 7: Samma person t. f. lärare i teckning och i gymnastik.
Sala	1	2	1	*1	1	1	—	7	Kol. 4: Afönad af staden
Sölvesborg.....	1	2	1	1	1	1	—	7	Kol. 4: Afönad af staden. — Kol. 5: En t. f. kollega t. f. teckningslärare.
Trelleborg	1	2	—	1	1	1	—	6	Kol. 5: Rektor t. f. teckningslärare.
Engelholm.....	1	2	—	1	1	1	—	6	Kol. 5: En kollega t. f. teckningslärare. — Kol. 7: En kollega t. f. gymnastiklärare.
Varberg.....	1	2	1	1	1	1	—	7	Kol. 4: Afönad af staden.
Marstrand.....	1	2	—	1	1	1	—	6	Kol. 6: En kollega t. f. musiklärare.
Strömstad	1	2	—	1	1	1	—	6	Kol. 5: Vik. rektor t. f. teckningslärare.
Åmål.....	1	2	1	1	1	1	—	7	Kol. 4: Afönad af stadens sparbank; dessutom en biträdande lärare med 8 t: i veckan. — Kol. 5 och 7: Ordinarie gymnastikläraren t. f. teckningslärare.
Filipstad	1	2	1	1	1	1	—	7	Kol. 4: Afönad af staden. — Kol. 5: T. f. rektor t. f. teckningslärare. — Kol. 6: En kollega t. f. musiklärare.
Arvika	1	2	—	*1	1	1	—	6	
Skellefteå	1	2	2	1	1	1	—	8	Kol. 4: Afönade af staden och enskilde. — Kol. 5 o. 7: T. f. gymnastikläraren vik. teckningslärare.
Örnsköldsvik.....	1	2	1	1	1	1	—	7	Kol. 4: Afönad af staden. — Kol. 5: En vik. kollega t. f. teckningslärare.
Summa	17	34	12	17	17	17	—	114	
D. Tvåklassiga pedagogier.									
Södertelje	1	1	1	1	1	1	—	6	Kol. 4: Afönad af staden.
Köping	1	1	1	1	1	1	—	6	Kol. 4: Afönad af statsmedel och staden. Dessutom en timlärare med 9 timmar i veckan.
Nora	1	1	—	—	1	1	—	4	
Summa	3	3	2	2	3	3	—	16	
E. Enklassig pedagogi.									
Smrshamn	1	—	1	—	1	—	—	3	Kol. 4: Afönad af stadens sparbank. — Kol. 5 o. 7: Extra läraren har äfven undervisat i teckning och i gymnastik. — Kol. 6: Undervisningen åligger stadens kontor.

Sammandrag.

Se texten.

Tab. 3. Fördelning efter ålder af de lärare, som inträdt i högre lönegrad från och med den 1 Juli 1893 till och med den 30 Juni 1894.

Ann. 1. Tiden för inträdet i högre lönegrad är räknad från och med den 1 Januari 1894, utom för 4 i kol. 2, 2 i kol. 3, 1 i kol. 7, 10 i kol. 11, 1 i kol. 12 och 1 i kol. 15.

2. Åldern är utan vidare hänsyn till månad och dag städe beräknad såsom skillnad mellan födelseåret och det år, i hvilket inträdesdagen infallit.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Ålder.	Rektorer vid				Lektorer,	Adjunkter och Kolleger,	Öfninglärare vid högre allmänna läroverk i												
	högre	5-kl.	3-kl.	2-kl.			Teckning,		Musik,		Gymn. o. mil-öfningar,								
	allmänna läroverk,						pedagogier,				s o m i n t r ä d t i l ö n e g r a d e n :								
	2.	2.	2.	2.	3.	2.	3.	4.	5.	2.	3.	4.	5.	2.	3.	2.	3.	2.	3.
År																			
31.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33.....	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
34.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
35.....	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—
36.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38.....	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39.....	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—
40.....	—	—	—	—	—	2	1	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
41.....	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	1	1
42.....	—	—	—	—	—	—	3	—	—	2	2	1	—	—	—	—	—	—	1
43.....	—	—	—	—	—	1	1	1	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—
44.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—
45.....	1	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
46.....	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	6	—	—	—	—	—	—	—
47.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	3	—	—	—	—	—	—	—
48.....	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	4	2	—	—	—	—	—	—
49.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—
50.....	1	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—
51.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
52.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
53.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
54.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
55.....	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
56.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
57.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
58.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	4	2	—	—	—	14	9	6	3	15	16	28	10	3	1	—	—	1	2

Tab. 4. Lärjungarnes antal

Anm. Att vid ett läroverk en klass saknas på grund af läroverkets organisation är betecknad med —

Läroverk.		N ä r v a r a n d e l ä r -														
		K l a s s e r o c h l i n i e r.														
		1	2	3	4		5		6:1		6:2		7:1		7:2	
		Gemensam linie.			R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.
A. Högre all-																
Stockholm:																
1	Latinläroverket	70	105	104	39	60	35	60	—	70	—	69	—	58	—	41
2	Södermalms läroverk	63	70	83	51	23	35	17	32	31	15	17	11	11	7	13
3	Realläroverket	35	61	63	69	—	71	—	88	—	61	—	53	—	43	—
4	Nya elementarskolan ¹⁾	30	44	52	49	—	27	5	31	25	7	5	15	14	4	5
5	Uppsala	55	68	50	35	33	22	20	21	23	14	25	3	22	9	20
6	Gefle	32	48	42	35	12	17	24	9	12	4	11	7	5	7	9
7	Hudiksvall	29	19	20	9	16	6	14	2	10	1	13	—	3	—	4
8	Linköping	35	51	61	32	20	15	34	17	30	8	20	6	20	12	14
9	Norrköping	35	69	66	42	31	25	27	14	31	8	17	5	13	2	10
10	Vestervik	21	35	29	29	3	14	4	14	—	9	—	8	—	10	—
11	Skara	29	35	45	15	32	10	22	17	32	8	22	5	17	2	17
12	Venersborg	23	43	22	25	10	18	11	5	19	4	13	9	8	4	3
13	Strengnäs	8	16	8	3	5	3	9	—	16	—	7	—	10	—	5
14	Örebro	49	57	81	34	24	37	29	15	16	7	16	9	14	5	12
15	Nyköping	21	36	25	21	10	13	18	9	17	9	10	9	6	6	11
16	Vesterås	35	36	35	11	29	11	23	3	23	2	19	—	14	—	15
17	Falun	29	50	38	19	20	30	9	14	8	8	9	6	6	3	9
18	Vexjö	18	37	43	7	39	9	35	—	42	—	13	—	19	—	18
19	Jönköping	48	45	52	19	29	18	30	14	32	11	17	6	17	5	12
20	Lund	46	38	52	28	32	19	33	16	40	3	39	3	39	4	22
21	Malmö	82	97	75	59	34	33	35	18	24	3	24	2	23	4	12
22	Karlskrona	24	35	47	35	31	17	13	20	20	7	9	7	11	9	10
23	Kristianstad	18	49	53	16	27	12	28	0	17	1	20	—	14	—	11
24	Helsingborg	32	49	63	39	20	34	16	20	21	12	22	7	17	9	16
25	Ystad	24	24	24	20	11	11	13	7	19	0	9	—	10	—	8
Göteborg:																
26	Latinläroverket	35	71	52	—	48	—	52	—	52	—	37	—	35	—	29
27	Realläroverket	105	110	89	118	—	67	—	71	—	23	—	33	—	11	—
28	Halmstad	33	35	35	12	17	14	16	—	17	—	15	—	8	—	14
29	Kalmar	34	58	54	25	22	15	25	12	18	9	12	3	13	3	14
30	Karlstad	22	56	56	43	25	44	31	15	14	10	20	5	15	6	16
31	Hernösand	18	34	32	16	25	10	10	—	16	—	17	—	8	—	10
32	Östersund	33	25	34	10	12	13	13	9	7	4	13	—	5	—	5
33	Umeå	20	17	18	9	13	8	14	6	17	2	13	3	8	4	15
34	Luleå	17	19	23	11	9	2	13	2	15	0	8	—	11	—	6
35	Sundsvall	40	55	44	26	2	21	3	16	—	9	—	7	—	5	—
36	Visby	28	24	25	10	8	10	15	9	8	2	6	0	5	3	4
Summa		1,276	1,721	1,695	1,021	732	746	721	526	742	261	567	222	479	177	410

¹⁾ Jemlikt särskilda uppgifter af rektor vid Nya elementarskolan äro lärjungarne i dess 5:e klass här fördelade på kl. 5 och 6:1 samt lärjungarne i dess 6:e

höstterminen 1893.

Att däremot en klass saknas genom fullständig brist på lärjungar är betecknad med 0.

j u n g a r.				Från- varande lärjungar.	S ä r s k i l d f ö r d e l n i n g a f L. 6—7.										Summa.		
S u m m a.					L. 6:1		L. 6:2		L. 7:1		L. 7:2		S u m m a.				
Gemens. linie.	Real- linie.	Latin- linie.	Summa.		Icke- greker.	Greker.	Icke- greker.	Greker.	Icke- greker.	Greker.	Icke- greker.	Greker.	Icke- greker.	Greker.			Summa.
279	74	358	711	0	57	13	57	12	50	8	36	5	200	38	238	1	
216	151	112	479	0	23	8	16	1	7	4	8	5	54	18	72	2	
159	385	—	544	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
126	133	54	313	1	25	—	2	3	14	0	5	0	46	3	49	4	
173	104	143	420	0	15	8	20	5	20	2	14	6	69	21	90	5	
122	79	73	274	0	8	4	9	2	2	3	7	2	26	11	37	6	
68	18	60	146	2	8	2	11	2	2	1	3	1	24	6	30	7	
147	90	133	375	11	22	8	13	7	12	8	8	6	55	29	84	8	
170	96	129	395	5	23	8	13	4	11	2	6	4	53	18	71	9	
85	84	7	176	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	
109	57	142	308	5	20	12	14	8	7	10	6	11	47	41	88	11	
88	65	64	217	1	14	5	10	3	7	1	2	1	33	10	43	12	
32	6	52	90	2	8	8	6	1	6	4	5	0	25	13	38	13	
187	107	111	405	0	12	4	12	4	12	2	8	4	44	14	58	14	
82	67	72	221	2	15	2	8	2	2	4	9	2	34	10	44	15	
106	27	123	256	1	15	8	11	8	8	6	5	10	39	32	71	16	
117	80	61	258	0	5	3	7	2	6	0	8	1	26	6	32	17	
98	16	166	280	0	25	17	9	4	13	6	16	2	63	29	92	18	
145	73	137	355	0	21	11	14	3	14	3	4	8	53	25	78	19	
136	73	205	414	5	19	21	20	19	25	14	13	9	77	63	140	20	
254	119	152	525	4	21	3	16	8	15	8	6	6	58	25	83	21	
106	95	94	295	2	13	7	8	1	6	5	6	4	33	17	50	22	
120	29	117	266	0	14	3	13	7	9	5	8	3	44	18	62	23	
144	121	112	377	4	17	4	18	4	13	4	13	3	61	15	76	24	
72	38	70	180	1	15	4	5	4	9	1	4	4	33	13	46	25	
158	—	253	411	1	35	17	23	14	24	11	15	14	97	56	153	26	
304	323	—	627	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	
103	26	87	216	1	11	6	9	6	3	5	7	7	30	24	54	28	
146	67	104	317	8	11	7	6	6	5	8	10	4	32	25	57	29	
134	123	121	378	11	10	4	9	11	12	3	12	4	43	22	65	30	
84	26	86	196	0	6	10	11	6	3	5	8	2	28	23	51	31	
92	36	55	183	5	5	2	13	0	5	0	4	1	27	3	30	32	
55	32	80	167	1	14	3	11	2	5	3	12	3	42	11	53	33	
59	15	62	136	0	14	1	8	0	8	3	6	0	36	4	40	34	
139	84	5	228	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	
77	34	46	157	1	6	2	3	3	3	2	2	2	14	9	23	36	
4,692	2,953	3,651	11,296	77	527	215	405	162	333	141	276	134	1,546	652	2,198		

klass på kl. 6:2 och 7:1; delningen i linier inträder vid läroverket först med dess 5:e klass och läsning af grekiska först med dess 6:e klass.

Tab. 4 (forts.). Lärjungarnes antal höstterminen 1893.

Läroverk.	N ä r v a r a n d e l ä r j u n g a r .											Från- varande lärjungar.	
	K l a s s e r o c h l i n i e r .								S u m m a .				
	1	2	3	4		5		Gemens. linie.	Real- linie.	Latin- linie.	Summa.		
	Gemensam linie.			R.	L.	R.	L.						
B. Femklassiga allmänna läroverk.													
Stockholm:													
Jakob.....	64	66	41	32	—	25	—	171	57	—	228	0	
Katarina	50	62	30	24	10	9	7	142	33	17	192	0	
Östermalm	70	84	77	57	20	41	8	231	98	28	357	1	
Norrteje	18	12	9	6	2	4	1	39	10	3	52	0	
Enköping	23	19	14	3	6	5	2	56	8	8	72	0	
Söderhamn	17	17	12	13	0	3	1	46	16	1	63	0	
Eksjö	16	12	16	6	11	0	6	44	6	17	67	0	
Vadstena	5	21	19	5	9	11	0	45	16	9	70	1	
Mariestad.....	12	17	19	9	4	6	1	48	15	5	68	1	
Borås.....	17	20	27	14	4	10	8	64	24	12	100	0	
Lidköping.....	30	14	10	9	1	3	5	54	12	6	72	0	
Sköfde	27	29	27	5	8	12	4	83	17	12	112	0	
Eskilstuna.....	27	27	28	14	4	10	4	82	24	8	114	0	
Arboga	12	7	9	12	2	4	1	28	16	3	47	1	
Karlshamn	31	21	40	26	7	13	5	92	39	12	143	0	
Landskrona	17	20	25	16	3	14	5	62	30	8	100	0	
Uddevalla.....	25	31	23	16	6	10	6	79	26	12	117	0	
Göteborg	69	70	61	38	5	34	7	200	72	12	284	0	
Oskarshamn	12	23	13	13	—	9	—	48	22	—	70	1	
Kristinehamn	12	22	18	11	1	9	2	52	20	3	75	0	
Piteå.....	19	17	14	10	2	5	5	50	15	7	72	0	
Haparanda	10	12	9	11	5	1	3	31	12	8	51	0	
Summa	583	623	541	350	110	238	81	1,747	588	191	2,526	5	

Läroverk.	N ä r v a r a n d e l ä r j u n g a r .								Från- varande lärjungar.
	K l a s s e r o c h l i n i e r .					S u m m a .			
	1	2	3	R. 4.	R. 5.	Gemens. linie.	Real- linie.	S. ma.	
D. Tvåklassiga pedagogier.									
Södertelje	10	10	12	—	—	32	—	32	0
Köping.....	25	20	11	10	4	56	14	70	0
Nora	12	17	—	—	—	29	—	29	0
Summa	47	47	23	10	4	117	14	131	0
Södertelje:	Emedan för undervisningens utsträckning en extra lärare under läsåret varit anställd, äro äfven i vidstående sammandrag 12 lärjungar förda till 3:e klassen.								
Köping:	Emedan för undervisningens utsträckning en extra lärare och en timlärare under läsåret varit anställda, äro äfven i vidstående sammandrag 11 lärjungar förda till 3:e klassen, 10 till R. 4. och 4 till R. 5.								
Nora:	Hvardera klassen delad i en nedre och en öfre afdelning.								
Läroverk.	N ä r v a r a n d e l ä r j u n g a r .					Från- varande lärjungar.			
	K l a s s .			S u m m a .					
	1	2	3	Summa.					
E. Enklassig pedagogi.									
Simrishamn	24	14	15	53		1			
<i>Anm.</i> Emedan för undervisningens utsträckning en extra lärare under läsåret varit anställd, äro äfven i vidstående sammandrag 14 lärjungar vid Simrishamns pedagogi förda till 2:a och 15 till 3:e klassen.									

Tab. 4 (forts.). Lärjungarnes antal höstterminen 1893.

Läroverk.	N ä r v a r a n d e l ä r j u n g a r .											Från- varande lärjungar.	
	K l a s s e r o c h l i n i e r .								S u m m a .				
	1	2	3	4		5		Gemens. linie.	Real- linie.	Latin- linie.	Summa.		
	Gemensam linie.			R.	L.	R.	L.						
C. Treklassiga allmänna läroverk.													
Söderköping	7	12	11	7	5	—	—	30	7	5	42	0	
Vimmerby	8	12	8	—	—	—	—	28	—	—	28	0	
Alingsås	20	19	17	5	3	9	1	56	14	4	74	0	
Falköping	16	22	19	—	11	—	6	57	—	17	74	0	
Askersund.....	6	10	7	—	—	—	—	23	—	—	23	0	
Sala	18	12	10	0	7	—	—	40	0	7	47	0	
Sölvesborg.....	15	11	11	6	0	8	0	37	14	0	51	0	
Trelleborg.....	8	11	4	—	—	—	—	23	—	—	23	0	
Engelholm.....	16	15	19	8	—	—	—	50	8	—	58	0	
Varberg.....	28	18	11	9	0	6	0	57	15	0	72	2	
Marstrand.....	2	5	8	—	—	—	—	15	—	—	15	0	
Strömstad.....	9	12	8	—	—	—	—	29	—	—	29	0	
Åmål	15	9	10	4	4	—	—	34	4	4	42	2	
Filipstad	15	15	24	11	4	—	—	54	11	4	69	0	
Arvika	17	14	22	—	—	—	—	53	—	—	53	0	
Skellefteå	8	4	7	2	3	3	4	19	5	7	31	1	
Örnsköldsvik.....	15	16	11	8	0	—	—	42	8	0	50	0	
Summa	223	217	207	60	37	26	11	647	86	48	781	5	

Sammandrag efter klasser och linier.

Läroverk.	N ä r v a r a n d e l ä r j u n g a r .																Från- varande lärjungar.			
	1	2	3	4		5		6:1		6:2		7:1		7:2		S u m m a .				
	Gemensam linie.			R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	G. l.		R. l.	L. l.	S.a.
36 högre.....	1,276	1,721	1,695	1,021	732	746	721	526	742	261	567	222	479	177	410	4,692	2,953	3,651	11,296	77
22 femklassiga	583	623	541	359	110	238	81	—	—	—	—	—	—	—	—	1,747	588	191	2,526	5
17 treklassiga.....	223	217	207	60	37	26	11	—	—	—	—	—	—	—	—	647	86	48	781	5
Summa	2,082	2,561	2,443	1,431	879	1,010	813	526	742	261	567	222	479	177	410	7,086	3,627	3,890	14,603	87
3 tvåklassiga pedagogier ...	47	47	23	10	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	117	14	—	131	0
1 enklassig pedagogi.....	24	14	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53	—	—	53	1
Summa	2,153	2,622	2,481	1,441	879	1,014	813	526	742	261	567	222	479	177	410	7,256	3,641	3,890	14,787	88

Tab. 5. Antal lärjungar höstterminen 1893 i 7:e latinklassen, hvilka undervisats i grekiska och tillika deltagit i den frivilliga undervisningen i engelska och hebreiska.

L ä r o v e r k.	Nedre 7:e klassen.					Öfre 7:e klassen.					Summa för 7:1 och 7:2.				
	Lärjungar, som undervisats i				Hela antalet s. k. Greker.	Lärjungar, som undervisats i				Hela antalet s. k. Greker.	Lärjungar, som undervisats i				Hela antalet s. k. Greker.
	både engelska och hebreiska.	endast engelska.	endast hebreiska.	både språken eller ettdera.		både engelska och hebreiska.	endast engelska.	endast hebreiska.	både språken eller ettdera.		både engelska och hebreiska.	endast engelska.	endast hebreiska.	både språken eller ettdera.	
Stockholm:															
Latinläroverket	—	4	2	6	8	2	2	—	4	5	2	6	2	10	13
Södermalms läroverk.....	—	4	—	4	4	—	3	—	3	5	—	7	—	7	9
Nya elementarskolan	—	—	—	—	0	—	—	—	—	0	—	—	—	—	0
Uppsala	—	—	2	2	2	—	2	1	3	6	—	2	3	5	8
Gefle	1	—	—	1	3	—	—	—	—	2	1	—	—	1	5
Hudiksvall	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Linköping	—	7	—	7	8	1	4	1	6	6	1	11	1	13	14
Norrköping	—	—	2	2	2	1	1	—	2	4	1	1	2	4	6
Skara	1	4	4	9	10	—	5	—	5	11	1	9	4	14	21
Venersborg.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Strengnäs	—	4	—	4	4	—	—	—	—	0	—	4	—	4	4
Örebro.....	—	2	—	2	2	1	3	—	4	4	1	5	—	6	6
Nyköping	—	4	—	4	4	1	—	1	2	2	1	4	1	6	6
Vesterås	—	5	—	5	6	—	2	2	4	10	—	7	2	9	16
Falun	—	—	—	—	0	—	—	1	1	1	—	—	1	1	1
Vexjö	4	1	1	6	6	—	—	2	2	2	4	1	3	8	8
Jönköping	1	2	—	3	3	—	3	—	3	8	1	5	—	6	11
Lund	2	6	—	8	14	4	2	1	7	9	6	8	1	15	23
Malmö.....	2	4	—	6	8	—	4	—	4	6	2	8	—	10	14
Karlskrona	—	4	—	4	5	—	3	—	3	4	—	7	—	7	9
Kristianstad	—	5	—	5	5	—	1	—	1	3	—	6	—	6	8
Helsingborg	—	2	—	2	4	—	2	—	2	3	—	4	—	4	7
Ystad	—	—	—	—	1	—	—	—	—	4	—	—	—	—	5
Göteborg	3	5	2	10	11	—	2	—	2	14	3	7	2	12	25
Halmstad	—	1	1	2	5	—	2	2	4	7	—	3	3	6	12
Kalmar	1	6	—	7	8	1	1	—	2	4	2	7	—	9	12
Karlstad	—	1	2	3	3	—	3	1	4	4	—	4	3	7	7
Hernösand	—	4	—	4	5	—	2	—	2	2	—	6	—	6	7
Östersund	—	—	—	—	0	—	1	—	1	1	—	1	—	1	1
Umeå	—	2	—	2	3	—	1	—	1	3	—	3	—	3	6
Luleå	—	2	—	2	3	—	—	—	—	0	—	2	—	2	3
Visby	—	2	—	2	2	—	2	—	2	2	—	4	—	4	4
Summa	15	81	16	112	141	11	51	12	74	134	26	132	28	186	275

Tab. 6. Antal lärjungar höstterminen 1893, som på grund af sjukdomsorsaker m. m. icke deltagit i gymnastiköfningarna.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Läroverk.	S j u k d o m a r.												Andra orsaker.	Summa i öfningarna icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvarande lärjungar.	Anmärkningar.
	I syn- och hörselorganerna.	I nervsystemet.	I cirkulationsorganerna.	I andedräftsorganerna.	I matsmältningsorganerna.	I urin- och könsorganerna.	I rörelseorganerna och benstycket.	Medfödd missbildning.	Tarmbräck.	Allmän svaghet.	Andra sjukdomar.	Summa a.				
1:o. Efter läroverk.																
A. Högre allmänna läroverk.																
Stockholm:																
Latinläroverket ...	—	—	16	7	2	—	8	—	—	2	5	40	30	70	711	
Södermalms lärov.	1	1	7	3	3	2	3	12	10	3	1	46	16	62	479	Kol. 14: Däraf 1 på grund af lång skolväg.
Realläroverket ...	3	2	22	4	3	1	15	5	3	—	9	67	33	100	544	
Nya elem.-skolan..	—	1	5	2	2	4	2	2	1	2	1	22	6	28	313	Kol. 14: Däraf 3 på grund af lång skolväg.
Uppsala	2	1	9	1	4	2	11	1	9	2	—	42	24	66	420	
Gefle	—	—	11	1	1	4	2	1	2	—	—	22	17	39	274	Kol. 14: Däraf 1 på grund af lång skolväg.
Hudiksvall	—	—	1	—	—	1	6	—	—	—	—	8	4	12	146	
Linköping	—	2	1	2	—	1	1	—	—	1	—	8	30	38	375	Kol. 14: Däraf 6 på grund af lång skolväg.
Norrköping	—	—	8	2	5	—	6	2	9	6	—	38	8	46	395	
Vestervik	—	—	1	—	—	—	4	—	2	—	—	7	10	17	176	
Skara	—	—	3	2	—	—	6	—	2	4	1	18	12	30	308	
Venersborg	—	1	4	—	1	—	6	—	3	1	—	16	7	23	217	
Strengnäs	2	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	5	3	8	90	
Örebro	1	—	11	3	—	4	9	—	5	1	7	41	14	55	405	
Nyköping	—	—	2	1	—	—	5	—	3	3	—	14	17	31	221	
Vesterås	—	1	4	1	1	—	5	—	1	2	—	15	13	28	256	
Falun	—	1	2	—	—	1	5	2	5	—	—	16	10	26	258	
Vexjö	—	—	1	—	—	—	1	2	1	3	—	8	19	27	280	Kol. 14: Däraf 2 på grund af lång skolväg.
Jönköping	—	2	7	2	2	2	6	1	5	4	—	31	14	45	355	
Lund	—	2	6	1	1	—	7	4	9	8	—	38	22	60	414	
Malmö	—	—	8	—	—	1	7	—	4	2	—	22	16	38	525	
Karlskrona	—	—	1	2	1	1	1	3	3	—	—	12	19	31	295	
Kristianstad	—	—	—	—	—	—	1	—	7	1	—	9	10	19	266	
Helsingborg	—	—	10	2	1	—	9	—	7	4	—	33	25	58	377	
Ystad	—	—	—	1	—	—	5	—	4	1	—	11	8	19	180	
Göteborg:																
Latinläroverket ...	—	3	5	2	1	2	9	2	9	4	—	37	18	55	411	
Realläroverket ...	2	4	11	14	6	4	8	4	13	17	—	83	10	93	627	Kol. 14: Däraf 1 på grund af lång skolväg.
Halmstad	—	—	1	—	—	1	6	—	2	1	—	11	14	25	216	
Kalmar	—	—	2	1	—	1	3	1	1	1	—	10	15	25	317	
Karlstad	—	1	5	1	—	—	5	1	10	2	—	25	19	44	378	
Hernösand	—	—	1	—	—	—	1	1	6	3	—	12	8	20	196	
Östersund	—	—	3	1	1	—	6	—	4	—	1	16	4	20	183	
Umeå	—	—	—	1	—	3	1	2	6	—	2	15	16	31	167	
Luleå	—	—	—	2	—	—	2	—	1	—	—	6	—	6	136	
Sundsvall	—	—	8	—	—	—	2	3	—	—	—	13	3	16	228	
Visby	—	—	2	2	—	—	2	1	—	—	—	7	7	14	157	
Summa	11	23	178	61	35	37	179	47	147	79	27	824	501	1,325	11,296	

Anm. Af de i kol. 14 upptagna hafva 487 räknats såsom befriade af den orsak, att de tillhörde öfre 7:e klassen; jfr texten.

Tab. 6 (forts.). Antal lärjungar höstterminen 1893, som på grund af sjukdomsorsaker m. m. icke deltagit i gymnastiköfningarna.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Läroverk.	S j u k d o m a r.												Andra orsaker.	Summa i öfningsarna icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvarande lärjungar.	Anmärkingar.
	I syn- och hörsel-organerna.	I nervsystemet.	I cirkulations-organerna.	I andedrägts-organerna.	I matsmältnings-organerna.	I urin- och köns-organerna.	I rörelseorganerna och benystemet.	Medfödd miss- bildning.	Tarmbräck.	Allmän svaghet.	Andra sjukdomar.	S m m a.				
B. Femklassiga allmänna läroverk.																
Stockholm:																
Jakob	1	—	1	2	2	3	3	—	4	2	—	18	7	25	228	Kol. 14: På grund af lång skolväg.
Katarina	—	—	1	1	1	—	—	6	2	—	—	11	—	11	192	
Östermalm	2	1	2	1	1	1	6	—	3	—	—	17	2	19	357	Kol. 14: På grund af lång skolväg.
Norrtelje	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	52	
Enköping.....	—	1	—	—	—	—	1	—	1	1	—	4	—	4	72	
Söderhamn	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	3	—	3	63	
Eksjö	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67	
Vadstena	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	70	
Mariestad	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	—	—	4	68	
Borås	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	100	
Lidköping	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	72	
Sköfde	—	—	—	—	—	1	2	—	3	—	—	6	—	6	112	
Eskilstuna	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	3	114	
Arboga.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	
Karlshamn	—	—	2	1	—	—	2	1	—	2	—	8	—	8	143	
Landskrona.....	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—	4	—	4	100	
Uddevalla	—	—	—	—	—	—	1	—	7	6	1	15	—	15	117	
Göteborg	—	—	1	2	—	2	—	2	5	1	—	13	—	13	284	
Oskarshamn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	
Kristinehamn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	
Piteå	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	2	72	
Haparanda	—	—	3	—	—	—	1	—	1	—	—	5	—	5	51	
Summa	3	2	15	8	4	7	21	10	32	15	1	118	9	127	2,526	

Tab. 6 (forts.). Antal lärjungar höstterminen 1893, som på grund af sjukdomsorsaker m. m. icke deltagit i gymnastiköfningarna.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Läroverk.	S j u k d ö m a r.												Andra orsaker.	Summa i öfningarna icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvarande lärjungar.	Anmärkingar.
	I syn- och hörsel-organerna.	I nervsystemet.	I cirkulations-organerna.	I andedräfts-organerna.	I matsmältnings-organerna.	I urin- och köns-organerna.	I rörelseorganerna och bensystemet.	Medfödd miss- bildning.	Tandbräck.	Allmän svaghet.	Andra sjukdomar.	Summa.				
C. Treklassiga allmänna läroverk.																
Söderköping	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	2	42	
Vimmerby	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	—	4	—	4	28	
Alingsås	1	—	1	1	—	—	—	—	4	—	—	7	—	7	74	
Falköping	—	1	—	—	—	—	—	—	5	—	—	6	—	6	74	
Askersund	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	2	23	
Sala	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	2	47	
Sölvesborg	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	—	2	51	
Trelleborg	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	23	
Engelholm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	58	
Varberg	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	72	
Marstrand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	15	
Strömstad	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	29	
Åmål	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	2	42	
Filipstad	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	—	2	69	
Arvika.....	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	1	3	53	Kol. 14: På grund af lång skolväg.
Skellefteå.....	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	3	—	3	31	
Örnsköldsvik	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2	—	2	50	
Summa	2	2	2	3	1	1	7	1	18	5	—	42	1	43	781	
D. Pedagogier.																
Södertelje tvåkl.....	—	—	2	—	—	—	—	—	1	1	—	4	—	4	32	
Köpings »	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	3	—	3	70	
Nora »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	
Simrishamns enkl....	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	53	
Summa	—	—	2	—	1	—	2	—	1	2	—	8	—	8	184	
2:o. Efter läroverks- och klass-grupper.																
Högre allm. lärov.:																
Kl. 1--5	4	10	74	34	20	20	107	39	98	48	14	468	11	479	7,912	Då för Göteborgs högre latinläroverk uppgift lemnats efter det äldre formuläret (med lärjungarne fördelade i grupperna »under 15 år» samt »15 år och däröfver») och då rektor förklarar sig ej för höstterminen 1893 kunna lemna annan uppgift, har för de därtidnes från gymnastik befriade eller till svagrote hänvisade lärjungarne den äldre fördelningen måst följäs, men <i>hela</i> lärjungantalet (kol. 16) har fördelats enligt klassgrupper.
» 6 o. 7	7	13	104	27	15	17	72	8	49	31	13	356	490	846	3,384	
Femkl. allm. lärov...	3	2	15	8	4	7	21	10	32	15	1	118	9	127	2,526	
Trekl. » »	2	2	2	3	1	1	7	1	18	5	—	42	1	43	781	
Pedagogier	—	—	2	—	1	—	2	—	1	2	—	8	—	8	184	
Kl. 1—5	9	14	93	45	26	28	137	50	149	70	15	636	21	657	11,403	
» 6 o. 7	7	13	104	27	15	17	72	8	49	31	13	356	490	846	3,384	
Summa	16	27	197	72	41	45	209	58	198	101	28	992	511	1,503	14,787	

Tab. 7. Antalet lärjungar höstterminen 1893, som på grund af sjukdomsorsaker m. m. blifvit vid gymnastiköfningarna hänvisade till svagafdelning eller svagrote.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Läroverk.	S j u k d o m a r.												Andra orsaker.	Summa i öfningarna icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvarande lärjungar.	Anmärkningsar.
	I syn- och hörsel-organerna.	I nervsystemet.	I cirkulationsorganerna.	I andedräftsorganerna.	I matsmältningsorganerna.	I urin- och könsorganerna.	I rörelseorganerna och bensystemet.	Medfödd missbildning.	Tunbräck.	Allmän svaghet.	Andra sjukdomar.	Summa.				
1.o. Efter läroverk.																
A. Högre allmänna läroverk.																
Stockholm:																
Latinläroverket ...	—	1	62	11	6	2	8	—	5	8	1	104	3	107	711	Kol. 14: Lång skolväg.
Södermalms lärov.	—	—	3	1	4	2	2	—	1	7	1	21	—	21	479	
Realläroverket ...	1	—	2	1	1	1	3	—	10	1	2	22	—	22	544	
Nya elem.-skolan..	—	—	3	—	—	—	2	—	16	1	1	23	—	23	313	
Uppsala	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	420	
Gefle	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	274	
Hudiksvall	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	146	
Linköping	—	1	1	—	2	—	4	—	1	11	—	20	—	20	375	
Norrköping	—	—	8	3	2	—	7	—	—	24	—	44	—	44	395	
Vestervik	—	—	4	—	—	—	—	—	3	—	—	7	—	7	176	
Skara	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	303	
Venersborg	—	—	4	—	1	—	1	—	1	—	—	7	—	7	217	
Strengnäs	—	—	2	—	2	—	—	—	—	4	—	8	—	8	90	
Örebro	—	1	3	—	1	—	5	1	2	—	8	21	—	21	405	
Nyköping	—	2	2	—	—	—	1	—	1	2	3	11	—	11	221	
Vesterås	—	—	—	—	—	—	—	—	2	6	—	8	—	8	256	
Falun	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	258	
Vexjö	—	—	—	—	—	—	2	—	3	5	—	10	—	10	280	
Jönköping	—	4	1	2	4	—	1	—	—	14	—	26	—	26	355	
Lund	—	1	1	—	—	1	—	—	3	6	—	12	—	12	414	
Malmö	—	—	5	2	—	—	4	—	2	22	—	35	—	35	525	
Karlskrona	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4	3	8	—	8	295	
Kristianstad	—	—	2	3	—	—	1	—	1	5	5	17	—	17	263	
Helsingborg	—	—	2	1	—	—	1	—	5	7	—	16	—	16	377	
Ystad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	180	
Göteborg:																
Latinläroverket ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	411	
Realläroverket ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	627	
Halmstad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	216	
Kalmar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	317	
Karlstad	—	—	6	—	2	—	1	—	5	—	—	14	—	14	378	
Hernösand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	196	
Östersund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	183	
Umeå	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	4	—	4	167	
Luleå	—	—	2	—	—	1	—	—	—	1	—	4	—	4	136	
Sundsvall	—	1	1	1	1	3	—	—	1	1	—	9	—	9	223	
Visby	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	157	
Summa	1	12	118	25	26	10	44	1	62	131	24	454	3	457	11,296	

Kol. 16: Af dessa rätt ringa antal be-
friade från redskapsgymnastik.

Tab. 7 (forts.). Antal lärjungar höstterminen 1893, som på grund af sjukdomsorsaker m. m. blifvit vid gymnastiköfningarna hänvisade till svagafdelning eller svagrote.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Läroverk.	S j u k d o m a r.												Andra orsaker.	Summa i öfningarna icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvarande lärjungar.	Anmärkingar.
	I syn- och hörselorganerna.	I nervsystemet.	I cirkulationsorganerna.	I andedräftsorganerna.	I matsmältningsorganerna.	I urin- och könsorganerna.	I rörelseorganerna och benystemet.	Medfödd missbildning.	Tarmbräck.	Allmän svaghet.	Andra sjukdomar.	Summa.				
B. Femklassiga allmänna läroverk.																
Stockholm:																
Jakob	—	—	1	1	—	—	—	—	—	8	—	10	—	10	228	
Katarina	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3	—	3	192	
Östermalm	—	—	2	1	2	4	2	—	1	4	—	16	—	16	357	
Norrtelje	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	2	—	2	52	
Enköping	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72	
Söderhamn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	63	
Eksjö	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67	
Vadstena	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	
Mariestad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	7	—	7	68	
Borås	—	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—	4	100	
Lidköping	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72	
Sköfde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	112	
Eskilstuna	—	—	4	—	—	—	—	1	3	5	—	13	—	13	114	
Arboga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	
Karlshamn	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	—	2	143	
Landskrona	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	
Uddevalla	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	117	
Göteborg	—	—	—	4	—	—	2	—	1	2	—	9	—	9	284	
Oskarshamn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	
Kristinehamn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	2	75	
Piteå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	72	
Haparanda	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51	
Summa	—	—	10	7	2	4	4	2	8	32	—	69	—	69	2,526	

Tab. 7 (forts.). Antal lärjungar höstterminen 1893, som på grund af sjukdomsorsaker m. m. blifvit vid gymnastiköfningarna hänvisade till svagafdelning eller svagrote.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Läroverk.	S j u k d o m a r.												Andra orsaker.	Summa i öfningarna icke deltagande lärjungar.	Hela antalet närvarande lärjungar.	Anmärkningar.
	I syn- och hörselorganerna.	I nervsystemet.	I cirkulationsorganerna.	I andedräftsorganerna.	I matsmältningsorganerna.	I urin- och könsorganerna.	I rörelseorganerna och benystemet.	Medfödd missbildning.	Tarmbräck.	Allmän svaghet.	Andra sjukdomar.	S u m m a.				
C. Treklassiga allmänna läroverk.																
Söderköping	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42
Vimmerby	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	2	7	9	28	Kol. 14: Tillhörande 1:a klassen, som under första terminen befriats från apparelj gymnastiken.
Alingsås	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74	
Falköping	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74	
Askersund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	
Sala	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	47	
Sölvesborg	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	3	51	
Trelleborg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	
Engelholm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58	
Varberg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72	
Marstrand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	
Strömstad	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	29	
Åmål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	
Filipstad	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	3	—	3	69	
Arvika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53	
Skellefteå.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	31	
Örnsköldsvik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	50	
Summa	—	—	4	—	1	—	2	—	2	3	—	12	7	19	781	
D. Pedagogier.																
Södertelje tvåkl.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
Köpings »	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	2	70	
Nora »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	
Simrishamns enkl....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53	
Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	2	184	
1:o. Efter läroverks- och klass-grupper.																
Högre allm. lärov.: Kl. 1—5	—	11	69	17	14	7	30	1	41	96	18	307	2	309	7,912	Angående Göteborgs högre latinläroverk, se anm. å Tab. 6, sid. 15.
» 6 o. 7	1	1	49	8	12	3	14	—	18	35	6	147	1	148	3,384	
Femkl. allm. lärov... Trekl. » »	—	—	10	7	2	4	4	2	8	32	—	69	—	69	2,526	
Pedagogier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	184	
Summa	—	12	132	32	29	14	50	3	74	166	24	537	10	547	14,787	
Kl. 1—5	—	11	83	24	17	11	36	3	56	131	18	390	9	399	11,403	
» 6 o. 7	1	1	49	8	12	3	14	—	18	35	6	147	1	148	3,384	
Summa	1	12	132	32	29	14	50	3	74	166	24	537	10	547	14,787	

Tab. S. Lärjungarnes flyttning år 1893 vid vårterminens slut och höstterminens början.

Anm. Stockholms Nya elementarskola och pedagogierna äro ej här inräknade; om anledningen se texten.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19				
Afdelningar och linier.	Vid vår-termins slut före flyttningen närr, lärjungar i afdelning, hvarifrån flyttning kan ske vid samma läroverk å samma linie.	Vårterminen.								Höstterminen.								Summor Summa.				
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till afdelningen								Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till afdelningen												
		efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer.								från annan linie.	Summa.	efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer.								från annan linie.	Summa.	
		0.	1.	2.	3.	4.	5 eller flere.	0.	1.			2.	3.	4.	5 eller flere.							
A. Högre allmänna läroverk.																						
1.....	1,244	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
2.....	1,605	—	39	716	8	92	—	—	855	—	5	197	2	33	—	—	—	237	1,092			
3.....	1,672	—	27	856	2	103	—	—	988	4	7	268	—	48	—	—	—	327	1,315			
R. 4.....	886	—	6	463	3	64	—	—	536	5	3	192	1	34	—	11	—	246	782			
L. ».....	719	—	16	420	—	37	—	—	473	6	2	104	—	10	—	—	2	124	597			
R. 5.....	634	—	4	359	—	90	1	—	454	1	1	157	1	12	—	—	3	175	629			
L. ».....	676	—	2	389	1	62	—	—	454	3	1	126	—	9	—	—	1	140	594			
6 o. 7 ¹⁾	2,431	—	16	1,956	5	259	—	—	2,236	6	5	613	1	56	—	—	21	702	2,938			
Summa	9,867	—	110	5,159	19	707	1	—	5,996	25	24	1,657	5	202	—	—	38	1,951	7,947			
1) Specifikation, se nästa sida under »Sammandrag».																						
B. Femklassiga allmänna läroverk.																						
1.....	579	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
2.....	614	—	29	298	1	39	2	—	369	—	1	88	—	17	—	—	—	106	475			
3.....	523	—	4	305	—	33	1	—	343	3	—	115	—	24	—	—	—	142	485			
R. 4.....	358	—	3	176	—	35	—	—	214	—	—	59	—	7	—	—	2	68	282			
L. ».....	100	—	—	71	—	6	—	—	77	—	—	15	—	5	—	—	—	20	97			
R. 5.....	—	—	—	127	—	33	—	—	160	—	—	62	—	13	—	—	1	76	236			
L. ».....	—	—	—	58	1	8	—	—	67	—	—	13	—	1	—	—	1	15	82			
Summa	2,179	—	36	1,035	2	154	3	—	1,230	3	1	352	—	67	—	—	4	427	1,657			
C. Treklassiga allmänna läroverk.																						
1.....	227	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
2.....	218	—	6	105	5	19	—	—	135	—	6	28	3	7	—	—	—	44	179			
3.....	142	—	1	113	2	11	—	—	127	—	—	37	—	4	—	—	—	41	168			
R. 4.....	36	—	1	47	—	8	—	—	56	—	1	12	—	—	—	—	3	16	72			
L. ».....	15	—	—	28	—	2	—	—	30	—	—	6	—	—	—	—	—	6	36			
R. 5.....	—	—	—	22	—	2	—	—	24	—	—	3	—	—	—	—	—	3	27			
L. ».....	—	—	—	10	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10			
Summa	638	—	8	325	7	42	—	—	382	—	7	86	3	11	—	—	3	110	492			

Tab. 8 (forts.). Lärjungarnes flyttning år 1893 vid vårterminens slut och höstterminens början.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19				
Afdelningar och linier.	Vid vårens slut före flyttingen hvar Lärjungar i afdelning, hvar ifån flyttning kan ske vid samma läroverk å samma linie.	Vårterminen.								Höstterminen.								Summornas summa.				
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till afdelningen								Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till afdelningen												
		efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer.								från annan linie.	Summa.	efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer.								från annan linie.	Summa.	
		0.	1.	2.	3.	4.	5 eller flere.	0.	1.			2.	3.	4.	5 eller flere.							
Sammandrag.																						
1.....	2,050	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
2.....	2,437	—	74	1,119	14	150	2	—	1,359	—	12	313	5	57	—	—	—	387	1,746			
3.....	2,342	—	32	1,274	4	147	1	—	1,458	7	7	420	—	76	—	—	—	510	1,968			
R. 4	1,280	—	10	686	3	107	—	—	806	5	4	263	1	41	—	16	—	330	1,136			
L. »	834	—	16	519	—	45	—	—	580	6	2	125	—	15	—	2	—	150	730			
R. 5	634	—	4	508	—	125	1	—	638	1	1	222	1	25	—	4	—	254	892			
L. »	676	—	2	457	2	70	—	—	531	3	1	139	—	10	—	2	—	155	686			
R. 6:1	356	—	5	275	—	35	—	—	315	—	1	108	—	4	—	6	—	119	434			
L. » B (Icke-greker)	528	—	1	231	2	52	—	—	286	1	—	90	—	6	—	4	—	101	387			
» » A (Greker)	175	—	2	122	—	6	—	—	130	1	1	26	—	1	—	6	—	35	165			
R. 6:2	229	—	3	172	—	26	—	—	201	—	1	47	—	10	—	—	—	58	259			
L. » B	372	—	—	243	1	53	—	—	297	—	—	87	—	10	—	—	—	97	394			
» » A	144	—	—	123	—	10	—	—	133	—	—	15	—	3	—	2	—	20	153			
R. 7:1	184	—	1	134	—	9	—	—	144	—	2	39	—	6	—	1	—	48	192			
L. » B	306	—	1	201	1	19	—	—	222	1	—	69	—	2	—	—	—	72	294			
» » A	137	—	2	90	—	5	—	—	97	—	—	26	—	3	—	1	—	30	127			
R. 7:2	—	—	—	100	—	11	—	—	111	1	—	34	1	8	—	1	—	45	156			
L. » B	—	—	—	168	1	22	—	—	191	1	—	60	—	3	—	—	—	64	255			
» » A	—	—	1	97	—	11	—	—	109	1	—	12	—	—	—	—	—	13	122			
Gemensamma linien	6,829	—	106	2,393	18	297	3	—	2,817	7	19	733	5	133	—	—	—	897	3,714			
Reallinien	2,683	—	23	1,875	3	313	1	—	2,215	7	9	713	3	94	—	28	—	854	3,069			
Latinlinien	3,172	—	25	2,251	7	293	—	—	2,576	14	4	649	—	53	—	17	—	737	3,313			
Summa	12,684	—	154	6,519	28	903	4	—	7,608	28	32	2,095	8	280	—	45	—	2,488	10,096			

Tab. 9. Lärjungarnes omsättning år 1893.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Afdelningar och linier.	Vårterminen.									Höstterminen.								
	Närvarande lärjungar i afdelningen den 1 Februari.					Lärjungar afgångne i afdelningen				Närvarande lärjungar i afdelningen den 15 September.					Lärjungar afgångne i afdelningen			
	Kvar i afdelningen från föregående termin.	Flyttade till afdelningen på grund af beslut vid föreg. termins slut.	Flyttade till afdelningen på grund af beslut vid vårens början.	Inskrivne under terminen.	Summa.	från terminens början till och med d. 31 Januari.	från och med d. 1 Februari till termi- nens slut.	under näst följande mellantermin.	Summa.	Kvar i afdelningen från föregående termin.	Flyttade till afdelningen på grund af beslut vid höst- termins slut.	Flyttade till afdelningen på grund af beslut vid föreg. termins slut.	Inskrivne under terminen.	Summa.	från terminens början till och med d. 14 September.	från och med d. 15 September till termi- nens slut.	från och med d. 15 September till termi- nens slut.	under näst följande mellantermin.
A. Högre allmänna läroverk.																		
1	1,230	—	—	55	1,285	—	9	59	68	123	—	—	1,153	1,276	7	5	7	19
2	1,627	—	15	27	1,669	—	18	101	119	227	843	237	414	1,721	4	3	17	24
3	1,725	—	12	18	1,755	5	36	164	205	210	983	332	170	1,695	10	4	24	38
R. 4.....	944	—	4	5	953	1	26	160	187	161	536	248	76	1,021	13	10	23	46
L. ».....	716	—	2	6	724	—	3	48	51	74	455	112	91	732	5	4	7	16
R. 5.....	720	—	5	10	735	4	21	232	257	88	417	181	60	746	11	4	21	36
L. ».....	697	—	3	3	703	2	4	62	68	93	443	139	46	721	10	3	13	26
6 o. 7 ¹⁾	3,134	22	24	29	3,209	10	60	886	956	327	2,081	705	271	3,384	42	20	73	135
Summa	10,793	22	65	153	11,033	22	177	1,712	1,911	1,303	5,758	1,954	2,281	11,296	102	53	185	340
1) Specifikation, se nästa sida under »Sammandrag».																		
B. Femklassiga allmänna läroverk.																		
1	517	—	—	36	583	1	5	64	70	68	—	—	515	583	1	3	3	7
2	615	—	2	2	619	—	5	70	75	88	339	104	92	623	—	3	6	9
3	523	—	2	4	534	2	4	109	115	64	317	141	19	541	3	4	4	11
R. 4.....	353	—	1	3	367	2	8	75	85	68	189	68	25	350	2	4	15	21
L. ».....	101	—	—	—	101	—	1	13	14	8	77	20	5	110	—	2	2	4
R. 5.....	242	1	—	2	245	—	9	214	223	20	140	73	5	238	4	1	4	9
L. ».....	96	—	—	—	96	—	2	90	92	3	63	15	—	81	—	—	2	2
Summa	2,492	1	5	47	2,545	5	34	635	674	319	1,125	421	661	2,526	10	17	36	63
C. Treklassiga allmänna läroverk.																		
1	218	—	—	17	235	—	4	24	28	36	—	—	187	223	—	1	1	2
2	226	—	—	2	228	—	1	36	37	31	129	42	15	217	—	2	4	6
3	211	—	—	1	212	—	3	88	91	33	121	40	13	207	—	5	4	9
R. 4.....	59	—	—	1	60	—	11	23	34	5	40	15	—	60	1	1	1	3
L. ».....	30	—	1	—	31	—	1	13	14	3	26	6	2	37	1	—	4	5
R. 5.....	28	—	—	—	28	1	1	26	28	3	20	3	—	26	—	—	—	—
L. ».....	16	—	—	1	17	—	—	16	16	1	10	—	—	11	—	—	—	—
Summa	788	—	1	22	811	1	21	226	248	112	346	106	217	781	2	9	14	25
D. Tvåklassiga pedagogier.																		
1	64	—	—	6	70	—	—	22	22	17	—	—	30	47	—	1	1	2
2	59	—	—	1	60	—	—	29	29	13	24	8	2	47	—	—	—	—
3	24	—	—	1	25	—	—	13	13	3	9	9	2	23	—	1	—	1
R. 4.....	8	—	—	—	8	—	—	4	4	—	5	5	—	10	—	—	—	—
» 5.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	4	—	—	—	—
Summa	155	—	—	8	163	—	—	68	68	33	42	22	34	131	—	2	1	3

Tab. 9 (forts.). Lärjungarnes omsättning år 1893.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19																		
																			Vårterminen.									Höstterminen.								
																			Närvarande lärjungar i afdelningen den 1 Februari.					Lärjungar afgångne i afdelningen				Närvarande lärjungar i afdelningen den 15 September.					Lärjungar afgångne i afdelningen			
																			Kvar i afdelningen från föregående termin.	Flyttade till afdelningen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	Summa.	från terminens början till och med d. 31 Januari.	från och med d. 1 Februari till terminens slut.	under näst följande mellantermin.	Summa.	Kvar i afdelningen från föregående termin.	Flyttade till afdelningen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	Summa.	från terminens början till och med d. 14 September.	från och med d. 15 September till terminens slut.	under näst följande mellantermin.	Summa.
vid föreg. terminens slut.	vid vårens början.	vid höstens början.	vid föreg. terminens slut.																																	
E. Enklassiga pedagogier.																																				
1	72	—	—	—	72	—	—	55	55	8	—	—	16	24	—	—	—	—																		
2	29	—	—	1	30	—	2	9	11	5	7	2	—	14	—	—	1	1																		
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	9	2	—	15	—	—	—	—																		
Summa	101	—	—	1	102	—	2	64	65	17	16	4	16	53	—	—	1	1																		
Sammandrag.																																				
1	2,131	—	—	114	2,245	1	18	224	243	252	—	—	1,901	2,153	8	10	12	30																		
2	2,556	—	17	33	2,606	—	26	245	271	364	1,342	393	523	2,622	4	8	28	40																		
3	2,488	—	14	24	2,526	7	43	374	424	314	1,439	524	204	2,481	13	14	32	59																		
R. 4	1,374	—	5	9	1,388	3	45	262	310	234	770	336	101	1,441	16	15	39	70																		
L. »	847	—	3	6	856	—	5	74	79	85	558	138	98	879	6	6	13	25																		
R. 5	990	1	5	12	1,008	5	31	472	508	111	581	257	65	1,014	15	5	25	45																		
L. »	809	—	3	4	816	2	6	168	176	97	516	154	46	813	10	3	15	28																		
R. 6:1	331	—	3	3	337	—	16	88	104	41	257	121	107	526	11	2	14	27																		
L. » B (Icke-greker)	550	—	6	8	564	2	19	84	105	86	276	97	68	527	10	3	9	22																		
» » A (Greker) ...	178	—	1	—	179	2	—	12	14	15	127	34	39	215	1	—	4	5																		
R. 6:2	235	10	2	4	251	2	3	31	36	18	172	58	13	261	5	6	3	14																		
L. » B	339	2	—	1	392	—	10	48	58	35	263	91	16	405	9	5	10	24																		
» » A	142	—	—	3	145	—	1	8	9	9	130	20	3	162	1	1	1	3																		
R. 7:1	187	3	2	1	193	2	1	13	16	18	137	56	11	222	3	—	5	8																		
L. » B	308	2	3	4	317	2	2	11	15	46	212	74	6	338	2	—	5	7																		
» » A	137	—	—	2	139	—	2	5	7	11	95	30	5	141	—	1	—	1																		
R. 7:2	162	4	3	—	169	—	2	150	152	17	113	47	—	177	—	1	5	6																		
L. » B	303	1	4	2	310	—	4	286	290	18	191	64	3	276	—	—	11	11																		
» » A	162	—	—	1	163	—	—	150	150	13	108	13	—	134	—	1	6	7																		
Gemensamma linien	7,175	—	31	171	7,377	8	87	843	938	930	2,781	917	2,628	7,256	25	32	72	129																		
Reallinien	3,329	18	20	29	3,396	12	98	1,016	1,126	439	2,030	875	297	3,641	50	29	91	170																		
Latinlinien	3,825	5	20	31	3,891	8	49	846	903	415	2,476	715	234	3,890	39	20	74	133																		
Summa	14,329	23	71	231	14,634	28	234	2,705	2,967	1,784	7,287	2,507	3,209	14,787	114	81	237	432																		

Tab. 10. Mogenhets- och kompletterings-examina vårterminen 1893.

a) Den skriftliga mogenhetsexamen.

1 Läroverk, vid hvilka examen egt rum.	2					3					11 Summan	12 Summornas summa.		
	U n d e r k ä n d e .					G o d k ä n d e .								
	Lärjungar vid dimissionsberätti- gadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).			Summa.	Lärjungar vid dimissionsberätti- gadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).				Summa.	
	R.	L.	R.	L.	R.		L.	R.	L.					
1. Offentliga.														
Stockholm: Latinläroverket	—	—	—	—	—	—	37	—	—	37	37			
» Södermalms läroverk.....	1	—	5	3	9	3	12	5	1	21	30			
» Realläroverket.....	—	—	—	—	—	33	—	—	—	33	33			
» Nya elementarskolan.....	—	—	2	2	4	9	10	—	2	21	25			
Uppsala	—	—	1	1	2	7	22	1	—	30	32			
Gefle	1	—	2	4	7	5	8	—	5	18	25			
Hudiksvall	—	—	—	—	—	—	4	—	—	4	4			
Linköping	2	1	—	—	3	6	17	—	1	24	27			
Norrköping	—	1	7	—	8	5	11	3	—	19	27			
Vestervik	5	—	—	—	5	6	—	—	—	6	11			
Skara	—	2	—	—	2	3	27	—	2	32	34			
Venersborg	—	—	1	—	1	3	14	—	6	23	24			
Strengnäs	—	—	—	—	—	—	9	—	—	9	9			
Örebro	—	—	4	2	6	2	13	—	2	17	23			
Nyköping	1	3	2	1	7	4	10	—	1	15	22			
Vesterås	—	—	—	6	6	—	12	—	3	15	21			
Falun.....	—	—	—	—	—	3	5	—	—	8	8			
Vexjö.....	—	1	—	1	2	—	18	—	—	18	20			
Jönköping	1	—	—	3	4	4	16	—	1	21	25			
Lund	—	2	—	—	2	4	29	—	—	33	35			
Malmö	1	1	—	3	5	6	17	—	3	26	31			
Karlskrona	1	—	—	3	4	5	7	1	1	14	18			
Kristianstad	—	2	—	2	4	—	12	—	3	15	19			
Helsingborg	2	—	1	—	3	3	11	2	—	16	19			
Ystad.....	—	—	—	3	3	—	7	—	—	7	10			
Göteborg: Latinläroverket	—	7	—	—	7	—	29	—	—	29	36			
» Realläroverket	—	—	2	—	2	21	—	—	—	21	23			
Halmstad	—	—	—	—	—	—	13	—	1	14	14			
Kalmar	—	1	—	—	1	4	10	—	—	14	15			
Karlstad	2	2	—	—	4	3	18	—	1	22	26			
Hernösand	—	—	—	—	—	—	10	—	—	10	10			
Östersund	—	1	—	—	1	—	14	—	—	14	15			
Umeå	1	2	—	—	3	2	9	—	—	11	14			
Luleå	—	1	—	—	1	—	8	—	—	8	9			
Sundsvall	—	—	—	—	—	8	—	—	—	8	8			
Visby.....	1	—	1	—	2	1	5	—	—	6	8			
Summa	19	27	28	34	108	150	444	12	33	639	747			
2. Enskilda.														
Stockholm: Beskowska skolan	1	1	—	—	2	5	10	—	—	15	17			
» Wallinska flickskolan.....	—	—	1	—	1	4	5	1	2	12	13			
» Lyceum för flickor.....	—	—	—	—	—	—	7	—	2	9	9			
» Palmgrenska samskolan (f. d. Praktiska arbetsskolan)	1	—	—	—	1	7	—	—	—	7	8			
Uppsala: Fjellstedtska skolan	—	2	—	—	2	—	12	—	—	12	14			
Lunds privata elementarskola	2	3	—	—	5	5	13	—	—	18	23			
Summa	4	6	1	—	11	21	47	1	4	73	84			
Summornas summa	23	33	29	34	119	171	491	13	37	712	831			

Gefle: Kol. 5: 1 af dessa uteblef.
Nyköping: Kol. 5: Uteblef för sjukdom.
Kristianstad: Kol. 5: 1 af dessa uteblef.

Göteborg: Latinläroverket: Kol. 3: 1 af dessa beträdd med underslef (begagnande af otillåtna hjälpmedel).

Tab. 10 (forts.). Mogenhets- och kompletterings-examina vårterminen 1893.

b) Den muntliga mogenhetsexamen.

1 Läroverk, vid hvilka examen egt rum.	2 3 4 5 6 U n d e r k ä n d e.					7 8 9 10 11 G o d k ä n d e.					12 Summor summa.	13 14 Lärjungar ur kol.		
	Lärjungar vid dimissionsberät- tigadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	Lärjungar vid dimissionsberät- tigadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.		8	10	
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.			med »Godkänd» eller däröfver i grekiska.		
1. Offentliga.														
Stockholm: Latinläroverket	—	1	—	—	1	—	36	—	—	36	37	8	—	
» Södermalms läroverk	—	—	—	1	1	3	12	5	—	20	21	3	—	
» Realläroverket	—	—	—	—	—	33	—	1	—	34	34	—	—	
» Nya elementarskolan	—	1	—	—	1	9	9	—	2	20	21	3	1	
Uppsala	—	—	—	—	—	7	22	1	—	30	30	11	—	
Geffe	—	—	—	5	5	5	8	—	—	13	18	2	—	
Hudiksvall	—	—	—	—	—	—	4	—	—	4	4	1	—	
Linköping	—	1	—	—	1	6	16	—	1	23	24	1	1	
Norrköping	—	—	1	—	1	5	11	2	—	18	19	4	—	
Vestervik	—	—	—	—	—	6	—	—	—	6	6	—	—	
Skara	—	1	—	2	3	3	26	—	—	29	32	13	—	
Venersborg	—	—	—	1	1	3	14	—	5	22	23	3	1	
Strengnäs	—	—	—	—	—	—	9	—	—	9	9	5	—	
Örebro	—	—	—	1	1	2	13	—	1	16	17	7	—	
Nyköping	—	1	—	—	1	4	9	—	1	14	15	4	—	
Vesterås	—	1	—	1	2	—	11	—	2	13	15	6	1	
Falun	—	—	—	—	—	3	5	—	—	8	8	3	—	
Vexjö	—	1	—	—	1	—	17	—	—	17	18	7	—	
Jönköping	—	—	—	—	—	4	16	—	1	21	21	7	—	
Lund	1	—	—	—	1	3	29	—	—	32	33	13	—	
Malmö	—	—	—	1	1	6	17	—	2	25	26	8	—	
Karlskrona	—	—	1	1	2	5	7	—	—	12	14	2	—	
Kristianstad	—	—	—	1	1	—	12	—	2	14	15	4	1	
Helsingborg	—	—	—	—	—	3	11	2	—	16	16	2	—	
Ystad	—	—	—	—	—	—	7	—	—	7	7	1	—	
Göteborg: Latinläroverket	—	—	—	—	—	—	29	—	—	29	29	13	—	
» Realläroverket	—	—	—	—	—	21	—	—	—	21	21	—	—	
Halmstad	—	—	—	1	1	—	13	—	—	13	14	4	—	
Kalmar	—	—	—	—	—	4	10	—	—	14	14	2	—	
Karlstad	—	2	—	1	3	3	16	—	—	19	22	3	—	
Hernösand	—	2	—	—	2	—	8	—	—	8	10	2	—	
Östersund	—	—	—	—	—	—	14	—	—	14	14	3	—	
Umeå	1	2	—	—	3	1	7	—	—	8	11	—	—	
Luleå	—	—	—	—	—	—	8	—	—	8	8	1	—	
Sundsvall	1	—	—	—	1	7	—	—	—	7	8	—	—	
Visby	—	—	—	—	—	1	5	—	—	6	6	4	—	
Summa	3	13	2	16	34	147	431	11	17	606	640	150	5	

Stockholm: Latinläroverket: Kol. 3: Underkändes af censorerna. — Kol. 8: 1 af dessa underkändes af den ene censorn.

» Södermalms läroverk: Kol. 8: 1 af dessa underkändes af en censor, men godkändes af de båda andra. — Kol. 9: 1 af dessa tillhörde den mosaiska trosbekännelsen.

» Realläroverket: Kol. 7: 1 af dessa underkändes af den ene censorn. — Kol. 9: Denne deltog ej i den skriftl. ex., emedan han, som höst-tn 1892 godkändes i den skriftl. ex., men af sjukdom hindrats att deltaga i den muntl., nu af K. M:t befriats från skriftl. examen.

» Nya elementarskolan: Kol. 3: Underkänd af censorerna.

Geffe: Kol. 7: 1 af dessa underkändes af den ene censorn.

Linköping: Kol. 3: Underkänd af censorerna.

Skara: Kol. 3: Underkänd af censorerna.

Venersborg: Kol. 10: Flickor. — Kol. 14: Dessutom 2 med C i grekiska godkända i den muntl. examen.

Nyköping: Kol. 8: 1 af dessa underkändes af den ene censorn.

Vesterås: Kol. 3: Underkänd af censorerna. — Kol. 5: Uteblef. — Kol. 8: 1 af dessa underkändes af den ene censorn. — Kol. 10: d:o d:o.

Vexjö: Kol. 3: Underkänd af censorerna. — Kol. 8: 2 af dessa underkändes af den ene censorn.

Jönköping: Kol. 10: Flicka.

Lund: Kol. 2: Underkänd af censorerna. — Kol. 7: 1 af dessa underkändes af den ene censorn, men godkändes af de båda andra.

Malmö: Kol. 10: Flickor.

Karlskrona: Kol. 5: Underkänd af censorerna.

Kristianstad: Kol. 10: 1 af dessa underkändes af den ene censorn.

Göteborg: Latinläroverket: Kol. 8: 2 af dessa tillhörde den mosaiska trosbekännelsen.

» Realläroverket: Kol. 7: 3 af dessa tillhörde den mosaiska trosbekännelsen.

Halmstad: Kol. 5: Uteblef enligt anmälan. — Kol. 8: 1 af dessa underkändes af en censor, men godkändes af de båda andra.

Karlstad: Kol. 3: 1 af dessa uteblef för sjukdom. — Kol. 5: Uteblef för sjukdom. — Kol. 8: 1 af dessa underkändes af en censor, men godkändes af de båda andra.

Hernösand: Kol. 3: 1 af dessa underkändes af censorerna.

Umeå: Kol. 2: Underkänd af censorerna. — Kol. 3: 1 af dessa underkändes af censorerna.

Luleå: Kol. 8: 1 af dessa underkändes af den ene censorn.

Sundsvall: Kol. 2: Underkänd af censorerna. — Kol. 7: 1 af dessa underkändes af den ene censorn.

Tab. 10 (forts.). Mogenhets- och kompletterings-examina vårterminen 1893.

b) Den muntliga mogenhetsexamen (forts.).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Läroverk, vid hvilka examen egt rum.	U n d e r k ä n d e.					G o d k ä n d e.					Summornas summa.	Lärjungar ur kol.	
	Lärjungar vid dimissionsberät- tigadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	Lärjungar vid dimissionsberät- tigadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.		8	10
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.			med »Godkänd» eller däröfver i grekiska.	
2. Enskilda.													
Stockholm: Beskowska skolan	—	—	—	—	—	5	10	—	—	15	15	4	—
» Wallinska flickskolan	—	—	—	—	—	4	5	1	2	12	12	1	2
» Lyceum för flickor	—	—	—	1	1	—	7	—	1	8	9	—	—
» Palmgrenska samskolan (f. d. Praktiska arbetsskolan)	—	—	—	—	—	7	—	—	—	7	7	—	—
Uppsala: Fjellstedtska skolan	—	1	—	—	1	—	11	—	—	11	12	11	—
Lunds privata elementarskola	—	—	—	—	—	5	13	—	—	18	18	4	—
Summa	—	1	—	1	2	21	46	1	3	71	73	20	2
Summornas summa	3	14	2	17	36	168	477	12	20	677	713	170	7

Stockholm: Palmgrenska samskolan: Kol. 7: 2 af dessa underkändes af en censor, men godkändes af de båda andra; 5 voro flickor.

Uppsala: Fjellstedtska skolan: Kol. 3: Underkänd af censorerna. — Kol. 8: 1 af dessa underkändes af en censor, men godkändes af de båda andra.

c) Sammandrag rörande mogenhetsexamen.

1	2	3	4	5	6	7	
L ä r j u n g a r.	Anmälde.	Skriftlig examen.		Muntlig examen.		I muntl. ex. godkände med »Godkänd» eller däröfver i grekiska.	
		Underkände.	Godkände.	Underkände.	Godkände.		
1) Tillhörande dimissionsberättigade 36 öffentl. lvk	{ Realister	169	19	150	3	147	—
	{ Latinare	471	27	444	13	431	150
	Summa	640	46	594	16	578	150
2) » » » 6 enskilda »	{ Realister	25	4	21	—	21	—
	{ Latinare	53	6	47	1	46	20
	Summa	78	10	68	1	67	20
3) Öfrige (»Privatister»)	{ Realister	43	29	13	2	12	—
	{ Latinare	71	34	37	17	20	7
	Summa	114	63	50	19	32	7
	Summa Realister	237	52	184	5	180	—
	» Latinare	595	67	528	31	497	177
	Summornas summa	832	119	712	35	677	177

Kol. 2: Alla lärjungar vid dimissionsberättigade läroverk aflade examen vid sina respektive läroverk. Af privatisterna hänvisades 56 till annat läroverk än det, hvarest de anmält sig; nemligen från Stockholms latinläroverk 2 till Södermalms läroverk, 2 till Wallinska flickskolan och 1 till Lyceum för flickor i Stockholm, från Södermalms läroverk 1 till Kristianstad, från Stockholms realläroverk 7 till Södermalms läroverk och 5 till Norrköping, från Stockholms Nya elementarskola 3 till Södermalms läroverk, 5 till Norrköping 2 till Vesterås, från Uppsala 1 till Wallinska flickskolan i Stockholm och 10 till Gefle, från Norrköping 1 till Linköping, från Nyköping 3 till Örebro, från Lunds offentliga 3 till Malmö, 4 till Kristianstad och 3 till Helsingborg, från Helsingborg 1 till Malmö samt från Kalmar 2 till Karlskrona.

Kol. 2—4: Hela antalet anmälde (832) öfverskjuter summan af de i skriftliga examen underkände (119) och godkände (712) med 1; om anledningen se anm. under afd. b vid Stockholms Realläroverk.

Kol. 3: Häri äro inräknade 1 (L. bl. priv.) för sjukdom uteblifven, 2 (L. bl. priv.) utan anmälan uteblifne och 1 (L. vid off. lvk), som beträds med underslef. Dessutom äro här äfven inräknade 6 (1 R. o. 1 L. vid off. lvk, 1 L. vid ensk. lvk, 2 R. o. 1 L. bl. priv.), hvilka uteblefvo efter att hafva deltagit i endast en del af den skriftliga examen.

Kol. 5: Häri äro inräknade 2 (1 L. vid off. lvk o. 1 L. bl. priv.) för sjukdom, 1 (L. bl. priv.) enligt anmälan och 1 (L. bl. priv.) utan anmälan uteblifne. — Af censorerna underkändes 13 (3 R. o. 8 L. vid off. lvk, 1 L. vid ensk. lvk, 1 L. bl. priv.)

Kol. 6: Af dessa voro 18 (4 R. o. 9 L. vid off. lvk, 2 R. o. 1 L. vid ensk. lvk, 2 L. bl. priv.) underkände af en censor, men godkände af den eller de andra. — 6 (3 R. o. 2 L. vid off. lvk, 1 R. bl. priv.) tillhörde den mosaiska trosbekännelsen. — 33 (9 R. o. 12 L. vid ensk. lvk, 1 R. o. 11 L. bl. priv.) voro flickor.

Kol. 7: Dessutom godkändes 2 (priv.), hvilka erhållit C i grekiska.

Tab. 10 (forts.). Mogenhets- och kompletterings-examina vårterminen 1893.

d) Kompletteringsexamen.

1	2	3	4	5	6
Ä m n e n.	Anmälde.	Skriftlig examen.		Muntlig examen.	
		Underkände.	Godkände.	Underkände.	Godkände.
Latin	4	—	4	—	4
Matematik å reallinien.....	4	2	2	—	2
Summa	8	2	6	—	6

Kol. 2: I Uppsala 4 (i latin), i Lund 1 (i matematik å reallinien, Göteborgs realläroverk 1 (d:o), Umeå 2 (d:o). Alla fingo aflägga | såväl det skriftliga som det muntliga profvet vid det läroverk, hvarest de anmält sig.

Tab. 11. Mogenhets- och kompletterings-examina höstterminen 1893.

a) Den skriftliga mogenhetsexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Läroverk, vid hvilka examen egt rum.	U n d e r k ä n d e.					G o d k ä n d e.					Summornas summa.
	Lärjungar vid dimissionsberätti- gadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	Lärjungar vid dimissionsberätti- gadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.		
1. Offentliga.											
Stockholm: Södermalms läroverk	—	—	5	6	11	—	—	5	3	8	19
» Nya elementarskolan.....	—	—	5	4	9	—	3	4	6	13	22
Skara	—	—	—	1	1	—	2	—	3	5	6
Nyköping	—	1	2	4	7	1	2	1	10	14	21
Lund	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	2
Malmö	—	—	—	1	1	1	1	—	7	9	10
Karlskrona	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
Kristianstad	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Göteborg: Latinläroverket	—	1	—	—	1	—	5	—	—	5	6
Karlstad	—	—	—	1	1	2	4	—	1	7	8
Sundsvall	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
Summa	—	2	12	17	31	7	19	10	30	66	97
2. Enskilda.											
Stockholm: Palmgrenska samskolan	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Lunds privata elementarskola	1	—	—	—	1	—	2	—	—	2	3
Summa	2	—	—	—	2	—	2	—	—	2	4
Summornas summa	2	2	12	17	33	7	21	10	30	68	101

Stockholm: Södermalms läroverk: Kol. 5: 1 af dessa uteblef.
» Nya elementarskolan: Kol. 4: 1 af dessa uteblef.

Nyköping: Kol. 5: 2 af dessa uteblefvo.
Malmö: Kol. 5: Uteblef.

Tab. 11 (forts.). Mogenhets- och kompletterings-examina höstterminen 1893.

b) Den muntliga muntliga mogenhetsexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Läroverk, vid hvilka examen egt rum.	U n d e r k ä n d e.					G o d k ä n d e.					Summornas summa.	Lärjungar ur kol.	
	Lärjungar vid dimissionsberät- tigadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	Lärjungar vid dimissionsberät- tigadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.		8	10
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.			med »Godkänd» eller däröfver i grekiska.	
1. Offentliga.													
Stockholm: Södermalms läroverk	1	—	3	2	6	—	—	2	1	3	9	—	—
» Nya elementarskolan	—	—	—	5	5	—	3	4	1	8	13	—	—
Skara	—	1	—	1	2	—	1	—	2	3	5	1	—
Nyköping	—	1	—	5	6	1	1	1	5	8	14	—	1
Malmö	—	—	—	1	1	3	3	—	6	12	13	2	1
Göteborg: Latinläroverket	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5	5	3	—
Karlstad	—	—	—	1	1	2	4	—	1	7	8	1	—
Summa	1	2	3	15	21	6	17	7	16	46	67	7	2
2. Enskilda.													
Lunds privata elementarskola.....	—	1	—	—	1	—	1	—	—	1	2	—	—
Summornas summa	1	3	3	15	22	6	18	7	16	47	69	7	2

Stockholm: Södermalms läroverk: Kol. 2: Tillhörde Sundsvalls läroverk, men var för muntlig examen hit hänvisad. — Kol. 4: 1 af dessa uteblef för sjukdom, 1 underkändes af censorerna. — Kol. 5: 1 af dessa uteblef.

» Nya elementarskolan: Kol. 5: 2 af dessa uteblefvo enligt anmälan, den ene för sjukdom, 1 underkändes af censorerna. — Kol. 8: 1 af dessa tillhörde den mosaiska trosbekännelsen.

Skara: Kol. 3: Uteblef. — Kol. 5: Uteblef.

Nyköping: Kol. 3: Underkändes af censorerna. — Kol. 5: 2 af dessa uteblefvo, den ene för sjukdom, 1 underkändes af censorerna.

Malmö: Kol. 7: 1 af dessa tillhörde Lunds offentliga och 1 Karlskrona läroverk, men voro för muntlig examen hit hänvisade. — Kol. 8 o. 13: 1 af dessa tillhörde Lunds offentliga och 1 Kristianstads läroverk, men voro för muntlig examen hit hänvisade. — Kol. 10: 3 af dessa voro flickor.

Karlstad: Kol. 5: Uteblef för sjukdom. — Kol. 10: Denna deltog ej i den skriftl. examen, emedan han, som vårt:n 1893 godkünt i den skriftl. ex., men af sjukdom hindrats att deltaga i den muntliga, nu af K. M:t befriats från skriftl. examen.

Tab. 11 (forts.). Mogenhets- och kompletterings-examina höstterminen 1893.

c) Sammandrag rörande mogenhetsexamen.

1	2	3	4	5	6	7	
L ä r j u n g a r .	Anmälde.	Skriftlig examen.		Muntlig examen.		I muntl. ex. godkände med »Godkänd» eller däröfver i grekiska.	
		Underkände.	Godkände.	Underkände.	Godkände.		
1) Tillhörande dimissionsberättigade 11 offentl. lvk	Realister	7	—	7	1	6	—
	Latinare	21	2	19	2	17	7
	Summa	28	2	26	3	23	7
2) » » » 2 enskilda »	Realister	3	2	—	—	—	—
	Latinare	2	—	2	1	1	—
	Summa	5	2	2	1	1	—
3) Öfrige (»Privatister»)	Realister	22	12	10	3	7	—
	Latinare	48	17	30	15	16	2
	Summa	70	29	40	18	23	2
Summa Realister	32	14	17	4	13	—	
» Latinare	71	19	51	18	34	9	
Summornas summa	103	33	68	22	47	9	

Kol. 2: Bland lärjungarne vid dimissionsberättigade läroverk hänvisades för muntlig examen 5 från sitt eget till annat läroverk, nemligen 2 från Lunds offentliga, 1 från Karlskrona och 1 från Kristianstad till Malmö samt 1 från Sundsvall till Södermalms läroverk i Stockholm. Bland privatisterna hänvisades för både skriftlig och muntlig examen 24 till annat läroverk än det, hvarest de anmält sig; nemligen från Stockholms Latinläroverk 1 till Stockholms Nya elementarskola, från Stockholms Realläroverk 1 till Nya elementarskolan och 1 till Nyköping, från Nya elementarskolan 2 till Södermalms läroverk och 3 till Nyköping, från Uppsala 9 till Nyköping samt från Lunds offentliga 6 och från Ystad 1 till Malmö.

Kol. 2—4: Hela antalet anmälde (103) öfverskjuter summan af de i skriftliga examen underkände (33) och godkände (68) med 2, hvilket beror dels därpå,

att en lärjunge (R. vid ensk. läroverk) återtog sin ansökan, dels på det i anm. under afd:n b vid Karlstad omnämnda förhållandet.

Kol. 3: Häri äro inräknade 5 (1 R. o. 4 L. bl. priv.) utan anmälan uteblifne. Dessutom är här äfven inräknad 1 (R. vid ensk. läroverk), som uteblef efter att hafva deltagit i endast en del af den skriftliga examen.

Kol. 5: Häri äro inräknade 4 (1 R. o. 3 L. bl. priv.) för sjukdom, 1 (L. bl. priv.) enligt anmälan och 4 (1 L. vid off. läroverk, 3 L. bl. priv.) utan anmälan uteblifne. — Af censorerna underkändes 4 (1 L. vid off. läroverk, 1 R. o. 2 L. bl. priv.).

Kol. 6: 1 af dessa (L. vid off. läroverk) tillhörde den mosaiska trosbekännelsen. 3 (L. bl. priv.) voro flickor.

d) Kompletteringsexamen.

1	2	3	4	5	6
Ä m n e n .	Anmälde.	Skriftlig examen.		Muntlig examen.	
		Underkände.	Godkände.	Underkände.	Godkände.
Latin	3	1	2	1	1
Engelska.....	1	—	—	1	—
Franska	1	1	—	—	—
Summa	5	2	2	2	1

Kol. 2: Vid Nya elementarskolan 1 (i latin), Uppsala 1 (d:o), Örebro 1 (i engelska), Karlstad 2 (1 i latin och 1 i franska). Bland desse hänvisades 1 från Nya elementarskolan till Södermalms läroverk i Stockholm och 1 från Örebro till Skara.

Kol. 3: Dessa båda uteblefvo, den ene enligt anmälan.

Tab. 12. Antal lärjungar, som afgått år 1893, med fördelning efter tillämnad lefnadsbana närmast efter afgången.

I:o. Utan godkänd mogenhetsexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Klasser och linier.	L ä r j u n g a r , s o m a f g å t t													
	för att, enligt föräldrars och målsmäns (eller sin egen) uppgift, öfvergå till												genom döden.	S u m m a.
	annat oförentligt allmänt läroverk, folkskola, seminarium och dylikt.	enskilda skolor eller enskildt läroverk.	tekniskt läroverk.	landbruk eller läroverk för landbruk.	bruks-, fabriks- eller handverks-rörelse.	handel eller handelsinstitut.	sjömansyrket.	sådana civila tjänstemannaband, hvar till mogenhetsexamen ej erfordras.	militäryrket eller krigsskola.	apotek.	andra lefnadsbanor.	någon dylikt uppgift om dem lemnats.		
A. Högre allmänna läroverk.														
1	40	10	1	2	—	6	—	—	—	—	—	23	5	87
2	47	13	5	4	10	14	4	1	2	—	—	38	5	143
3	65	14	6	9	23	44	13	2	5	—	1	56	5	243
R. 4.....	44	9	5	9	22	65	25	3	6	—	1	41	3	233
L. ».....	17	7	2	1	3	13	—	1	—	—	1	20	2	67
R. 5.....	35	12	28	11	27	98	20	15	3	—	1	41	2	293
L. ».....	16	10	8	7	4	13	5	6	—	—	—	24	1	94
6 o. 7 ¹⁾	63	62	44	26	29	100	8	26	6	64	3	49	10	490
Summa	327	137	99	69	118	353	75	54	22	64	7	292	33	1,650
1) Specifikation, se nästa sida under »Sammandrag».														
B. Femklassiga allmänna läroverk.														
1	46	8	—	1	5	1	—	—	—	—	—	15	1	77
2	28	9	1	1	12	10	3	—	—	—	—	17	3	84
3	35	7	5	4	18	27	6	3	—	—	1	18	2	126
R. 4.....	22	3	2	5	16	29	8	1	4	—	2	14	—	106
L. ».....	12	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	3	—	18
R. 5.....	90	7	20	5	21	44	8	5	2	—	2	26	2	232
L. ».....	74	3	5	2	—	4	1	1	1	—	—	3	—	94
Summa	307	37	34	18	72	117	26	10	7	—	5	96	8	737
C. Treklassiga allmänna läroverk.														
1	10	1	—	1	1	2	1	—	1	—	—	12	1	30
2	7	5	2	1	3	2	—	—	1	—	1	21	—	43
3	31	3	—	4	8	11	5	2	1	—	—	34	1	100
R. 4.....	14	1	1	4	4	5	1	2	—	—	—	5	—	37
L. ».....	11	1	—	—	2	2	—	—	—	—	1	2	—	19
R. 5.....	9	1	3	2	3	5	2	2	1	—	—	—	—	28
L. ».....	11	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	2	—	16
Summa	93	12	6	12	22	28	9	7	4	—	2	76	2	273
D. Tvåklassiga pedagogier.														
1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	24
2	2	—	—	—	3	1	1	—	—	—	—	22	—	29
3	2	—	—	1	3	3	—	—	—	—	1	4	—	14
R. 4.....	—	1	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	4
Summa	6	1	—	1	7	6	1	—	—	—	1	48	—	71
E. Enklassiga pedagogier.														
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	—	55
2	3	1	1	—	2	2	2	—	—	—	—	1	—	12
Summa	4	1	1	—	2	2	2	—	—	—	—	55	—	67

Tab. 12 (forts.). Antal lärjungar, som afgått år 1893, med fördelning efter tillämnad lefnadsbana närmast efter afgangen.

1:o (forts.). Utan godkänd mogenhetsexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Klasser och linier.	L ä r j u n g a r , s o m a f g å t t													S u m m a.
	för att, enligt föräldrars och målsmäns (eller sin egen) uppgift, öfvergå till												genom döden.	
	annat offentligt all- mänt läroverk, folk- skola, seminarium och dylikt.	enskilda studier eller enskildt läroverk.	tekniskt läroverk.	landbruk eller läro- verk för landbruk.	handverks- eller bruk-, fabriks- eller handverks-rörelse.	handel eller handels- institut.	sjömansyrket.	sådana civila tjänste- mannabäror, hvar till mogenhetsexamen ej erfordras.	militäryrket eller krigsskola.	apotek.	andra lefnadsbäror.	utan att dylikt uppgift om dem lemnats.		
Sammandrag.														
1	99	19	1	4	6	9	1	—	1	—	—	126	7	273
2	87	28	9	6	30	29	10	1	3	—	1	99	8	311
3	133	24	11	18	52	85	24	7	6	—	3	112	8	483
R. 4.....	80	14	8	18	43	101	34	6	10	—	3	60	3	380
L. ».....	40	8	3	1	5	17	—	1	—	—	2	25	2	104
R. 5.....	134	20	51	18	51	147	30	22	6	—	3	67	4	553
L. ».....	101	13	13	9	5	18	6	8	1	—	—	29	1	204
R. 6:1.....	16	4	21	11	12	40	3	5	2	3	1	10	3	131
L. ».....	19	10	13	6	7	27	3	8	2	32	—	16	3	146
R. 6:2.....	8	6	5	3	4	11	1	2	1	2	1	4	2	50
L. ».....	13	19	2	3	4	11	1	2	1	26	—	12	—	94
R. 7:1.....	3	7	1	—	—	7	—	4	—	—	—	2	—	24
L. ».....	4	14	1	—	2	3	—	3	—	1	—	1	1	30
R. 7:2.....	—	—	1	2	—	—	—	1	—	—	—	—	1	5
L. ».....	—	2	—	1	—	1	—	1	—	—	1	4	—	10
Gemensamma linien	319	71	21	28	88	123	35	8	10	—	4	337	23	1,067
Reallinien	241	51	87	52	110	306	68	40	19	5	8	143	13	1,143
Latinlinien	177	66	32	20	23	77	10	23	4	59	3	87	7	588
Summa	737	188	140	100	221	506	113	71	33	64	15	567	43	2,798

2:o. Med godkänd mogenhetsexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Linier.	L ä r j u n g a r , s o m a f g å t t											S u m m a.	
	för att, enligt uppgift, öfvergå till												utan att dylikt uppgift om dem lemnats.
	universitet och dylikt.	tekniskt läroverk.	landbruk, läroverk för landbruk eller skogsöktsel.	landbruk, handverks- eller handverks-rörelse.	bruk-, fabriks- eller handverks-rörelse.	handel eller handelsinstitut.	handverks- eller handverks-rörelse.	examen ej erfordras.	sådana civila tjänstemannabäror, hvar till universitets- eller andra högre skolor.	militäryrket eller krigsskola.	apotek.		
Realister	11	50	6	1	11	21	32	—	3	6	12	153	
Icke-greker	133	11	11	2	21	26	55	2	8	4	18	291	
Greker	125	4	—	3	6	6	6	2	—	2	3	157	
Summa	269	65	17	6	38	53	93	4	11	12	33	601	

